Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

Aydınlık

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

CUMA
21
TEMMUZ 1978
250 KURUŞ

Kontrgerilla yayınımız devam ediyor

İşte MİT Sorgulama Timi Başkanı Küçüktaşkıner'in iki yardımcısı

AZGIN İŞKENCECİ "KIVIRCIK": 1972 yılı içinde yakalanan Şafak Davası sanıklarına bizzat işkence yapan, tahminen 1.80 boyunda, kıvırcık saçlı, koyu renk gözlü, ablak suratlı şahıs MİT mensubudur ve Kontrgerillanın bir işkence timinde görev yapmıştır. "Kıvırcık"ın azgın bir işkenceci olduğuna dair onlarca tanık vardır.

Kontrgerillacılara öğretilen sorgulama yöntemleri nasıl uygulandı?

12 Mart döneminde Kontrgerilla tarafından işkence edilen birçok kişi bu işkenceleri dilekçelerle mahkemelere ve Cumhurbaşkanına bildirdiler. Halka açıkladılar. Bu dilekçelerde Kontrgerillanın sorgulama yöntemlerinin nasıl kullanıldığı görülmektedir. Dilekçe sahipleri daha çok kendilerine uygu-

(Devamı Sa.7, Sü.5'de)

● "Camgöz" ve "Kıvırcık" diye anılan iki MİT mensubu; Kontrgerillanın işkence timinde görev aldılar, Erenköy'deki köşkte ve Birinci Şube'de onlarca devrimciye işkence yaptılar

● "Kıvırcık" bizzat işkence yaparken "Camgöz" daha çok "kurtarıcı" rolündeydi

● MİT ajanı Küçüktaşkıner ve Sezai Pamir sorguya çekildikleri takdirde, bu iki işkenceci derhal bulunabilir

İSTANBUL (ÖZEL)
12 Mart döneminde İstanbul'da Kontrgerillanın sorgulama ve işkence timlerinde yer alan iki MİT mensubunu açıklıyoruz. Bunlar, önceki gün tanıttığımız işkenceci avukat Nejdet Küçüktaşkıner'in başını çektiği timde yer aldılar.

İsimlerini tespit edemediğimiz iki işkenceciden resmini yayımladığımız biri "Camgöz" lakabıyla tanınıyordu. Bu işkenceci gri-yeşil gözlü, kumral, yüzü ölü suratını hatırlatan ve 40-45 yaşlarındaydı. Kendisinin Kurtuluş tarafında oturduğu bildirilmekteydi.

İşkence görenlerin tarifleri üzerine temsili resmini yaptığımız diğer işkenceci ise "kıvırcık" lakabıyla tanınıyordu. "Kıvırcık" siyah saçlı,

(Devamı Sa.7, Sü.4'de)

45 yaşlarında kumral, mavi gözlü işkenceci dükkanımızda bizi işkenceyle tehdit etti

İstanbul'da tercümanlık yapan Nur Deriş, Kontrgerilla mensubu ve işkenceci "Camgöz"le ilgili bir anısını gazetemize anlattı. Nur Deriş, 1972 yılı başlarında Sirkeci'deki Birinci Şube binasında Şafak Davasından yakalanan sanıklara yapılan işkencelere tanık olmuştu. Nur Deriş'in "Camgöz"le ilgili açıklamasını yayınlıyoruz.

12 Mart döneminde 1972 Nisan-Mayıs ayları sırasında İstanbul Emniyet Müdürlüğü 1. Şubede gözaltında bulunduğum sırada sorgumu yapan ve kendisine "Camgöz" adı takılan şahısla, 1974 yılında tahliye olduktan sonra iki kez karşılaştım. Tahliye olduktan sonra Laleli'de Celal Üster ile birlikte açtığım Güneş Kitabevinde, 1974 sonbaharında bu kişiyi dükkanın karşı köşesinde dururken gördük. Dükkanda o sırada bazı

(Devamı Sa.7, Sü.7'de)

İşkenceci Avukat Küçüktaşkıner'in atılması için İstanbul Barosuna başvurduk

● İstanbul Barosu Başkanı Orhan Apaydın, "Şüphesiz ki bir işkenceci Baromuzda barınamaz"

İSTANBUL (ÖZEL)
Gazetemizin sahibi Ferit İlsever, işkenceci avukat Nejdet Küçüktaşkıner'in Baro'dan atılması talebiyle, İstanbul Barosuna başvurdu. Ferit İlsever İstanbul Barosu Başkanlığına yazdığı dilekçede, "İstanbul Barosunun Avukatlık Yasası gereklerinden de ötede, insan hak ve hürriyetleri

(Devamı Sa.7, Sü.3'de)

Türk-İş'e bağlı sendikalar Ecevit-Tunç görüşmesinden memnun değil

Sendikalar ücretlerin dondurulmasına karşı

● "Tüm sendikaları bağlayan böyle bir karar sendikaların bağımsız yetkilerini kısıtlar"

ANKARA (ÖZEL)
Hükümetle Halil Tunç arasında işçi ücretlerinin dondurulmasına ilişkin olarak sürdürülen görüşmeler tamamlandı. Beklenen açıklama yapıldı. Ancak bu açıklama Türk-İş'e bağlı sendikalar arasında tepkiyle karşılandı.

Görüşlerine başvurduğumuz Türk-İş'e bağlı çeşitli sendikalar ücretlerin kısıtlanması yolunda alınacak kararlara uymayacaklarını açıkladılar. Bu kararın işçilerin sırtına yeni bir yük eklediğini belirttiler.

Sendikaların görüşleri
4. sayfamızda

Beklenen deklarasyon açıklandı
Ücretler 1976 yılı seviyesinde donduruluyor
4. SAYFAMIZDA

Öğle yemeğinde simitle karnını doyuran memurlar

Hükümete verdiğimiz not; kocaman bir halka

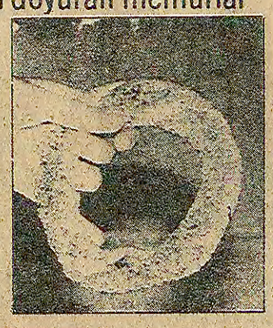

GÜLAY ALDEMİR
"Öğle yemeğini çoğu zaman bir simit ve bir çayla geçiriyoruz. Bazı günler sabah yediğimizle akşamı bulduğumuz oluyor" diyor memurlar.

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Toprak-İş Sendikası Genel Başkanı İlter:

Nejdet Küçüktaşkıner bana da işkence yaptı

İZMİR (ÖZEL)
Toprak-İş Sendikası Genel Başkanı Şamil İlter, işkenceci avukat Nejdet Küçüktaşkıner'le ilgili olarak gazetemize bir açıklama yolladı. Şamil İlter'in açıklamasını yayınlıyoruz:

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

Kıbrıs Türk toplumu lideri, Rum toplumuna çağrı yaptı

DENKTAŞ: "Maraş'ta geçici yönetimi kuralım, Maraş'a dönünüz, toplumlararası görüşmeleri başlatalım"

Yazısı 5. sayfamızda

İŞTE SANATSEVER BİR İŞKENCECİ: CAMGÖZ Nejdet Küçüktaşkıner'in yönettiği kontrgerilla timinde yer alan, 40-45 yaşlarında,, kumral, gri-yeşil gözlü, ölü suratlı şahıs birçok devrimciye işkence yaptı. Yukarda çocuğuyla beraber görülen Camgöz'ün bu resmi, bir tiyatrodan çıkarken çekilmiştir. Yani aramızda elini kolunu sallaya sallaya dolaşan, tiyatrosever bir işkenceci!

FİKİR MEYDANI

— Çocuk adlı yaşlı —

Adım: Çocuk
Adresim: Bakım Yurdu
Annem semt-i meçhulde
Babam bizleri bıraktı
Annem öldü, babam yoksul
Annem de var, babam da var, amma yaşayamıyoruz. Yardım istiyoruz, sevgi istiyoruz, insan istiyoruz. Çocuk olabilmek, yarınlara ulaşabilmek için....

Devlet bugün korunmaya muhtaç çocukları saptayıp bakmakta, özlenen ölçüde verimli olamamaktadır.

Çünkü, korunmaya muhtaç çocuklarımızın sorunları, ülkemizin diğer sorunlarından soyutlanamaz, günlük gerçeğimizden ayrı düşünülemez. Toplumsal sorunlarımız azaldığı, çözüldüğü oranda, muhtaç çocuklar sorunu da ya azalacak, ya da nitelik değiştirecektir. Sözgelimi, kreş hizmetleri yaygınlaşacak, korunmaya muhtaç çocuk olma olasılığı bulunanlar, önleyici hizmetlerde bu durumda olmaktan kurtulacaklardır. Çok ve giderek çoğalan sorunların halli için, şimdiye dek geçerliliği kabul edilen, ama, yeterli olmayan yönetim anlayışı ve çağdışı uygulamalar, yerini yeniye bırakmalıdır.

Çocuk sorunları, aile sorunlarından da soyutlanamaz.. Bu çerçeveden hareketle, çocuk sorunlarını dört ana grupta toplayıp incelemek olasıdır :

1- Korunmaya Muhtaç Çocuklar
2- Psikiatrik müdahaleyi gerektiren çocuklar
3- Besleme ve hizmetçi çocuklar
4- Okul öncesi eğitim ve boş zamanların değerlendirilmesi.

Muhtaç çocuklar sorunu, ülkemiz açısından önem ve acillik taşıyan, çözüm beklemeye sabrı kalmayan bir sorundur. Bunların bakımı ile ilgili kurumların tek bir kurum bünyesine bağlı olması, çocuklarla ilgili kurumların tek bir yer ile ilişki kurması, daha rasyonel ve faydacı bir düzenleme olacaktır. Çocuklarla ilgili gönüllü derneklerin de bir federasyon altında birleştirilip, sözü edilen yapı ile işbirliği öngörülmektedir. Mevcudu yüz binler, daha da genellersek, milyonlar olan korunmaya muhtaç çocuk potansiyeli, küçümsenmeyecek bir sorundur. Bu sahada devlet eliyle yapılan hizmetleri gösteren aşağıdaki tablo ilginçtir :

YAŞ GRUBU	KURUM SAYISI	BAĞLI OLDUĞU KURUM
0-6	21	S.S.Y.B.

KAPASİTE	YARARLANAN ÇOCUK	YATAK ORANI
3030	1539	% 50

Bu kurumlar ihtiyacın çok altında olup, soruna çözüm değildirler. Tablodan da anlaşıldığı üzere, çoğu kurum kapasitenin altında çalışmakta olup, bu durum; kurum hizmetlerinin ve devlet eliyle bakımın halka yeterince açıklanamadığını, böyle bir hizmetin varlığından ya da yararlanma yollarından habersiz halkımızın müracaat azlığını simgelemektedir. Yoksa, muhtaç çocuk sayısı milyona varmışken, kurumların tam kapasiteyle çalışmaması, muhtaç çocuk sorununun halledildiğini göstermez. Bir başka noksanı, bir başka ihmali gösterir.

Halka verilmesi planlanan hizmetlerin, halka anlatılmadığını...

Kreş ve gündüz bakımevlerinden örnek verecek olursak, üç büyük kentte kümeleşen az ücretli, çok özenli bakanlık kreşlerinin, gerçek ihtiyaç sahiplerine, ya da çocuklarını kapı önüne koyup giden, olura olmaza, yele sele emanet eden işçi kadınlarımıza ulaştığını söyleyebilir miyiz?

Türk sosyal hizmet uzmanları olarak deriz ki, yurdumuz daha birçok sorununun yanısıra, belki de hepsinden daha önemli olarak, yığınla çocuk sorununu özünde taşımaktadır.

Çocuğu güzellemeye çağrı (2)

Ayşe Kilimci Çalışlar
Sosyal hizmet uzmanı

Sakat çocuklar:

Dünyamız çocuklarının her on tanesinden birinin sakat olduğu ve her üç sakat çocuğun ikisinde birden çok eksiklik bulunduğunu söylersek, konunun önemi ortaya çıkar. Her sakat çocuğun bakımı için en az iki kişi gerektiği ve bu sakatlıkların kalıcı olduğunu da eklersek, bu durumun toplum, ülke ve dünya ekonomisine yapacağı etki belirginleşir.

Köklü çözüm ise, çocuğun ana karnında özen görmesi, dünyaya sağlıklı olarak gelmesi, çocukluğunu sürerken, ya da yaşamak kavgasına çok erken katıldığında iş koşullarının denetlenmesi şeklinde özetlenebilir.

Geri zekalı çocuk

Geri zekalılarla uğraşmanın yersiz olduğunu, böyle çocukların büyüyünce hiç bir işe yaramayacaklarını, suça, sapıklığa yönelip, türlü kötülükler yapacaklarını düşünenler çoktur. Hatta zekası gelişmeyenleri acı çektirmeden öldürmeyi ileri süren "gelişmiş insanseverler" de çoktur (...) Toplumlardaki uygulama, bu çeşit hastaları iyileştirip, geliştirmeye çalışmak yönünde değil, tümden kendi hallerine, aileleri, ile birlikte umarsızlıklar ortasına terketme ya da, toplumdan ayırıp, bir yurda kapama yönünde olagelmiştir... Oysa, iyi bakım, özel eğitimle, geri zekalı çocukların çoğu çevreye uyabilecek, topluma yararlı olabilecek duruma gelirler.

Çocukların %3 ü geri zekalı iken, büyüklerde bu oranın % 1'e düşmesi geri kalan %2 nin ne olduğu sorusunu akla getirmektedir. Hepsi ölmediğine göre, kalan %2 toplum içine karışıyor, iş ediniyor, kendine bakabilip, sorun olmaktan çıkıyor. Bu da gösterir ki, geri zekanın ölçüsü kesin değildir, yaşanan çevre ve yapılan işe göre değişir.

Zeka geriliğinin önlenmesi için bazı şeyler yapılabileceğini düşünerek konuya eğilinir. Doğumların daha dikkatli yapılmasını, bebeklerin iyi bakılmasını, çocuklara daha çok özen, sevgi, önem vererek ilk önlemi alabiliriz. Tıp geliştikçe daha iyi çözümler geleceği açıktır. İlgi gösterilip, eğitim yapılırsa, geri zekalıların çoğu kendi başına yaşayacak, iş yapıp hayatını kazanacak duruma gelebilir.

Çocuk ve eğitim

Eğitimle nereye varmanın amaçlandığını bilmek, eğitimde tutulacak yol kadar önemlidir. Eğitimde hedefin, öğrencinin kendisi olması, çok şeyin değişmesini gerektirecektir.

Çocukların eğitiminde, onların canlı, yiğit, duyarlı ve akıllı kişiler olmaları için gerekli özeni gösteren bireyler, mutsuzu az toplumlar yaratmanın ilk adımını atmışlardır.

Bilinçsizce korkulardan uzak yetiştirilmiş, kadınlar kuşağı ve onların yetiştireceği çocuklar topluluğu, ülkeleri, dünyamızı korkusuz, daha namuslu kılacaklardır. Dürüst, temiz, cömert, sevgi dolu, korkusuz ve özgür bir çocuk kuşağı, ancak bu yolla olasıdır. Güzel bir dünya ve özgür insanlık için korkusuz olmayı, baskı güçlerinin temelindeki bilinçsiz korkuyu tanımayı, çocuklarımıza öğretmekle.

Son deyiş

"Hayatta başarılı olmuş seçme insan Çocuk kalbini muhafaza eden insandır"
(Çin Atasözü)

Çocuklar için sosyal hizmetin tanımı:

Yetişme ve gelişme çağında olan çocukların bireysel yeteneklerine ve toplumlarının gereksinmesine uygun biçimde gelişip yetişmelerinde, sosyo-ekonomik ve sağlık faaliyetlerinin birleştirilmesi, için, çocuğun fiziksel, sosyal, duygusal gelişmesinin sağlanması, için bu alanda çalışan, örgütlenmiş hizmetlerin tümü, çocuk refahı sosyal hizmetlerdir.

Çocuklara verilecek sosyal hizmetin daha olumlu olması için önerilerimiz:

A) Çocuğun korunması ile ilgili yasaların bir uzman grubu tarafından ele alınıp, gözden geçirilmesi ve ülkemizin değişen toplumsal ve ekonomik koşullarına göre yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

B) Çocuklara ilişkin hizmet veren gönüllü derneklerin kendi aralarında ve resmi kuruluşlarla işbirliği kurarak, ulusal düzeyde daha etkili hizmet vermeleri yararlı olacaktır.

C) Çocuk Mahkemeleri Yasa Tasarısının en ivedi bir zamanda yasallaşması, yürürlüğe konması zorunludur. Ancak bu kuruluşların etkili bir şekilde çalışabilmeleri için, ya kuruluşların (gözetim, tahliye sonrası bakımı gibi) kurulması gereklidir..

D) 6972 sayılı yasanın kapsamına girmeye, sosyal ve duygusal uyumsuzluklara sahip çocuklara ilişkin hizmetlerin başlatılmasıdır. Aşırı davranış bozukluğu gösteren çocuklar için yatılı tedavi kurumlarının açılması gerekmektedir.

E) Devlet korunmasındaki, eğitilmeyen geri zekalı çocuklar için ayrı ve özel bir bakım sağlanması yoluna gidilmelidir. Ayrıca, ailelerin bu gruba dahil olan çocukları için paralı gündüzlü ve yatılı kurumlar açılması yerinde olacaktır.

F) Korunmaya muhtaç çocuklara sağlanacak bakım şekillerinden koruyucu aile ve evlat edinme programlarının geliştirilmesi ile birlikte, öz ailenin de koruyucu aile haline getirilebilmesi için gerekli çalışmaların yapılarak, çocuğun ailesinden ayrılmaması sağlanmalıdır.

G) Korunmaya muhtaç çocuklara verilen hizmetlerin mahalli idareler, SSYB ve MEB tarafından yürütülmekte oluşu, güçleri parçalamakta ve hizmetin yetersiz oluşuna yol açmaktadır. Sosyal Hizmet Kurumu Yasa Tasarısında ayrıntılı olarak belirtildiği gibi, S.H. Kurumu gerçekleştirildiği takdirde, bu hizmetlerde görülen yönetimsel, örgütsel, mali ve personel sorunlarına belirli ölçüde çözüm yolu bulunacaktır. Tasarının, TBMM'deki uzun bekleyişinin bitmesi dileğimizdir.

H) Çocukların gerekli kurumlara yerleştirilmeleri öncesinde, ilk kabul ve gözlem-ayırma işlemleri için istasyonlar kurulması zorunludur. Korunma kararı çıkan erkek çocukların, varsa kızkardeşlerinin de bakıma alınmasına özen gösterilmelidir. Erkek çocukların kurum bakımını gerektiren zor koşullar altında, kız çocukların kalması da aynı ölçüde sakıncalıdır. Bakım ve Yetiştirme Yurtlarında bulunan, sırada bekleyen çocukların büyük çoğunluğunun "er uşak" oluşu, kızların aileye bakacak, ev içi ve dışında üretim öğesi olarak ya da evlendirme yoluyla kullanılacak bir meta olarak düşünüldüğünün açık kanıtıdır. Bu yanlış düşünüş yanlışlığa düşünenlere anlatılarak, kurum bakımına alınarak, mutsuz, ev kaçkını, uzak düşlerin peşindeki harcanmış kızlarımızın sayısı azaltılamaz mı?...

I) Her alanda hizmetleri gereksiyen çocukların saptanabilmesi için, genel nüfus sayımlarından yararlanmak yerinde olacaktır.

İ) Yetiştirme Yurtlarının birer çıban başı ve çirkinlik örneği olmaktan çıkarılması, çocukların altı yaş bitimine değin alabildikleri bakım yurdu emeğini bir anda sıfıra indirgeyen işleyişinden kurtarılması, için, buraların yetkili uzmanlar denetiminde, gerek program, gerek atelye düzenlemesi, açısından ayrıntılı bir yenileşmeye yöneltilmesi gerekmektedir. Yetiştirme Yurtlarında görev alan personelin seçiminde özen gösterilmeli, periyodik eğitim seminerleri ile, kurum içi bilgi düzeyi yüksek tutulmaya çalışılmalıdır.

J) Çocuklara ilişkin sosyal hizmetleri konu edinen araştırma çalışmalarının gerçekleşmesi hizmetlerin daha rasyonel yapılması için gereklidir. Bu açıdan, Sosyal Hizmetler Enstitüsünün amaçlarına yöneltilmesi zorunludur.

K) Kurumlardaki personelin sık sık değiştirilmesi çocuğun sağlıklı gelişimine aykırı düştüğünden personelin sürekliliğinin sağlanması gerekmektedir.

L) Çocuk Bakım Yurtlarından Yetiştirme Yurtlarına "GÖÇ"ün, ruhsal zorlukları gözönüne alınarak, gerçek aile imajına daha yakın olacağı düşüncesiyle bakım yurtlarında kalma yaşının 0-7 olması düşünmeye değer kanısındayız. 18 yaşını doldurunca yetiştirme yurtlarından çıkarılması gereken çocuk, yaşı 18 oldu diye kendine bakacak, zorluklarla başedecek, kendi kendine yetecek düzeyde değildir. Orta öğretimi izleyen yıllarda gerçekten hayata ön çalışma, yapması, düzenini tutması, bakımdan çıkınca bocalamaması için, yetiştirme yurdunun uzantısı gibi alabileceğimiz yeni tip bir kurum bakımı, ilk önerimizi tamamlayacaktır. Buradan çıkış yaşı da 22 olarak düşünülebilir....

Toplumlar çocukların gül hatırı için yaşarlar...

Yani, yarın için...

Nice kurum, nice alışkanlık, hep çocuklar için sürdürülür, tazelenmeye, diriltilmeye çabalanır. Gene de, çocukların güzelim dünyalarını, bilgisizlik, sorumsuzluk ve amaçsızlık nedeniyle, harabetmektedirler, kimi toplumlar ve o toplumların yöneticisi olduklarını sananlar...

Çocuklarımızın yüreklerini budarken, yarınlarda ne olacaklarını düşünmek bile istemeyiz.

Çocuklarının bir yeri kesilse, ateşi çıksa deli olan ebeveynler, onların iki yüzlü, dar görüşlü, çevresinin sorunlarına kayıtsız yetişkinler olmasını hoşgörür, ya da öyle hazırlarlar çocuğu...

Yasa yapıcılar, ana-babalar, Yürek işçileri, öğretmenler, İnsan işçileri, çocukların çocuk olmamasını, töre, gelenek ve düzenin buyurduğu kuralların kölesi olmasını, bilinçsizce isterler. Böylelikle de, dünyayı ve yaşama gerçeğini karalarlar.

Oysa çocuk, bizim yanlış yasalarımıza karşı, doğanın bir diretişidir. Çocuk, bir özgürlük ve yaşama çığlığıdır.

Bunun bilincinde olan yöneticilerin ve eğitimcilerin sayısı, var oluşları, evrenimize, toplumumuza yeterli olamamaktadır.

Çocuklarımızı kurallar ve yasa yapıcılarının elinde öğütmek hem çocuklarımızı bize, hem dünyayı bize ve çocuklarımıza zehir eden, yaşama sevincimizi körelten yanlış bir davranıştır.

Yaşamaya değer dünya, önce çocuğun rahat soluklanacağı, özgürce çocuk olabileceği bir dünyadır.

Çocukların güzel nefesler aldığı bir dünyaya açılmanın sevincini duyacağı, büyüklerin; kendi çocukları ve tüm çocuklar için güzel şeyler düşünüp, doğru şeyler isteyeceği bir yarının, kısacası: İşe çocuğu güzellemekle koyulmamızın, dünyamıza çok bereketli bir dünya daha katacağını bir düşünebilsek... Düşünmekteyiz ya, güzeli düşünürken, güzeli yapabilsek...

—BİTTİ—

Kırklareli Cezaevi tutuklu ve hükümlüleri:

Hükümetin samimiyeti hakkında tereddütler çoğalmaktadır

Armağan Anar
TUMAD-DER GENEL BAŞKANI

Kamuoyuna açık mektup.

Uzun süredir mahkumların ümitle beklediği İnfaz Yasası, geçtiğimiz günlerde yürürlüğe girerek, beklenenden uzak, bizi hayal kırıklığına uğratarak, kafalarımızda istifham işaretine neden olarak çıktı.

Her iki hükümet döneminde de, kamuoyuna, 16 günlük infaz olacağı reklam olunan yasa son şekliyle 14 güne düşmüş, idam cezalı kişilere hak tanımayarak, eşitlik ilkesinden uzaklaşmış durumdadır.

Yeni İnfaz Yasası bizlere daha çok çalışma kampı havası vererek, ancak, yıllarca çalışıp belimiz büküldükten sonra, hiç bir işe yaramayacak duruma geldiğimiz zaman ailemize ve cemiyete dönebileceğimiz şartları ile, özgürlük vaadi ile yola çıkan bu hükümetin samimiyeti hususunda tereddütlerin çoğalmasına sabep teşkil etmektedir.

Umumiyetle her konuşmasında affın olmayacağını ve afların zararlı olduğunu belirten sayın bakanımızın görmek istemediği bazı hakikatları kamuoyuna açıklamada büyük yarar görmekteyiz.

Yeni çıkan İnfaz Yasası ancak 3000 civarında hafif cezalı mahkumu özgürlüğe kavuşturmasına rağmen, geriye en az 52.000 ağır cezalı mahkum bırakmıştır. Yurdumuzdaki koşullar nedeniyle her gün çoğalmakta olan bu kitle, bütün Türkiye'deki 23.000 kişilik yerde ceza çekerek, bir yatağa 2 veya 3'er kişi sıkışarak daha da huzursuz olmaktadır.

Affanyararlanarak özgürlüğüne kavuşan 100 kişiden ancak 5 tanesi cezaevlerine düşmüşlerdir. Diğer 95 kişi ise buralara dönmemek için mücadele ederek, ıslah olmuşlardır.

Büyük ümitlerle belbağladığımız yeni hükümetimizden çıkarılan yasanın yetersiz ve katı tutumunu zamanında görerek, geçmişteki hataları silerek, çağa uygun bir yasa ile, ileriye dönük, idam ve ağır cezalı vatandaşlara da ümit verebilecek ışığın doğmasını sağlamasını bekliyoruz.

Çekilen çok ağır cezalar insanları hiç bir zaman ıslah edemeyeceği gibi nefretten başka bir duygu yaratmaz.

İlginize teşekkür ederiz.

Kırklareli Kapalı Cezaevindeki
Tutuklu ve Hükümlüler adına
Arif Erdoğan Şatır

BULMACA

SOLDAN SAGA— 1) Üç Dünya Teorisini reddeden ve son günlerde açıkça Çin'e çatmaya başlayan, Kamboçya'ya karşılık saldırıda bulunan Vietnam'ı destekleyen bir balkan ülkesi. 2) Yalandan isteksiz davranmak. 3) Trabzon'un bir ilçesi - Tersi hayvan barınağı - erkeklerin salon elbisesi 4) Yaşlı kadın, ya da baba ya da annenin annesi - Tersi köpek - İki şey arasındaki mesafe. 5) İnmekten emir - topluluk, ya da askerde genel olarak üç tabur ve bunlara bağlı birliklerden meydana gelen asker topluluğu. 6) karamsarlığa düşmeyen, acılara dayanan-Mısır'ı sulayan nehir. 7) Bir geyik türü - Bir nota- Tersi bir devlet kuruluşu. 8) Tersi su dökmeye yarayan Kulplu kap - Tersi bir çalgı 9) Gazete, dergi gibi yayınlarda sayfa düzeni 10)hidrojenli bileşik - Aruz'da bir kalıp. 11) Fakat - Ced.

YUKARIDAN AŞAĞI— 1) Bir çeşit ortaklık - Devlet otoritesini elinde bulunduran taht sahibi 2) Şeker, petrol vb. maddelerinin arıtıldığı yer- Tersi bir hayvan. 3) Tersi çinkonun simgesi - Sıcaklıkla ilgili. 4) Bir renk - Bir zararlı. 5) Bir ilimiz - İşaret. 6) Batı dillerinde "birlik"- Bağışlama. 7) Türk Malı' nın simgesi- Tersi İstanbul'da bir semt ya da bir rasathane. 8) Söz - Uluslararası Af Örgütünün kısaltılmış adı - Bir yabancı ajansın. 9) Sovyet revizyonist diktatörlüğünün milli baskısı altında bir bölge - İyi. 10) Utanma- Bir cins kenevir. 11) Yüksek okul - Sodyumun simgesi.

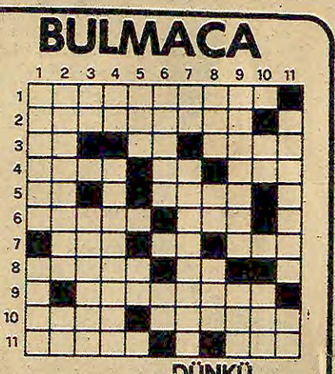

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

T.C.
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
YÜKSEK DENİZCİLİK OKULU
MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1- Yüksek Denizcilik Okulu küçük onarımı için 2490 sayılı Kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2- İşin keşif bedeli 170.000.- TL.dır.
3- Eksiltme, Yüksek Denizcilik Okulu Müdürlüğü İstanbul Ortaköy Çırağan Caddesi No: 94 de İhale Komisyonunda 10.8.1978 Perşembe günü saat 15.00 de yapılacaktır.
4- Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak mezkur Müdürlükte görülebilir.
5- Eksiltmeye girebilmek için :
a) 9750.- TL.lık geçici teminatı,
b) 1978 yılına ait Ticaret Odası veya Sanayi Odası belgesi,
c) Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri (Eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış olan),
d) Taahhüt beyannamesi,
e) Sermaye ve kredi imkanlarını gösteren mali durum bildirisi,
f) Banka referans mektubu,
g) Bayındırlık Bakanlığından almış oldukları (Aynı çap ve karakterde iş bitirme belgesi) grubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesinin aslı veya Noterden tasdikli suretini ibraz suretiyle Yapı İşleri 1 nci Bölge Müdürlüğünden alacakları Yeterlik Belgesini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları gerekir.
6- İstekliler teklif mektuplarını 10.8.1978 Perşembe günü saat 14.00'e kadar makbuz karşılığında İhale Komisyonu Başkanlığına vereceklerdir.
7- Yeterlik belgesi almak için Yapı İşleri 1 nci Bölge Müdürlüğü İştirak Belgesi Komisyonuna son müracaat tarihi 4.8.1978 Cuma günü mesai saati sonuna kadardır.
8- Telgrafla müracaat ve postada vâki geçikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilân olunur.

(Basın : 19794—668)

BURSA İL DAİMİ ENCÜMENİ BAŞKANLIĞINDAN

1- 1978 Yılı icraat programında bulunan aşağıda adları, keşif bedelleri, geçici teminatları gösterilmiş bulunan köy yolları Sanat yapıları 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulu ile eksiltmeye çıkarılmıştır.
2- Eksiltme 9/8/1978 Çarşamba günü saat 14.00 den itibaren aşağıdaki sıraya göre İl Daimi Encümeninde yapılacaktır.
3- Eksiltme şartnamesi ve diğer evrak İl Daimi Encümeni Kaleminde görülebilir.
4- Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin :
a) Geçici teminatlarını,
b) 1978 Yılına ait Ticaret ve Sanayi odası belgesini,
c) Vilâyet makamına müracaat dilekçelerile birlikte (C) grubu müteahhitlik karnesi, mali durum bildirgesi (Yalnız İnegöl-Sultaniye-Gedikpınar-Gemlik-Fevziye-Ericek-Şükriye-Yenişehir-Fethiye köy yolu sanat yapılarına ait keşif bedeli kadar sanat yapısı yapmış olduğuna dair belge) ibrazı suretile, YSE İl Müdürlüğünden alacakları yeterlik belgesini teklif mektuplarıyla birlikte zarfa koymaları lazımdır.
5- İsteklilerin teklif mektuplarını 9/8/1978 Çarşamba günü ihale saatından bir saat evveline kadar makbuz karşılığında Encümen Başkanlığına vereceklerdir.
6- Yeterlik belgesi alınması için son müracaat tarihi 7/8/1978 Pazartesi günü mesai saati sonuna kadardır.
7- Telgrafla müracaatlar ve postada vaki geçikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilân olunur.

Sıra No.	İşin Yeri	Keşif Bedeli	Geçici Teminatı
1—	Keles-Basak-Karaardıç Orhaneli-Akpınar-Gedikören-Okçular	692.407,68	31.446.-
2—	İnegöl-Sultaniye-Gedikpınar Gemlik-Fevziye-Ericek İznik-Aydınlar Yenişehir-Fethiye	233.514,20	12.925.
3—	Merkez-Soğuksu-Sungurpaşa-Ağlaşan M.K Paşa-Alacaat-Hacıahmet	1.505.533,22	58.915.-

(Basın : 19954—669)

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

İstanbul'dan iki şoför

Hükümet bizim gibi şöförlerle ilgilenmez

En zor şartlar altında çalışırız. Lastik ve yedek parça satıcılarının kanına varılmaz. Bize istedikleri fiyatlarla satarsın. Zar zor bir araba aldık. Araba alım ve satımları birkaç elden geçiyor. Bize araba gelinceye kadar bir milyon oluyor. Taksidi öde öde bitmez ki, Nasıl bitsin dile kolay bir milyon bu. Biz borcu ödeyesinceye kadar araba arabalıktan çıkıyor.

Sigorta sendika yok. Trafik ve karayolları bizden istedikleri gibi soygun vuruyorlar. Yük fazla diyor. Ver yüz lira diyor. Mecburen fazla yük sarıyoruz. Patronlar ise, malları zamanında götürmediğimiz zaman, parasını bizden kesiyor. Hiç düşünmüyorlar. Yolların kapalı olduğunu, bozuk olduğunu. Bazen karşılık vermeden bizi bekletirler. Ta ki yük boşalana kadar.

Şöförler cemiyetine üye olduk. Bizden senede ikiyüz-üçyüz lira kesmekten başka yaptıkları yok. Verdiğimiz zaman zorluk çıkartıyorlar. Zarar ziyan tazminatı vermiyorlar. Federasyon başkanı İstanbul AP milletvekillerinden. Sadece cebini doldurur.

Bizlerle hükümet ilgilenmiyor. Gelmiş geçmiş hiç bir hükümet ilgilenmedi zaten. Yeni kurulan Ecevit hükümeti de aynı. Bir takım nakliyeciler hükümet içinde anlaşarak küçük şöförleri ortadan kaldırmak için uğraşıyorlar. Bir de bizden araba vergisi olarak on binin üzerinde para aldılar. Arabamızı sigorta yaptıramıyoruz. Nasıl yaptıralım, araba taksiti bir yandan, sigorta bir yandan. Ancak kaza yaparsan ceza verirler, ölürsen toprağa verirler.

Bir de trafik sigortası var. Yılda beşbinle yirmi bin arasında para ödenmesi lazım. Sadece rapor almak için beş bin lira rüşvet istiyorlar. Ona ver buna ver.

Örgütlenmek istiyoruz. Evde çocuğun beklesin karın beklesin. Onların hayatını garantiye almak istiyoruz. Biz hayat sigortası istiyoruz. Yarınlarımızı garantiye almak istiyoruz.

EREĞLİ **Konya**

KONTRGERİLLA'DAN YANA MISINIZ?

Aydınlık'ın aranmasını lanetliyorum. Muhalefetteyken yurtsever polisleri koruyacağını söyleyip, iktidara gelince POL-DER'i kapatanlar elbette Aydınlık'a baskı yapar.

Bağımsız dış politika diye seçim nutukları atıyor, iktidara gelince ülkeyi ABD'ye ve Rusya'ya satıyorlar. İşçi ücretlerini dondurmaya çalışıyorlar.

Kontrgerillayı açıklayacağınızı söylemiştiniz. Ama bu cesareti gösteremediniz. Bu cesareti gösteren halkın gazetesi Aydınlık'ı engellemeye çalışıyorsunuz.

Bindiği dalı kesenlere sesleniyorum. Ellerinizi işçilerden köylülerden, POL-DER'den, Aydınlık'tan çekin. Bu cinayetler ne zaman son bulacak? Kontrgerillayı ne zaman kapatacaksınız? Hükümet halkı değilde, Kontrgerillayı mı düşünüyor?

Bizim alınterimiz hep emperyalistlerin cebine mi gidecek? İşçilere üçyüz lira zam yaparsınız, ihtiyaç maddeleri altıyüz lira zamlanır. Bize verdiğiniz 2500 lira aylıkla biz beş çocuğumuzu avutmaya çalışıyoruz. Bu para sizin bahşiş paranız bile değil.

Köylüye toprak vaadettiniz, yürürlükteki toprak yasasını bile kaldırdınız.

Bir Okuyucu

EREĞLİ **Konya**

50 liraya çapa sallıyoruz

Biz çapa işçilerinin sorunları pek çok. Sabahın yedisinden, akşamın beşine kadar güneşin altında çapa sallarız. Ellerimiz nasırlarla dolu. Bunun karşılığında aldığımız para sadece altmış lira. Bununda on lirasını çavuşa veriyoruz. Bize kalan elli lira. Şu yaşam koşullarında elli lira gündelikle nasıl geçiniriz. Azığımıza bile yetmiyor, aldığımız para.

Artık biz biliyoruz ki kurtuluşumuz kendi ellerimizde. Buna tüm kalbimizle inanıyoruz.

Çapa İşçileri

Tunceli

Hani Kontrgerilla yoktu

Şimdi soruyoruz Ecevit'e. Hani Kontrgerilla diye bir örgüt yoktu. Ordunun içinde nerden çıktı?

Hani yeminler ediyordunuz, böyle bir örgüt yoktur, olsa biz açıklarız diyordunuz?

Bu soruya kendimiz cevap verelim, onların yüzü kara. Vardır böyle bir örgüt. Siz de çok iyi bilirdiniz ama cesaret yoktu açıklamaya. Çünkü halkla birleşemiyordun. Aksine Rusya'yla birleşiyordun. Zaten emperyalistlerle birleşen halkla birleşemez. Onun için cesaretsiz davrandın.

Şimdi tüm yetkilileri ve en başta da Ecevit'i uyarıyoruz. Kontrgerilladan hesap sorulsun MIT dağıtılsın.

Körtan Köyünden
Mehmet Tarkan

1-Doğu neden mahrumiyet bölgesidir? Neden yolsuz, susuz, okulsuz, elektriksiz... kalmıştır?

2-Ecevit'in söylediği "Bölgesel eşitsizliği" kaldırmanın gerçek sosyal adaleti sağlamanın yolu nedir?

Mektuplarınızı bekliyoruz

AYDINLIK YAYINLARI
Doğu Perinçek
KEMALİST DEVRİM
BÜTÜN KİTAPÇILARDA
Genel Dağıtım TÜR DA
Cağaloğlu Hamam sok. No: 4
İSTANBUL

21 Ağustos 1968 sabahı Ruslar, Çekoslovakya'yı işgale girişti. Çekoslovakya halkı, saldırganlara boyun eğmedi. Sokaklar, meydanlar "Ruslar defolun" sloganlarıyla inledi. Gösteriler, yürüyüşler düzenlendi. Rus tanklarının üzerine taş ve sopa ile gidildi.

İsviçre'de Çekoslovakya'daki Sovyet işgaline karşı bir eylem komitesi kuruldu

Komite, İsviçre halkını işgalcileri protesto etmeye çağırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsviçre'de Çekoslovakya'daki Sovyet işgaline karşı bir eylem komitesi kuruldu. "Çekoslovakya'ya Sovyet saldırısının 10. yılında" adını taşıyan komite, bütün halkı Rusya'yı protesto etmeye çağırdı. Eylem komitesi, görevlerini şu şekilde saptadı:

* Eylem komitesi, bütün İsviçre halkını Sovyetler'in Çekoslovakya'ya giriştiği saldırı konusunda aydınlatacak ve bu emperyalist girişime karşı yapılan protesto hareketleri konusunda bilgi verecektir.

* Eylem komitesi, Sovyetler Birliği'nin Çekoslovakya'dan geri çekilmesi talebini ülkede milli bağımsızlığın kurulmasını ve Çekoslovak halkının kendi kaderini tayin hakkını destekleyecektir.

* Eylem komitesi, Çekoslovak halkı ile dayanışma içinde Sovyet sosyal-emperyalizmine karşı yapılan bütün protesto eylemlerini destekleyecek ve bizzat kendisi de protesto gösterileri düzenleyecektir.

Komitenin konu ile ilgili olarak yayınladığı bildiri şöyle bitiyor: "Sovyetler Birliği'nin Çekoslovakya halkına ve ülkesine karşı işlediği suçlar mahkum edilmelidir. Biz İsviçreliler de, uluslar arası protesto eylemlerine fiilen katılmalıyız".

21 Ağustos 1968 gecesi Sovyet tankları Çekoslovakya'ya karşı bir saldırı başlatmışlardı. Sovyet birlikleri, sabahın erken saatlerinde Prag'a girmiş ve resmi binaları işgal etmişlerdi.

Ülkenin yönetici şahsiyetleri, işgal kuvvetleri tarafından susturuldu. Onların yerine bir Sovyet radyosu yayına başladı. İşgalciler, çeşitli kentlerde "savaş hali" ilan ettiler.

Bu saldırı harekatına 250 bin asker ve 3500 tank katıldı. İlk günün bilançosu, 50 ölü ve yüzlerce yaralı idi.

Saldırganlar, halkı sindiremedi. Çekoslovakya halkı, kendiliğinden işgalcilere karşı mücadeleye girişti. Sokaklar, Sovyet işgalini protesto edenlerle doldu. Ellerde "Ruslar Defolun" pankartları taşınıyordu.

Halk, işgalcilere yiyecek ve içecek vermeyi reddetti. Bir Çekoslovak radyosu, bir süre daha yayınını gizli olarak sürdürdü. Parlamento ve parti kongresi, gizli yerlerde toplandı ve işgalcilerin geri çekilmesini istedi. Çekoslovakya halkının direnişi günlerce sürdü.

Bugün hâlâ Sovyetler Birliği, Çekoslovakya'yı işgal altında tutuyor. Çekoslovakya halkını silah zoruyla bastırmaya çalışıyor. Bütün dünya Kremlin'in bu caniyane girişimini nefretle kınamaktadır.

ABÖ Zirvesinde Nijerya Devlet Başkanı:

"Sovyetler ile Küba Afrika'dan çekilsin"

"Afrika sömürgecilik boyunduruğundan kurtulup, bir başka boyunduruğa girecek değildir"

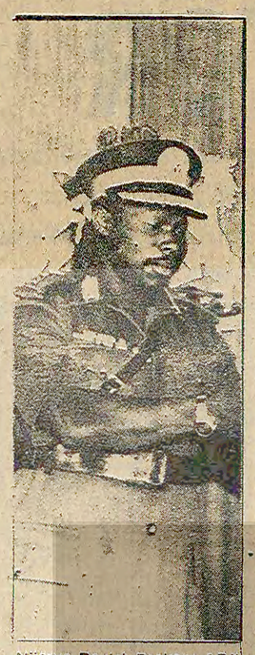

Nijerya Devlet Başkanı ABÖ Zirvesinde yaptığı konuşmada, yeni sömürgeciliğe karşı olduğunu ve süper devletlere bağlı blokların Afrika'da güvenliği sağlayamayacağını belirtti. Rusların ve Kübalıların Afrika 'yı terk etmelerini isteyen Nijerya Devlet Başkanı, "Afrika sömürgecilik boyunduruğundan kurtulup başka bir boyunduruğa girecek değildir" dedi.

Gine Devlet Başkanı:

"Afrika'daki sorunları kuvvete başvurmadan çözelim"

"Afrika'da kıta çapında bir dostluk anlaşması yapalım"

HARTUM

Hartum'da çalışmalarını sürdüren ABÖ zirve toplantısında bir konuşma yapan Nijerya Devlet Başkanı Yarbay Olusegun Obasanjo, Sovyetler Birliği ile Küba'nın Afrika'dan çekilmelerini isteyerek, "Afrika sömürgecilik boyunduruğundan kurtulup bir başka boyunduruğa girecek değildir" dedi.

Obasanjo, yeni sömürgeciliğe karşı olduklarını ve herhangi bir süper güce bağlı blokların yönettiği bir askeri gücün Afrika'nın güvenliğini sağlayamayacağını belirtti.

Toplantıda konuşan Gine Devlet Başkanı Ahmet Seku Ture ise, bütün yabancı askerlerin Afrika'dan çekilmesini isteyerek, Afrika'daki sorunların kuvvete başvurarak çözülmesi yolunun kapatılması amacıyla kıta çapında bir dostluk anlaşması yapılmasını önerdi.

Londra toplantısı sona erdi

İsrail ve Mısır Dışişleri Bakanları önümüzdeki hafta yeniden bir araya gelecek

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Orta Doğu sorununa çözüm bulmak amacıyla, Mısır ve İsrail Dışişleri Bakanları arasında yapılan ABD'nin de katıldığı toplantı sona erdi.

Üç dışişleri bakanının son görüşmesinden sonra bir basın toplantısı düzenleyen ABD Dışişleri Bakanı Vance, Mısır ve İsrail Dışişleri Bakanlarının, iki hafta içinde yeniden barış görüşmelerine başlamak konusunda anlaştıklarını ve kendisinin de Orta Doğu'ya gitmeye hazır olduğunu açıkladı.

Vance, her iki tarafın görüşleri arasında hâlâ önemli görüş ayrılıkları bulunduğunu, ancak görüşmelerin yine de çok "içten ve araştırıcı" geçtiğini söyledi.

Bu arada ABD'nin Orta Doğu Özel Temsilcisi Alfred Atherton'un, Orta Doğu'daki temaslarına, önümüzdeki hafta yeniden başlayacağı bildirildi.

IRAK BİR BARIŞ PLANI ÖNERDİ

Öte yandan, Bağdat'tan gelen haberlere göre, Irak hükümeti, çeşitli Arap ülkelerine yeni bir Orta Doğu barış planı önerdi.

Bildirildiğine göre plan, 25 Temmuz'da Belgrat'ta yapılacak olan Bloksuz Ülkeler Dışişleri Bakanları toplantısına hazırlık amacıyla, Arap ülkelerine önerilmiş bulunuyor.

Afrika'da Kübalı askerler

Sosyal-emperyalistlerin savaş stratejilerine hizmet etmenin bilançosu:

Bugüne kadar Afrika'daki çarpışmalarda 1400'den fazla Kübalı asker öldü

(WASHİNGTON-THA-UPİ)

Amerika'da yayınlanan Washington Post, Afrika'daki Kübalı askerlerin bugüne kadar çarpışmalarda 1400 ölü verdiğini açıkladı. Gazete, ölü sayısının üç-dört misli de yaralı ve kayıp bulunduğunu bildiriyor.

Kastro hükümetinin bu gerçekleri Küba halkından gizlediğini de açıklayan gazete, oğulları öldürülen ailelere durumların tek tek bildirildiğini, genel durumun ise hiçbir zaman açıklanmadığını belirtiyor.

Yüksek düzeydeki bir Amerikan istihbarat görevlisine dayanarak verilen habere göre Kübalı askerlerden 100'ü Angola'da, 400'ü ise Etyopya-Somali savaşında öldüler.

Çin ile Japonya dostluk anlaşması imzalamak amacıyla bugün görüşmelere yeniden başlıyor

JAPON MİLLİ MECLİS BAŞKANI:

"Rusya Japonya'yı tehdit ediyor"

HONG-KONG

Çin Halk Cumhuriyeti ile Japonya, dostluk ve barış anlaşması imzalamak amacıyla görüşmelere bugün yeniden başlıyorlar.

Çin'de bir konuşma yapan Japon Milli Meclis Başkanı Sakamoto Sovyetler Birliği'nin Japonya'yı askeri bakımdan tehdit ettiğini söyledi.

Tkumatsu Sakamoto, Sovyetlerin Japonya'nın Kuzeyindeki Kuril adalarını işgal altında tuttuğunu ve bu adalarda askeri tesisler kurduğunu belirtti. Japon Milli Meclis Başkanı, Moskova'nın Japonya'dan gelen protestolara aldırmadığını ve bu adalarda askeri manevralar düzenlediğini açıkladı.

Bilindiği gibi, Japonya Dışişleri Bakanı Tanaka'nın 1972 de Çin'i ziyaret etmesinden sonra Çin ile Japonya arasındaki ilişkiler gelişmeye başlamıştı. Ancak o zaman bir anlaşma imzalamak mümkün olmamıştı.

Anlaşmanın imzalanmasındaki gecikmenin nedeni, Rusya'nın Japonya'ya baskı yapmaya kalkışması ve iç işlerine kadar müdahale etmesi idi. Anlaşma metninde, iki ülkenin de Asya ve Pasifik bölgesinde hangi ülkeden gelirse gelsin hegemonyacı girişimlere karşı çıkacaklarına dair bir maddenin bulunması, Moskova'yı telaşa düşürmüştü. Bu durum karşısında gerek Sovyetler Birliği gerekse Japonya'daki Moskova yanlıları, Japon hükümetine baskı yapmaya başlamışlardı.

Japonya'daki Moskova yanlıları Tanaka'yı bu maddenin anlaşmaya dahil edilmesi doğrultusundaki tutumu nedeniyle "düşüncesizce hareket etmekle suçluyorlar"

Öte yandan Moskova yönetimi konu ile ilgili yorumunda, Japonya'nın ateş ile oynadığını ileri sürdü ve "karışık olan" uluslararası ilişkiler içinde Japonya'nın "çok tehlikeli" bir duruma düşeceğini iddia etti.

"Pravda" gazetesinde yayınlanan yorumda, Çin'le sözü geçen anlaşmanın imzalanması halinde Moskova yönetiminin, "Japonya'ya karşı olan politikasında yeni yorumlar ve düzeltmeler" yapacağı söyleniyor.

Kıpriyanu Almanya'nın notasını reddetti

Görevinden azledilen Papadopulos hakkında soruşturma açılmadı

AJANSLAR

Kıbrıs Cumhurbaşkanı Spiros Kipriyanu, Federal Almanya'nın Kıbrıs Büyükelçiliğindeki eski birinci sekreteri Paul Kurbjuhn'un sınırdışı edilmesi konusunda Alman hükümetinin verdiği protesto notasını geri çevirdi. Paul Kurbjuhn'un Kipriyanu'ya karşı tertiplenen bir komploya karıştığı ileri sürülmüştü.

Öte yandan Atina'da bir demeç veren Yunan Hükümet Sözcüsü, Kıbrıs'ta hükümete karşı komplo planlarının ortaya çıkarıldığı yolundaki iddialar konusunda yorum yapmayacağını söyledi.

Kıbrıs Rum Bakanlar Konseyinin Taşos Papadopulos'un görevden uzaklaştırılmasından sonra, hükümet aleyhtarı bir komploya katıldığı hakkında soruşturma açılıp açılmaması konusunda bir karar almaktan kaçındığı bildiriliyor.

Çin Vietnam'a görüşme çağrısı yaptı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Halk Cumhuriyeti Vietnam'a Çinli göçmenler konusundaki görüşmelerin yeniden başlaması için çağrıda bulundu.

Çin'in çağrısı, görüşmelerin ilk aşamada dışişleri bakan yardımcıları seviyesinde başlamasını öngörüyor. Görüşmelerde, Vietnam'ın baskılarına maruz kalan Çinli göçmenlerin geleceği ile ilgili sorunlar, ele alınacak.

Arjantin Devrimci Komünist Partisi heyeti Çin Halk Cumhuriyetini ziyaret etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi başkan yardımcısı Li Sien-nien ve Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi Siyasi Büro üyesi Keng Piao, geçenlerde Pekin'de Arjantin Devrimci Komünist Partisinin Merkez Komitesi Siyasi Büro üyesi Aguer başkanlığındaki bir heyet ile görüştü.

Heyet onuruna verilen yemekte bir konuşma yapan Keng Piao, Arjantin Devrimci Komünist Partisinin 10. Kuruluş yıldönümünü candan kutladı. Keng Piao Arjantin'deki devrimci kitle hareketine coşkuyla katılan, emperyalizme, revizyonizme karşı mücadelede direnen, ve Marksizm-Leninizmi ülkesinin devrimci pratiği ile birleştirme çizgisi izleyerek ilerleyen Arjantin Devrimci Komünist Partisini övdü.

Arjantin Devrimci Komünist Partisi heyeti başkanı Aguer de yaptığı konuşmada, Arjantin Devrimci Komünist Partisinin Üç Dünya Teorisini tamamen onayladığını söyledi. Aguer uluslararası duruma değinirken şunları belirtti: "İki süper devlet, özellikle de bunlardan en saldırgan ve en tehlikelisi olan Sovyet sosyal-emperyalizminin dünyayı ele geçirmek için giriştikleri rekabet yüzünden savaş kaçınılmazdır. Bütün ülkelerin halkları bu tehlikenin farkında oldukları, hazırlık yaptıkları ve aktif bir mücadele verdikleri taktirde süper devletleri yokedeceklerdir."

Arjantin Devrimci Komünist Partisi heyetinin Çin'deki ziyaretini tamamlayarak ülkesine döndüğü bildirildi.

Pakistan'da açlık grevi yapan beş gazeteci tutuklandı

KARAÇI (AA)

Pakistan'da, açlık grevi yapan ve aralarında Federal Gazeteciler Birliği Başkanının da bulunduğu beş gazeteci tutuklandı.

Tutuklanmadan önce, düzenledikleri basın toplantısında gazeteciler, Ulusal Basın Tröstünün işten çıkardığı 30 gazetecinin yeniden işe alınmasını, gazetecileri desteklediklerini için hüküm giyen öğrenci ve işçilerin serbest bırakılmasını istediklerini belirttiler.

Gazetecilerin diğer istekleri arasında, "Müsavat" gazetesinin Karaça baskısı ile haftalık "Mayar" ve "Al Fatah"ın yeniden yayınlanmaları, gazetecilere prim ödenmesinin uygulanması, kısa süre önce Federal Gazeteciler Birliğine karşı kurulan Gazeteciler Birliğinin dağıtılması hükümet kararlarını eleştirmesi için basına tam özgürlük tanınması ve gazetecilerin askeri mahkemelerde yargılanmaları istekleri de yer alıyor.

Hükümet yaptığı resmi açıklamada gazetecilerin açlık grevine gitmek ve basın kulübünde bir basın toplantısı düzenlemekle sıkı yönetim yasalarını çiğnediklerini ileri sürdü. Gazetecilerin 30 gün gözaltında tutulacakları bildiriliyor.

Çin Ekonomik heyeti görüşmelerde bulunmak üzere, "cephe ülkelerini" ziyaret ediyor

LUSAKA

Ekonomik uzmanlardan oluşan bir Çin Halk Cumhuriyeti heyeti, Afrika'da ırkçılığa karşı mücadele veren "Cephe Ülkeleri" ile resmi görüşmelerde bulunmak üzere Zambiya'nın başkenti Lusaka'ya gitti.

Dış ekonomik ilişkilerde görevli Başbakan yardımcısı Li Ke'nin başkanlığındaki dokuz kişilik heyet, Zambiye hükümet yetkilileriyle ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi üzerinde görüşmelerde bulunacak.

Çin Komünist Partisi Başkanı Hua Guo-feng Romanya ve Yugoslavya'yı ziyaret edecek

BÜKREŞ

Çin Komünist Partisi Başkanı Hua Guo-Feng'in Ağustos ayı ortalarında Romanya ve Yugoslavya'yı ziyaret edeceği açıklandı.

Romanya Devlet Başkanı Çavuşesku'nun geçen bahar Çin'e yaptığı ziyarete karşılık niteliği taşıyan Romanya ziyaretinden sonra, Hua Guo-Feng Yugoslavya'ya gidecek.

Mao Zedung'un 1957 deki Moskova ziyaretinden sonra, ilk kez bir Çin Komünist Partisi liderinin yapacağı bu gezi, siyasal çevrelerde ilgi ile bekleniyor.

Pravda, Arnavutluk'un Çin Halk Cumhuriyetine saldıran notasını yayınladı

Batı Almanya'da yayınlanan "Frankfurter Allgemeine" gazetesi 15 Temmuz tarihli sayısında, "Pravda Arnavutluğun açıklamasını yayınladı" haberini verdi.

Sovyet "Pravda" gazetesinin, Arnavutluğun açıklamasından geniş alıntılara yer verdiğini yazan "Frankfurter Allgemeine" gazetesinin haberi şöyle bitiyor:

"Moskova'daki Batılı gözlemciler, Kremlinin bundan böyle Arnavutlukla ilişkilerini normalleştirmeye hız vereceğini söylediler."

Öte yandan, Paris'te yayınlanan "Le Monde" gazetesinin aynı tarihli sayısında da konu ile ilgili bir yorum yayınlandı. Gazete, Çin Halk Cumhuriyetinin 7 Temmuz günü Arnavutluk'a gönderdiği notaya değinerek, anlaşmazlığın Mao Zedung'un ölümü ve dörtlü çetenin tasfiyesinden sonra iyice ortaya çıktığını belirtiyor.

Fransız gazetesi, Çin Halk Cumhuriyeti'nin 1954 yılından bu yana Arnavutluk'a yaptığı yardımların bir dökümünü yaparak, Çin'in hiç bir karşılık istemeksizin Arnavutluk'un bütün ordusunu ve halk milislerini büyük miktarda silahla donattığına işaret ediyor.

ABD Dışişleri Bakanlığı Rodezya'da uygulanan ambargonun kaldırılmasına karşı çıktı

WASHİNGTON (AA)

ABD Dışişleri Bakanlığı, Amerikan Senatosunda Rodezya'ya uygulanan ticari ambargonun kaldırılması yolunda yapılan son girişimleri şiddetle eleştirdi.

Bakanlığın bildirisinde, ambargonun kalkması halinde, ABD'nin BM yasaları ve uluslararası anlaşmalarla çelişkiye düşeceği belirtiliyor ve Rodezya sorununda arabulucu olarak da inandırıcılığını yitireceği ileri sürülüyor.

Bildiri, Rodezya'da ırkçı hükümet yetkililerinden Muzovera'nın ambargonun kalkması yolunda senatörlerle görüşmeler yaptığı sırada yayınlandı. Senatör Helms tarafından bu konuda verilen önergede ilk oylamasında 42 ye karşı 48 oyla reddedildi. Önümüzdeki günlerde bu konuda ikinci bir oylama yapılması bekleniyor.

Bonn ekonomik zirvesinin siyasal anlamı

halkların dünyası

Reha Akbay

7 gelişmiş ülkenin ekonomik zirvesi 16-17 Temmuz günleri Bonn'da yapıldı. 1975 yılında Fransa Cumhurbaşkanı Valery Giscard d'Estaing'in girişimi ile başlayan bu tür toplantıların dördüncüsü, önemli siyasi sonuçlara yol açabilecek kararlar aldı. Gözlemciler her ne kadar ortak bildiride dile getirilen önlemlerin ne derece uygulanır olduğu konusunda büyük şüpheler beslese de, alınan kararların siyasal özünü incelemekte yarar vardır.

Kapitalist dünyanın 7 ülkesi, son zamanlarda ağırlığını hissettiren bazı ekonomik ve mali sorunlara çözüm bulma amacıyla toplandılar. Enflasyona ve işsizliğe karşı mücadele, dış ticaret, doların değer kaybetmesi ve enerji sorunu Bonn zirvesinin başlıca gündem maddelerini oluşturdu.

Ekonomik zirvede her alanda buhran yaşayan ABD gibi bir süper devletin yanında, yüksek bir büyüme hızına ve dış ticaret fazlasına sahip bir Japonya, sağlam Markı ile bir Almanya yanyana geldi. Toplantıya katılan diğer ülkelerin genel ekonomik durumu (Fransa, Kanada, İngiltere, İtalya) beş aşağı beş yukarı aynı görünümdeydi: Engellenemeyen enflasyon, her geçen gün artan işsiz sayısı, bir türlü kapatılamayan dış ticaret açığı ve çözüm bulamayan enerji sorunu.

OECD (Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü) uzmanlarının son raporu bu ülkeler için büyüme hızı olarak yüzde 5'lik bir hedef tesbit etti. Ancak genel yargı bu amaca ulaşılamayacağını belirtiyor. İşsizlik sorununu halletmek için hiç bir etkili yöntem bulunamıyor.

Gelişmiş sanayi ülkelerinde bu buhrana yol açan ekonomik sistemin niteliği yanında, Üçüncü Dünya ülkelerinin hammaddelerine sahip çıkma mücadelesi ve hegemonyacılığa karşı koyması dünyada denge gelişmekte olan ülkeler lehine değişiyor.

Washington ile Moskova arasındaki gerginliğin yoğunlaştığı bir dönemde Bonn zirvesi nasıl tahlil edilmeli? Ekonomi zirve bir yandan şimdiye kadarki siyasi gelişmeler hakkında bazı bilgiler verirken, aynı zamanda da önümüzdeki dönemdeki gelişmelerin genel eğilimini de tanıtıyor.

Son yıllarda Kremlin, askeri gücüne dayanarak ABD ile girıştiği rekabette ilerlemeler kaydetti. Bazı Üçüncü Dünya ülkelerinde geçici olarak güçlenen Sovyet hegemonyası, Carter yönetimini ekonomik alanda da tehdit etmeğe başladı. Bu gerçek, ABD emperyalizminin gerilemesiyle daha da iyi ortaya çıkıyor. İşte, Bonn ekonomik zirvesini iki süper devlet arasındaki bu güç dengesi çerçevesinde tahlil etmek gerekir.

Gözlemciler Bonn zirvesinden sonra yayınlanan ortak bildiriyi "Amerika'nın Avrupa'ya boyun eğmesinin ifadesi" olarak yorumladılar. Bu yaklaşımın eksik olan bir yönü var. O da batılı ülkelerin Sovyetler Birliğine karşı tutumlarını ABD'yi de ortak etme çabalarıdır. Afrika'ya yönelen saldırılar, insan haklarının çiğnenmesi gibi bir dizi meselede Moskova'ya karşı git gide daha kararlı davranan Batı Avrupa, ekonomik alanda da ABD ile birlikte davranarak, bu mücadelesini sürdürmek istiyor. Bu durum, en tehlikeli süper devleti hedef alması bakımından olumlu yanlar içeriyor. Üstelik Carter yönetimi içinde "şahinlerin" belirli ölçüde güçlenmesi, Sovyetler Birliğine karşı genişleyen bir muhalefet oluşturuyor.

ABD'nin İkinci Dünya ile ilişkilerini incelediğimizde, Washington'un hakimiyetinin sarsıldığını, görüyoruz. Bonn zirvesinde, Başkan Carter'in Avrupalı liderlerin taleplerini yerine getireceğine dair güvenceler vermesi bu görüşü doğrular nitelikte bir olgudur.

Kapitalist dünyada ABD'nin önderliği yıpranıyor. Son ekonomik zirveye 7 gelişmiş ülkenin temsilcilerinin yanında Avrupa Komisyonu Başkanı Roy Jenkins'in da katılması ilginçti. Ve daha da önemlisi, AET üyesi 4 ülkenin Bonn zirvesinden hemen önce Bremen'de ortak bir tutum almak için toplanması oldu.

Bonn zirvesini iki süper devlet ve İkinci Dünya arasındaki ilişkiler açısından değerlendirdikten sonra konuyu bir de Üçüncü Dünya'nın rolü bakımından incelemek öğretici olacaktır. Ayrıca ele alınması gereken bu konuda, şimdilik Batı Almanya Devlet Başkanı Walter Scheel'in bir açıklaması vermek yeterli olacaktır: "Gelişmekte olan ülkelere yardım yapmaya zorunluyuz. Üçüncü Dünyanın, dünya ticaretinin bir parçası olduğunu kabul ederek, bu durumun bizim için yarattığı olumsuz yanlarına katlanmalıyız."

Markı sağlam ve güçlü bir sanayiye sahip olan Almanya'nın en yüksek seviyeli sorumlusunun bu sözleri, Üçüncü Dünyanın gelişmelerdeki tayin edici konumunu yeteri kadar açıklıyor.

İLAN
ANKARA C. SAVCILIĞINDAN

197.474.75. lira keşif bedelli, Ankara Yan açık Cezaevi Kalorifer ve Atölyeler Elektrik tesisat onarımı 2490 sayılı Kanunun 31 nci Maddesi uyarınca Eksiltmeye konulmuştur:

1— Bu işin geçici teminatı 11.150.-liradır.

2— Eksiltme, Ankara Cumhuriyet savcılığında toplanacak ihale komisyonu tarafından 4/8/1978 cuma günü saat 14,30 da yapılacaktır.

3— Bu işe ait şartname mesayi saatlerinde Savcılıkta görülebilir.

4— İhaleden üç gün öncesine kadar, Ankara Bayındırlık Müdürlüğünden alacakları yeterlik belgesini 1978 yılı Ticaret belgesine ekleyerek suretiyle hazırlayacakları teklif mektuplarını ihaleden bir saat öncesine kadar Komisyona vermeleri şarttır.

5— Yeterlik Belgesi almak için son müracaat tarihi 28.7.1978 günü mesayi saati sonuna kadardır.

6— Telgrafla Müracaat ve Postadaki gecikmeler kabul olunmaz.

7— Bu işten dolayı zuhur edecek her türlü harç ve masraf müteahhide ait olacaktır.

(Basın: 19397–666)

İSTANBUL YENİBOSNA
BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1— Belediyemiz ihtiyacı olarak 6 adet şehir içi tipi küçük otobüs 2490 sayılı kanunun 31nci maddesine göre kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2— Muhammen bedeli beheri 1.100.000 TL üzerinden 6.600.000 TL olup, geçici teminatı 211.750 TL dır

3— İhale 4 Ağustos 1978 salı günü saat 16.00 da Belediye Encümen Salonunda ve Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.

4— İştirakçilerin kapalı teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel encümen başkanlığına vermiş olmaları şarttır.

5— İdari ve teknik şartname hergün mesai saatleri dahilinde Belediye Muhasebe Müdürlüğünde görülebileceği ilan olunur.

Basın: 19543–667)

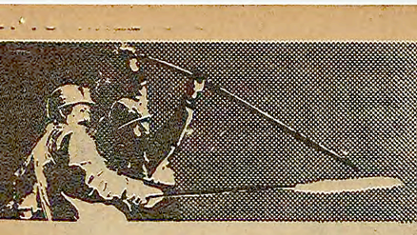

Beklenen deklarasyon açıklandı

ÜCRETLER 1976 YILI SEVİYESİNDE DONDURULUYOR

- Toplumsal anlaşma adı verilen uzlaşma ücretlerinin yanısıra sosyal haklarıda donduruyor
- Getirilen hükümler kamu kesiminde toplu sözleşme yapma hakkını tamamen ortadan kaldırıyor
- Anlaşmada ayrıca referandum, iş güvenliği, grev hakkının genişletilmesi gibi vaadlerde yer alıyor

TÜRK-İŞ'E BAĞLI SENDİKALAR ECEVİT-TUNÇ GÖRÜŞMESİNDEN MEMNUN DEĞİL

Sendikalar ücretlerin dondurulmasına karşı çıkıyor

Ecevit-Tunç arasında işçi ücretleri konusunda varılan anlaşma Türk-İş'e bağlı sendikalar arasında tepkiyle karşılandı. Görüşlerine başvurduğumuz sendikalar "Böyle bir karara uymayacaklarını" belirttiler. Bu kararın "Tüm sendikaların bağımsızlığını ortadan kaldırdığını" açıkladılar. Sendikacılar "Ücretlerin kısıtlanmasının işçilerin yaptıkları fedakarlıklara bir yenisinin eklenmesi" demek olduğunu" söylediler.

Basın-İş Genel Başkanı Metin Kısa:

"Böyle bir karara uymayız"

Ecevit-Tunç arasındaki görüşmeler konusunda görüşlerini açıklamasını istediğimiz Basın-İş Genel Başkanı Metin Kısa şunları söyledi.:

"Ücretlerin sınırlandırılmasına karşıyız. Zaten böyle bir kararın tek elden alınması yanlıştır. Eğer görüşmeler sonunda ücretlerin sınırladırılması kararı alınırsa, böyle bir karara uymayız"

MTA-İŞ Sendikası Genel Başkanı Ahmet Telli:

"Sendikaların yetkileri kısılırsa mücadele ederiz"

MTA-İŞ Genel Başkanı Ahmet Telli ise şunları söyledi.:

"MTA-İŞ: Sendika Genel Başkanı Ahmet Telli, ...hükümetin toplusözleşme yetkisi olmayan bir federasyonla görüşme yapıp böylesine önemli bir karara varması bizim açımızdan olumsuzdur. Bu tüm sendikacılığın yetkilerini kısıtlar, çalışma alanını daraltır. Eğer ücretlerin dondurulması gibi bir karara varılırsa bu karara uymayız ve bulunduğumuz platformda mücadele ederiz"

TES-İŞ Genel Başkanı Orhan Erçelik:

"Ücretlerin dondurulmasına kesinlikle karşıyız"

TES-İŞ Genel Başkanı Orhan Erçelik ise bu konuda gazetemize şunları söyledi:

"Fedakarlık yapması gereken kesim yalnız işçiler olmasa gerek. Bu konuda fedakarlık yapması gerekenlerin başka kesimler olduğu herkesin malumudur. Ücretlerin dondurulması uygulamasına kesinlikle karşıyız" dedi.

Tez Büro-İş Genel Başkanı Fettah Akan:

"Fikirlerimiz doğrultusunda mücadele edeceğiz"

Görüşlerine başvurduğumuz TEZ BÜRO -İŞ Genel Başkanı Fethah Akan ise şunları belirtti:

"Ücretlerin dondurulması kararına kesinlikle uymayız. Yetkili kurullarımızı toplayarak, bu konudaki fikirlerimiz doğrultusunda mücadele ederiz"

örse çekiç

Gülay Kurnaz

İçler acısı bir tablo

Bir curcunadır gidiyor. Beyoğlu'nu TKP parsellemiş. Bakırköy'ü PİM'ciler. Bir başka şubeyi bilmem ne grubu.

Fabrikalar da bölüşülmüş. Penyelüks, Vakko şunun, Kartaltepe öbürünün, Edip İplik bir başkasının kontrolü altındaymış.

Beyoğlu Şubesi, iki ya da üç kez kongre toplamış. Kaybedeceğini anlayan bir slogan atma yarışıdır başlatmış, birbirini duyabilene aşkolsun. Ehh, böyle kongre yapılır mı? Yapılmaz elbette. Kongre dağılmış. Bir de bakmışsın, bir grup "Tepebaşının bahçesinde toplanıvermiş. On beş dakikada kongre tamam! "Yönetici benim" diyor. Bir başka kongrede, taraflardan biri bakmış kaybedecek, bir kafa atmış biri karşı taraftan birine, haydah, güvenlik sorumluları, polis derken, o kongre de ertelenmiş...

Ertelenmiş ama, kimse hızını alamamış anlaşılan, aynı gece, üç ayrı yerde üç kongre toplanmış. Tutanakları Valiliğe ilk kim yetiştirirse o kazanacak. Ama bu da olmamış. Bayrak yarışını kaybeden taraflardan biri oyunbozanlık etmiş. Gitmiş, kırmış şubenin kapısını, oturmuş içeri. Yani, "bileğinin hakkıyla almış iktidarı".

Bir yanda bunlar olurken, bir yanda da Merter'de günler boyu süren pazarlıklar. 7-3, 6-4 formülleri, "yönetimden şu kadar, delegelerden bu kadar" "yok olmaz yönetimden bu kadar, delegelerden şu kadar" Arabulucular, uzlaştırıcı formüller, son dakikada tutulmayan sözler, üst örgütün bir araya getirip imzalattığı, ama kağıt üstünde kalan protokoller, boşa dökülen diller. Dedikodu, tahrifat, her türlü Bizans oyunu.

Alt yönetim denemiş, üstyönetim denemiş, kimse başedememiş bu curcunayla. Koskoca örgüt, yüzlerce yönetici kendi işini halledememiş, derken, tutmuş mahkeme de, "al bakalım sen başet" deyip, kayyuma emanet etmiş.

Yukarıdaki tablo, içinde her türden revizyonist mikrobun cirit attığı bir sendikanın, Tekstil Sendikasının içler acısı halini sergilemektedir.

Bu ne kepazeliktir! Bu sendika kimindir? Ne için kurulmuş, nasıl bu hale gelmiştir? Onu ödedikleri kuruş kuruş aidatlarıyla bu hale getiren insanlar ne bekler bu sendikadan ? Tüzüğünün amaç maddesinde ne yazar? Örgütlerken ne vaadetmiştir işçilere? Tepede dönen bütün bu kulislerin bu entrikaların işçi sınıfıyla ne alakası vardır?

Ama işçi sınıfı kimin umurundadır ki!

Birbirini yiyen bu revizyonist grupların hepsinin de bir tek meselesi vardır, diğerlerini kenara itip posta oturmak. Sendikayı işçi düşmanı tekkesinin aleti haline getirmek.

* * *

Revizyonizm, bölücülük demektir. Gittiği her yerde, ne birlik bırakır, ne beraberlik. Nifak tohumları saçan, tasfiyeci, bir akımdır. Revizyonizm örgüt düşmanıdır. Bunu hâlâ anlamayanlar, anlamayıp da meydanı bu işçi düşmanlarına bırakanlar, işçiyi bir yana bırakıp birine karşı diğeriyle uzlaşıp durumu idareye çalışanlar, Tekstil'e baksın. Baksın da, revizyonizmin tahribatını görsün. Atı alan Üsküdar'ı geçmek üzereyken uyananların hali-pür melalinden ibret alsın.

İşçi Servisi (I)

6. Genel Kurul sonrası

DİSK'in Ağustos başında yapılacağı söylenen "Ören Toplantısı" nın arifesinde, DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Nebioğlu'nun DİSK Basın-Yayın Dairesi Başkanlığından istifa etmesi dikkat çekici bir gelişme oldu. Zaten bir süredir, DİSK'in aylık dergisinin yayınının durdurulduğu ve bu dergide çıkan bazı yazılar hakkında soruşturma açıldığı da söylenmekteydi.

Nebioğlu'nun istifasına yol açan, DİSK Basın-Yayın Dairesi Başkanı olmasına rağmen DİSK Dergisinde sahte TKP'nin görüşlerini yansıtan yazıların yer almasını önleyememesiydi. Bu, üzerinde durulmaya değer bir durumdur. Öyle bir başkan düşünün ki, kendi sorumluluğu altında yürütülen bir faaliyete hakim olamamakta, kendisine rağmen, karşı çıktığı bir takım işler yapılabilmektedir. Aslında DİSK Basın-Yayın Dairesi, tüm olarak DİSK örgütünün içinde bulunduğu durumu yansıtmaktadır. Çünkü DİSK bugün öyle bir noktaya gelmiştir ki, yöneticileri çeşitli meselelerde bir görüş belirleyememekte, revizyonist grupları güçendirmemek için yuvarlak birtakım laflar söylemekten öteye gidememektedir. DİSK yönetiminin söyledikleriyle fiiliyatta uygulanan başka olmakta, örgüt içinde büyük bir anarşi hüküm sürmektedir.

DİSK'teki bunalımın kaynağı nedir?

DİSK'in şimdiki yönetimi 6. Genel Kurulda, sahte TKP'lileri alaşağı ederek yönetime gelmişti. Fakat Abdullah Başkürt yönetimi başından itibaren revizyonizmle ideolojik olarak uzlaştı, sahte TKP'ye karşı kararlı bir mücadele isteği ve cesareti gösteremedi. DİSK yönetiminin revizyonistlerle uzlaşan bu tutumu bugün DİSK'i işte böyle garip bir noktaya sürüklemiştir.

DİSK Basın-Yayın Dairesinin içine girdiği çıkmaz ve DİSK Dergisinin yayınına ara verilmesi, DİSK'in genel olarak durumunu kavramak açısından incelenmeye değer.

5. GENEL KURULDAN 6. GENEL KURULA DİSK DERGİSİ

DİSK'in 5 inci Genel Kurulundan sonra Basın-Yayın Dairesi başına Fransa'dan Hüsnü Dilli adlı revizyonist getirilmişti. Dilli iki yıl boyunca DİSK Basın-Yayın Dairesini kendi çiftliği gibi yönetmiş, işçilerin parasıyla çıkan bu dergilerde işçi sınıfına zararlı ne kadar fikir varsı hepsi de bol bol reklam edilmişti. DİSK yayın organları sahte TKP'nin borozanı haline getirilmiş, "barış, sosyalizm, toplumsal ilerleme" "yumuşama, silahsızlanma, Helsinki ruhu" tekerlemelerinden geçilmez olmuştu. DİSK dergileri bu halleriyle işçilerin talep ve düşüncelerini hiç bir şekilde dile getirmeyen, işçilere yabancı, okunmayan yayın organları haline gelmişti.

DİSK 6. Genel Kurulundan sonra Basın-Yayın Dairesi yeniden düzenlendi ve Hüsnü Dilli ile birlikte diğer sahte TKP'li uzmanlar DİSK'ten uzaklaştırıldı. Dairenin başına Kemal Nebioğlu getirildi. Boşalan diğer yerlere ise TSİP'lisinden VP'lisine Troçkistinden Emeğin Birliği'ne varıncaya dek çeşitli gruplardan "uzmanlar" dolduruldu. Sonuç olarak Hüsnü Dilliler DİSK'ten gitti fakat revizyonizm DİSK yayınlarından gitmedi.

DİSK'in çeşitli sorunlarının ele alınacağı Ören toplantısından önce, 6. Genel Kurul sonrası çıkan 4 DİSK Dergisindeki revizyonist yazıları incelemek öğretici olacaktır.

(Devam edecek)

Ecevit'le Tunç'un "toplumsal anlaşması"

İMF nin uzun süredir devam eden baskıları sonucu Ecevit'in Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'la imzaladığı ve adına "toplumsal anlaşma denilen uzlaşmanın metninde "demokrasiyi" ve "ekonomiyi" güçlendirmek ve dengeli kalkınmayı sağlamak ve "hakça bir düzeni gerçekleştirmek" amacıyla bir toplumsal anlaşmaya varıldığı belirtildikten sonra buhran böyle Türk-İş'e bağlı kuruluşlarla kamu kesimi kuruluşları arasındaki toplusözleşmelerin bu toplumsal anlaşmaya uygunluğu birlikte gözetilecektir deniliyor.

Sözkonusu işbirliğinin özellikle kamu kuruluşlarında kısa sürede somutlaştırılması konusunda birliğe varıldığı belirtildikten sonra ilke anlaşmasına varılan konular şöyle sıralanıyor:

ÜCRETLER VE SOSYAL HAKLAR 76 YILI SEVİYESİNDE DONDURULUYOR

Anlaşmanın birinci ilkesinde Ecevit'in bir gün önce yaptığı "Ücretlerin dondurulması kesinlikle sözkonusu değildir" şeklindeki demece rağmen ücretlerin, ve sosyal hakların 1976 yılı seviyesinde dondurulacağı açık bir şekilde ifade ediliyor. Anlaşmanın bu bölümü şöyle: "Kamu kesimiyle yapılan toplu iş sözleşmelerinde toplam ücret zamları, işçinin satın alma gücünü geriye götürmemek üzere, 1976 toplam işçi gelir düzeyi ile toplusözleşme yürürlük süresindeki fiyat artışları ve kuruluşdaki istihdam artışı da dikkate alınarak bulunacak gelir düzeyinde tutulacaktır. Toplu pazarlıklarda ücret, sosyal yardımlar. vb. konular bu kurala göre saptanacaktır."

Anlaşmada ayrıca, şimdiye kadar sözleşmelerle belirlenen bu ekonomik ve toplumsal yardımlarını asgari düzeyini saptamak için "hükümetle sendika üst kuruluşlarının yetkili uzmanlarından oluşacak bir teknik komite" oluşturulacağı belirtiliyor.

YÖNETİCİNİN ETKİNLİĞİNİ ENGELLEYİCİ HÜKÜMLER SÖZLEŞMELERDEN ÇIKARILACAK

Anlaşma, kamu kuruluşlarında üretimin etkinliğini ve artışını, bunun yanısıra yöneticinin yönetimdeki etkinliğini engelleyici nitelikteki maddelerin toplusözleşmelere konmayacağını, daha önceden konmuş olanların da çıkarılacağını belirttikten sonra, bu maddeleri belirlemek üzere kuruluşların kendi bünyelerinde işçi ve işveren temsilcilerinden oluşan komisyonlar kurulacağı açıklanıyor.

KAMU KESİMİNDE İŞYERİ SÖZLEŞMESİ TARİHE KARIŞIYOR

Anlaşmanın bundan sonraki bölümünde, hükümetle Türk-İş'in daha şimdiden önümüzdeki toplusözleşme dönemleri ile ilgili olarak karara bağladıkları ilkeler yer almaktadır. Bu ilkelere göre,

* İşçiler kamu kesimi işletmelerinin yıllık programlarında yer alan yatırımların gerçekleştirilmesine gerekli katkıyı yapacaklardır.

* Kamu işletmelerinde işyeri düzeyinde sorumluluğa ve yönetime katılmayı sağlayan ancak yönetim etkinliğini ve disiplini bozmayan bir düzen gerçekleştirilecektir.

* İşçilerin kâra ortak olması ve bu kâr payını "yatırıma katılma biçiminde kullanması" için gerekli önlemler alınacaktır.

* Bu temel ilkelerin belirlenmesiyle de yetinilmeyip "gerekli uyumu sağlamak üzere tüm kamu kesimi için bir çerçeve anlaşması" yapılacaktır.

* Bir dönem içinde işyeri ve işkolu esasına göre ayrı ayrı toplusözleşmeler yapılmaması, bunun kaçınılmaz olduğu durumlarda da ek yarar sağlamaması yoluna gidilecektir.

* İstenirse, bir işletmede çalışan işçiler "işçi fazlalığı" gerekçesiyle, başka işletmelere aktarılabilecek, toplusözleşmelerde buna aykırı hüküm varsa kaldırılacaktır.

AŞIRI İSTEKLER "ADALETLİ BİÇİMDE" ÖNLENECEK

Anlaşma metninde yukarıdan beri belirtilen ilkeler sayıldıktan sonra, "Bu toplumsal anlaşmanın işçi ücretlerini dondurma veya işçilerin ulusal refah artışından haklarını alabilmelerini engelleme gibi bir amacı olmadığı" Ancak "ülke ekonomisinin gerçekleriyle bağdaşmayan" aşırı isteklerin adaletli bir biçimde önleneceği ifade ediliyor.

AĞIZLARA BİR PARMAK BAL

Ecevit'in tarihi anlaşma olarak isimlendirdiği metinde, kazanılmış işçi haklarını geri alma niteliğinde olan bütü bu ilkeler sıralandıktan sonra, bu ağır şartlar örtbas edilmek amacıyla hükümetin referandum hakkı iş güvenliği ve grev hakkının genişletilmesi gibi konularda girişimde bulunacağı vaadediliyor.

ASİS ücretlerin dondurulmasına karşı çıktı

ANKARA (ÖZEL)

DİSK'e bağlı kısa adı ASİS olan Ağaç Sanayi İşçileri Sendikası, Genel Yönetim Kurulu, Genel Başkan Cenan Bıçakçı başkanlığında yaptığı toplantıda ücretlerin dondurulmasına karşı çıktı. Toplantıdan sonra yayınlanan bildiride şöyle deniliyor:

"Ekonomik çözümler işçi sınıfının kazanılmış haklarından ödün verilmesine dayandırılmaktadır. Bunun için Ecevit, Türk-İş tavrındaki uzlaşmacı sendikacılığı yurtseverlik olarak tanıtma çabasına girmiştir.

"İleri bir uygulamaymış gibi gösterilen "özyönetim" safsatalarıyla işçi sınıfının mücadele alanı daraltılmak isteniyor. Oyun anlaşmalar yaparak önce devlete, arkasından özel sektöre karşı işçi sınıfının grev silahını çalışmaz hale getirmektir. İşçi ücretlerini daha çok üretime, işverene daha çok kazanç sağlamaya bağlamaktır."

ASİS Yönetim Kurulu bu durum karşısında sendikanın tutumunu şöyle açıklıyor:

"Emekçilerin sınıf bilincini yanlışa kanalize eden her türlü girişimlere karşı çıkmak, ASİS Sendikasının başta gelen görevlerinden biridir."

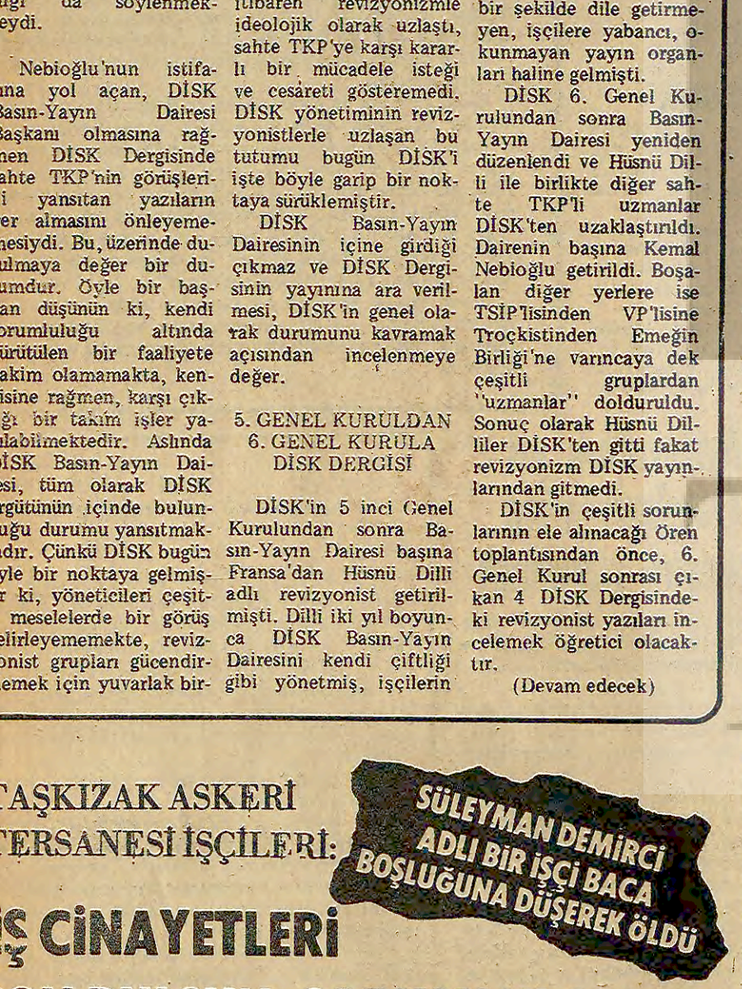

Taşkızak Askeri Tersanesinde çalışan Süleyman Demirci adlı bir işçi bir tankerin yapımı sırasında baca boşluğuna düşerek öldü. Birlikte çalıştığı Ersan Güngör adlı işçi de iki ayağından sakat kaldı.

Yapımı sürdürülen tankerin kısa sürede tamamlanması imkansız olduğu halde, işveren, üst makamlardan taltif edilmek için tankerin 28 Temmuz günü yapılacak törasim törenine yetiştirilmesini istiyordu. En küçük bir can güvenliği önlemi almaksızın, emniyet kemersiz çalıştırılan işçilerden Süleyman Demirci 15 Temmuz Cumartesi günü saat 11.30 sıralarında baca boşluğuna düşerek hayatını kaybederken, Ersan Güngör adlı işçi de iki ayağından sakatlanarak ömür boyu iş yapamaz duruma geldi.

Pazar günü tersanede işbaşı olmasına rağmen işçilerin çoğu işe gelmediler ve öğleden sonra Kadıköy'den kalkan Süleyman Demirci'nin cenaze törenine katıldılar.

Pazartesi günü ise işçiler saat 10'a kadar gemiye çıkmadılar. İşçilerin çalışmadığını gören Kemal Albay işçileri "Bu gemide 10 kişi daha ölse sizler gene de çalışmak ve bu gemiyi 28 Temmuza kadar bitirmek zorundasınız" diye tehdit ederek işbaşı yapmaya zorladı.

Taşkızak Askeri Tersanesi işçileri, işyerindeki çalışma şartlarıyla ilgili olarak şöyle diyorlar:

"İşveren, yüzlerce işçinin en ağır şartlarda çalıştığı tersanede, zorunlu olmasına rağmen bir tek emniyet kemeri bile bulundurmamaktadır. Ama tersanenin her tarafı iş güvenliği ile ilgili ikaz levhalarıyla donatılmıştır. Metrelerce yükseklikteki iskelelerde hiç bir emniyet tedbiri alınmaksızın, işçiler adeta cambazlık yapılmaya itilmektedir. Geçen ay da Mustafa Raydemir ve birlikte çalıştığı arkadaşı ağır yaralanarak mutlak bir ölümden döndüler"

Taşkızak tersanesi işçileri, bu iş cinayetlerinin sorumlularından hesap sorulmasını istiyorlar.

Isparta Belediye Başkanı grevi kırmak için komandoları kullanıyor

ISPARTA(ÖZEL)

Isparta'da Genel-İş sendikasının greve gitmesi üzerine Belediye Başkanı Doğan Kımıllı, grevi kırmak için komandolara iki gündür çöpleri toplatıyor. Komandolar özellikle iki ana caddede Belediye'nin temin ettiği arabalarla çöpleri toplayıp, halk içersinde grev aleyhinde propaganda yapmaya çalışıyorlar.

Genel-İş yetkililerinin ve CHP Isparta Milletvekili Hüseyin Öztut'un durumu valiye bildirdikleri halde, valinin olaya seyirci kaldığı bildiriliyor.

Bir hafta önce halka, CHP'ye, TÖB-DER'e, Genel-İş'e ve bazı işyerlerine saldıran komandolar, 380 işçinin grevini kırmaya uğraşıyorlar.

İSTANBUL JANDARMA LEVAZIM AMİRLİĞİ 1 NO.LU SATINALMA KOMİSYON BŞK.ĞINDAN

J. Birlikleri ihtiyacı için aşağıda cinsi, miktarı, muhammen bedeli geçici teminatları ve ihale günleri yazılı dört kalem malzeme 2490 sayılı kanunun 31nci maddesine göre kapalı zarf usulüyle satınalınacaktır. Her birine ait evsaf ve şartnameleri İstanbul, Ankara ve İzmir J. Sat. Al. Kom. Bşk.lıklarında görülebilir. İsteklilerin muvakkat teminatlarıyla kanunu belgelerini ihale saatinden en az bir saat önce komisyonumuza vermeleri şarttır. Her türlü gecikmeler kabul edilmez.

CİNSİ	MİKTARI	MUHAMMEN BEDELİ LİRA KR.	GEÇİCİ TEMİNATI	İHALE TARİHİ
Sebze doğrama makinası	10 Ad.	500.000.00	23.750.00	27-7-1978 perşembe günü saat 11.00
Bıtlaşık yıkama makinası 1000 tabak kapasiteli	10 Ad.	810.000.00	36.150.00	27-7-1978 perşembe günü saat 15.00
Patates soyma makinası	10 Ad.	535.000.00	25.150.00	
Portatif er karyolası	8.000 Ad.	3.680.000.00	124.150.00	1-8-1978 salı günü saat 11.00
Portatif subay karyolası	500 Ad.	305.000.00	15.950.00	1-8-1978 salı günü saat 15.00

(Basın- 19143 - 665 -)

Türkiye-Sovyet Karma Ekonomik Komisyonu toplantısı hazırlıklara başladı

● Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in başkanlığında yapılan toplantıda öneriler belirleniyor

Projelerdeki aksaklıkları Çetin, Sovyet Büyükelçisine bildirdi

Sovyetler'in Ankara Büyükelçisi Rodyanov, Moskova'daki hazırlıklara katılmak üzere ülkesine gidiyor

ANKARA (ÖZEL) Türkiye-Sovyetler Birliği Karma Ekonomik Komisyonunun Eylül ayında Moskova'da yapılacak toplantısı için hazırlık çalışmalarına başlandı. Pazartesi günü Ankara'da Devlet Planlama Teşkilatında yapılan toplantıya bütün ilgili bakanlık ve kuruluşların temsilcileri katıldı. Devlet Bakanı Hikmet Çetin'in başkanlığında yapılan toplantıda Sovyetler Birliği ile iktisadi, ticari ve sanayi ilişkileri gözden geçirildi.

Toplantıda Sovyetlerden alınması öngörülen yıllık 3 milyon ton petrol ve petrol ürünleri karşısında bu ülkeye neler verileceğinin saptanması görevi Ticaret Bakanlığına verildi. Türkiye'nin bu petrol ithalatı karşısında Sovyetler'e 250-300 milyon dolarlık mal ihraç etmesi gerekiyor. Bunun büyük bir kısmının buğday ve stratejik madenlerle karşılanacağı belirtildi.

Ticaret Bakanlığında Dış Ticaret Genel Sekreteri Turgut Çarıklı başkanlığındaki bir grup Sovyetler'e ne kadar tahıl ne kadar da volfram ve barit gibi stratejik madenler satılacağını belirleyecek.

Belirlenen öneriler 8 Ağustos'ta Devlet Planlama Teşkilatında yapılacak toplantıda ele alınacak.

Pazartesi günkü toplantıda Devlet Bakanı Hikmet Çetin bütün kuruluşlardan Sovyetlerle ortak projelerin bugünkü durumunun ne olduğuna ilişkin ayrıntılı bilgi istedi. Çetin'in bu konudaki aksaklıkların saptanarak kendisine bildirilmesini istediği öğrenildi.

Hikmet Çetin'in aldığı bu bilgileri, Salı günü görüştüğü Sovyetlerin Ankara Büyükelçisi Rodyanov'a bildirdiği belirtiliyor. Rodyanov bu bilgileri alarak Moskova'ya hareket ediyor. Rodyanov, Moskova'da Ağustos ayındaki uzun vadeli ticaret anlaşması ve Eylül ayındaki Karma Ekonomik Komisyon toplantılarına hazırlık çalışmalarına katılacak ve Türkiye'nin bu konudaki öneri ve isteklerini iletecek.

Dünya Bankası ERDEMİR'in genişletilmesi için 95 milyon dolar verdi

ANKARA (ÖZEL) Dünya Bankası Ereğli Demir Çelik (ERDEMİR) tesislerinin 2. aşama genişletilmesinin finansmanına yardımcı olmak üzere Türkiye'ye 95 milyon dolar kredi açıyor.

Toplam 341.8 milyon dolarlık Erdemir projesi yılda 1,5 milyon tonluk sıvı çelik üretiminin yılda 2 milyon tona çıkarılmasını amaçlıyor.

17 yıl süreli Dünya Bankası kredisi, 4 yıl ödemesiz bir dönemden sonra yılda yüzde 7,4 faizle veriliyor.

1960'da kurulan Erdemir, 1965'de faaliyete geçti. Şirketin sermayesinin yüzde 51'i devlete ait olup, gerisi özel şirketlerin ve kişilerindir.

Türkiye'de tüm genel çelik mamüllerinde kendi kendine yeterlilik 1980'lerin sonlarına kadar beklenmiyor. O zamana kadar toplam arzın önemli bir bölümü ithalat yoluyla karşılanacak. Ancak Erdemir projesinin üretimi Türkiye'nin çelik tüketen sanayilerini geliştirecek ve sanayi sektörünün genişlemesine yardımcı olacak. Tam üretim durumunda Türkiye'nin düz çelik mamülleri ithalatı önemli oranda azalacak ve yıllık döviz tasarrufu yaklaşık 95 milyon dolar olacak.

Ökçün, Norveç'teki temaslarını sürdürüyor

ANKARA (AA) Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün'ün Norveç'e yaptığı resmi ziyaret dolayısıyla Oslo'da sürdürülen Türk-Norveç heyetleri arasındaki görüşmelerde, iki ülke arasındaki ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi ve işçilerimizin sosyal güvenlikleri üzerinde duruldu.

Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ile Norveç Dışişleri Bakanı Knut Fraydenlut Başkanlığındaki Norveç heyeti arasında dün başlayan resmi görüşmelerde, çeşitli uluslararası konular ile iki ülke arasındaki ticaretin dengeli bir biçimde artırılması da ele alındı.

Bu arada, Norveç Dışişleri Bakanı Knut Fredenlut Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün onuruna bir yemek verdi.

Ambargo, askeri yardım tasarısı görüşülürken ele alınacak

WASHİNGTON (THA) A3D'nin Türkiye'ye uyguladığı ambargonun kaldırılması hususunun, 1979 mali yılı askeri yardım yasa tasarısının görüşülmesi sırasında ele alınacağı açıklandı.

Bilindiği gibi son iki aydır Carter Türkiye'ye uygulanan ambargonun kaldırılması için yoğun temaslarda bulunuyordu. Dün sabah bir grup senatörle konuşan Carter'in Bonn'daki zirvede Batılı liderlerin ambargo konusunda endişeli olduğunu belirttiği bildirilmektedir.

ÖRNEK MAHALLESİNDE GECEKONDULARI YIKILAN HALK SOKAKTA KALDI

●Gecekondu halkı «yıkacaklarına çözüm bulsunlar. Biz bu cefayı sanki isteyerek mi çekiyoruz»

İSTANBUL (ÖZEL) Ümraniye Örnek Mahallesinde önceki gün gecekonduları yıkılan halk sokakta kaldı. Gecekondu halkı tekrar yıkılan gecekondularını yapmaya başladı. Mahalle halkı, yıkım ekibinin ansızın gelerek eşyalarını bile almadan yıkıma başladığını söyledi

Gecekondu halkı, "gecekondularımızı yıkacaklarına çare bulsunlar. Biz bu çileyi isteyerek mi çekiyoruz sanki" diyor. Yıkıma gelen jandarma ve emniyet amirinin mahalle halkını tehdit ettiği ve yıkım sırasında kadınların yaralandığı açıklandı. Mahalle halkı "bir briket 5 lira, bu evlere 50-60 bin lira masraf yaptık. Şimdi sokaktayız. Başımızı sokacak bir yerimiz yok. Eşyalarımız da mahvoldu. Evlerimizi yeniden yapıyoruz" diyor. Yıkım ekiplerinin ayrılırken "İki gün sonra tekrar gelip yıkacağız" dedikleri belirtiliyor.

BASINDAN SEÇMELER

Hazırlayan: Yaprak Zihnioğlu

Özel Harp Dairesi adı altındaki KONTRGERİLLA'ya yeni bir şekil verilecekmiş ...

19 Temmuz tarihli Hürriyet'te Kontrgerilla hakkında bir haber yer alıyordu. MİT'te atamaların başlayacağı Ağustos ayına yaklaşırken gazete haberi, MİT'in çalışmalarına ve Özel Harp Dairesine yeni bir biçim verileceği şeklinde... Hürriyet'teki haber şöyle:

"MİT'in çalışmalarına yeni bir şekil vermek için hazırlıklara girişildiği, bu arada teşkilat içinde geniş bir operasyona başlandığı öğrenildi.

Başbakanlık çevrelerince de doğrulanan haberlere göre daha önce "CHP eğilimli oldukları" iddiasıyle görevden uzaklaştırılan MİT elemanları yeniden göreve alınırlarken MHP'li oldukları öne sürülen bazı elemanların tasfiyesi çalışmaları hızlandı

Öne sürüldüğüne göre, MİT'ten tasfiye edilecek ve sağ partilere yakın oldukları öne sürülen elemanlar arasında üç daire başkanı ve yardımcıları ile 20'ye yakın eleman bulunuyor.

Öte yandan, MİT Müsteşarlığı'na atanan Birinci Ordu eski Komutanı emekli Orgeneral Adnan Ersöz, daire başkanlarından , bugüne kadar yapılan istihbarat ve diğer çalışmalar hakkında birer rapor istedi. Ersöz'ün, Ecevit'in isteği üzerine, MİT'in anarşik olaylar ve bazı sağ örgütlerle ilişkisini araştırdığı öğrenildi. Bu incelemeler sırasında, kamuoyunda Kontrgerilla" diye adlandırılan "Özel Harp Dairesi" ile MİT'in ilişkisi de ele alınacak.

Hükümet çevrelerinden sızan haberlere göre, 30 Ağustos'ta Silahlı Kuvvetler'de yapılacak terfi, emeklilik ve atama işlemlerinden sonra, "Özel Harp Dairesi" ne yeni bir şekil verilmesi yoluna gidilecek. Yeni düzenleme sonucunda, Özel Harp Dairesi'nin sivil eleman çalıştırması ve istihbarat yapmasının önleneceği ifade edildi. İstihbarat görevi sadece MİT ve Genelkurmay İstihbarat Dairesi'ne verilecek."

A.İpekçi'ye göre enflasyon oranı yüzde 100 olursa, işçi ücretleri artar; yüzde 500 olursa daha çok artar!...

20 Temmuz tarihli Milliyet gazetesinde Abdi İpekçi Ecevit ile Tunç arasındaki anlaşmanın ücretlerin dondurulması anlamına gelmediğini iddia ediyor. İpekçi'ye göre anlaşmadaki enflasyon oranı arttıkça, ücretlerin artması maddesi bunun böyle olduğunu göstermektedir.

Parlamentodaki partiler arasında, işçi kesimine en yakın olan partinin CHP olduğunu öne süren İpekçi şunları yazıyor:

"Ecevit'in daha önceki demeçlerinde, toplusözleşme görüşmelerinde istenen ücret artışlarındaki aşırılıktan ve bunun genel ekonomide yaratacağı sakıncalardan şikayet ettiğini dikkate alanlar TÜRK-İŞ ile yapılan müzakerelerde "sınırlama" hatta "dondurma" önlemleri üzerinde durulacağını bekliyorlardı. Yapılan açıklamalar, bu tahminlerin asılsızlığını göstermektedir. Anlaşıldığına göre enflasyon hızının kesilmediği bu dönemde işçilerin o hızın altında kalacak ücret artışları ile tatmin olmalarının olanaksızlığı tanınmıştır. En azından enflasyon oranında zamlar isteminin haklılığı kabul edilmiştir. Bu oranın iki yıllık bir dönem için %100'e ulaşabileceği düşünülürse Ecevit'in "İşçilerimize dünyanın hiç bir ülkesinde görülmedik biçimde zamlar verilecektir" demesinin nedeni ve anlamı anlaşılabilir.

"CHP, bugün parlamentodaki partiler arasında, işçi kesimine en yakın olanıdır. CHP iktidarı, işçi örgütleri açısından bugün için en iyi seçenektir. Bu seçeneğin yitirilmesi onların çıkarlarına aykırı sonuçların doğmasına yol açabilir."

G.Civaoğlu'na göre ücretlerin dondurulması iyi bir şeydir, fakat:

"Çökmekte olan bir hükümetle anlaşmak Türk-İş'i zayıflatır"

Güneri Civaoğlu, 20 Temmuz tarihli Tercümandaki yazısında TÜRK-İŞ'in hükümetle anlaşmasına şu noktadan karşı çıkıyor:

"Halil Tunç, siyasi eğilim ortaya koyarak bir başka açıdan yanlışlık yapmıştır. O yanlışlık, sürekliliği çok şüpheli bir siyasi kadroya bu derece angaje olmaktır. Enflasyon grafiği, çift rakamlarda tırmanışı sergileyen bir ekonomik yapı, sel gibi akan kan, demokratik rejimlerde böyle bir tabloya rağmen siyaset kadroları ayakta kalamazlar... CHP bu kuralın istisnasını gerçekleştirirse, bu sadece "son"un birazdaha geciktirilmesi biçiminde olur. Ya da bir mucize...

"Türkiye'nin bu büyük ve güçlü işçi kuruluşunun ağırlığını bu hükümetle yitirebileceği konusunda ciddi kaygı ve kuşkularımız var... Türk-İş çatırdayan dala asılıyor..."

Kıbrıs Türk toplumu lideri, Rum toplumuna çağrı yaptı

Denktaş: "Maraş'ta geçici yönetimi kuralım, Maraş'a dönünüz, toplumlararası görüşmeleri başlatalım"

● "Toplumlararası görüşmeler Denktaş-Makarios anlaşmasına dayalı olarak derhal başlatılmalıdır" ● "Toplumlararası görüşmelerin başlamasıyla birlikte Maraş'ta kurulacak geçici yönetimin yapısını müzakereye girişebiliriz" ● Denktaş, 35 bin Rum'un toplumlararası görüşmelerin başlamasıyla birlikte Maraş'a dönebileceklerini söyledi

LEFKOŞE Kıbrıs Türk Toplumu Başkanı Rauf Denktaş, Türkiye'nin Kıbrıs'a müdahalesinin 4. yıldönümü dolayısıyla Rum toplumuna açık bir çağrı yayınladı. Denktaş çağrısında Kıbrıs Rum toplumuna "gecici bir yönetim kurmayı, Maraş'a dönmelerini ve toplumlararası görüşmelerin başlatılmasını" teklif etti.

Denktaş, dünyada da yankılar uyandıran mesajında şöyle dedi:

"Uzlaşıcı bir anlayışla ve aramızdaki güvensizliği ortadan kaldırabilecek bir jest olarak size bu açık mesajı gönderiyor ve bizi ayıran bütün sorunlar üzerinde görüşmelere yeniden başlanması konusundaki önerimizi kabul etmemizi teklif ediyorum.

"İyi niyetimizin içtenliğini kanıtlamak üzere Maraş'a ilişkin biröneride bulunmak istiyorum. Bu fikir, kısmen, Genel Sekreter Waldheim'in son raporunda yer alan mevcut çıkmazın bazı önemli yönlerini ele almak üzere somut bir girişimde bulunmanın zamanı gelmiş olabilir ve bu suretle önemli bazı ileri adımlar atılması olanağı yaratılabilir... Şimdiki gibi boş ve yıpranan durumda bırakılmaması gereken Maraş'ın statütüsü bu tür bir atılım için uygun bir vesile teşkil edebilir. Maraş ara bölgenin hemen yanında bulunduğundan ve BM Barış Gücü bölgede devriye hizmetlerini yürüttüğünden Maraş konusunda Birleşmiş Milletler'in yardımlarından yararlanılabileceğini düşünmek doğal görünmektedir" yolundaki gözleminden kaynak almaktadır.

"Maraş'ın Rum halkının bölgedeki mülklerine toplumlararası görüşmeler başlar başlamaz dönebileceklerini daha önce açıklamıştık. Toplumlararası görüşmelerin yeniden başlamasından kısa bir süre sonra 35 bin kadar Rumun Maraş'a dönmeye başlayabilecekleri belirtmiştik Bizim yönümüzden, yeniden yerleşime açılacak bölgenin saptanmasında toplumumuzun meşru güvenlik gereksinmelerinin dikkate alınması önem taşımaktadır. Maraş'ın gelecekteki siyasal statüsünün görüşmelere açık olduğu konusunda daha önce vermiş olduğumuz güvenceleri yineliyoruz.

ÖNERİLER

"Yukardaki hususları gözönünde tutarak, size şu önerilerde bulunmak istiyorum:

"Kıbrıs sorununa nihai bir çözüm bulunmasını kolaylaştırmak konusundaki arzumuz hakkında mevcut olabilecek dayanaksız kuşkuları gidermek üzere, bölgenin mevcut veya nihai siyasal statüsünü etkilememek kaydıyla Maraş'ta derhal geçici bir yönetim kurulmasını görüşmeye hazırım.

"Toplumlararası görüşmelerin 12 Şubat 1977 tarihli Denktaş-Makarios anlaşmasına dayalı olarak başlaması ile birlikte, BM gözetiminde kurulabilecek geçici yönetimin yapısı üzerindeki müzakerelere derhal girişebiliriz.

"Geçici yönetimin organları ve görevleri belli başlı belediye hizmetlerinin denetimi ile normal inzibat görevlerinin yürütülmesini de kapsayacaktır.

"Maraş'ta yerleşim, toplumlararası görüşmeler ile birlikte ve olanakların elverdiği süratle başlayacak ve aşamalar halinde gerçekleştirilecektir BL şehrin alt yapısının ve binalarının kontrol ve onarımı ile yeniden iskan sürecinin kolaylaştırılması konularında gerekebilecek teknik yardımları sağlayacaktır.

"Uzlaşıcı bir tutum içerisinde bu öneriyi kabul edeceğinizi umarım".

DSDF Başkanı Erhan Taneri

"Termik ve hidroelektrik olanaklarımızdan istifade edilmeden bir santrale yönelmeyi yanlış buluyoruz"

● Nükleer santraller öz kaynaklara dayanmadığından dışa bağımlılığı artırıyor ● Bir atom santraline karşılık üç tane Keban yapabiliriz

DSDF Başkanı Erhan Taneri bir süre önce yaptığı açıklamada, zenginleştirilmiş uranyumun sadece Amerika ve Rusya'da bulunduğunu belirterek, Mersin'de yapılması düşünülen Nükleer Santral'e karşı çıkmıştı. Taneri, Türkiye'nin enerji ihtiyacını karşılayabilmesi için ne yapması gerekir? sorumuzla ilgili olarak şunları söyledi:

"Türkiye'nin elinde bugün Hidro-elektrik olanakları vardır. Türkiye bugüne kadar Hidro-elektrik olanaklarını kullanabilmiş değil. Enerji ile ilgili işler hababam usulü yapılıyor. Hiç bir zaman planlı bir şekilde sanayileşmeye dönük, sanayileşme hızıyla orantılı bir enerji planlaması yapılmış değil. Çarpık sanayileşme olduğu gibi enerjiye de yansımış. Bu olmadan, eldeki kaynaklar değerlendirilmeden Nükleer Santral'e yönelmek ortadaki büyük bir hata olarak göze çarpmaktadır.

ÜÇ TANE KEBAN YAPMAK MÜMKÜN

"Bugün Türkiye'nin elindeki Hidro-elektrik kaynaklarının sadece yüzde 7,85'i değerlendirilmiş durumda. Ama kullanabileceğimiz dahilinde çok geniş olanaklar var. Nükleer Santral'e harcanacak parayla üç tane Keban yapmak mümkün. Ayrıca kısıtlı olmakla birlikte Türkiye'yi 1990-2000 yılına kadar idare edebilecek linyit olanakları var. Afşin-Elbistan termik santralinin maliyeti bir milyar liradır. Bir milyar liralık yatırımda Türkiye 4000 megavatlık bir enerjiye sahip olacaktır. Türkiye'nin bugünkü açığı ise 400 megavattır. 2000 yılına kadar bu açığın büyümesi sanayideki gelişmeyi de hesap edersek, en fazla 6000 megavat olacaktır. Eldeki olanaklarla bunu sağlamak mümkün. Türkiye'de bu öz kaynaklar varken, Nükleer Santral'e yönelmenin dezavantajları ortadır.

NÜKLEER SANTRALİN ÖMRÜ OTUZ YILDIR

"Nükleer Santral nasıl yapılıyor, kaçlık yapılıyor, buna bakmak lazım. Tüm dünya Nükleer Santraller konusunda 1200'lük santrallere yönelmişken, Türkiye'de çok özel santraller yapılıyor. Megavat gücü 600 olacak. Yedek parçası da özel olarak yapılacak. Dolayısıyla büyük paralara mal olacak. Nükleer santralin ömrü otuz yıldır. Her yerde böyledir. Bir barajın ömrü ise 60 yıl kadar uzayabiliyor. Elimizde Seyhan, Ceyhan örnekleri var. Çok eski olmasına karşın kullanabildiğimiz barajlardır. Termik ve Hidro-elektrik olanaklarımızdan istifade edilmeden, böylesi bir santrale yönelmeyi yanlış olarak kabul ediyoruz.

NÜKLEER SANTRAL DIŞA BAĞIMLIDIR

"Türkiye bir sanayi programı yapmış değil. Yani planlama hiçbir zaman sanayileşmenin ne yönde olacağını, hangi kaynaklara yönelmesini bildirmiş değil. Bu nükleer santral yapıldığı zaman elde edilecek enerji hangi sanayi dallarına yatırılacak. Bu bilinen bir gerçek değil. Sonra bir sosyal değişim olmadan bir takım ekonomik ilişkiler bu düzende devam ederken, böylesi bir Nükleer Santral'de elde edilecek güç, gene bir takım egemen güçlere yarayacaktır. Zaten santral yapım olanakları da diğer konularla birlikte tamamen dışa bağımlı olan birşeydir. İddia edildiğine göre Türkiye'de uranyum çokmuş ama, zenginleştirme tesisi yok. Türkiye bunu şu anda yapacak durumda da değil. Zaten bunu yapacak olsaydı, Nükleer Santral'i kendisi yapardı. Teknolojik olarak dışa bağımlısınız, yedek parça olarak dışa bağımlısınız, kullanabileceğiniz enerji olarak dışa bağımlısınız ve bu enerjiyi kullanacağınız yerlerdeki sektörleri kurmak içinde gene çok uluslu şirketlere boyun eğmek durumdasınız. Bu sanayiyi kurmak için de finansmanı burdan sağlayacaksınız. Yani Türkiye'deki enerji politikası, petrolden çok daha fazla dışa bağımlı hale gelecektir.

"Yine Nükleer Santralin yapacağı zararlar konusunda açık bir bilgi yok. Türkiye Elektrik Kurumu bu konuda hissi bir davranış içinde. Bu santral yapılmalıdır demekte. Biz Nükleer Santral'e karşı çıkarken, temelde şunu ortaya koyduk. Santral dışa bağımlıdır. Ve Türkiye'yi uzun yıllar egemen güçlere hizmet edecek bir yapı işine dönüştürecek olaylardan bir tanesidir. Kontrolü de Türkiye'nin elinde olmayan bir santraldir. Sadece toprağı kendisinin. Çalışacak olan, işletecek olan, herşeyiyle dışa bağımlı olan birşey.

NİÇİN AKDENİZ

"Seçim yeri olarak da enteresan. Tüm etütlerde Silivri'de yapılmasına karar verilen santral, Silifke'ye taşınıyor. Genel Kurmayın tavrı üzerine Akdeniz'e indirdiler. Bunun sebebini sorduğumuzda şunu söylüyorlar. Bu arazi Türkiye'de deprem bölgesi olmayan kuşaklardan bir tanesidir. O bakımdan buraya kurulacak deniliyor.

Denizli MSP İl Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Şen:

"1968'de Ruslar Çekoslovakya'yı işgal etti. Biz bunu unutmadık"

● "Asıl tehdit Rusya'dandır. 'Rusya tehdit değildir' sözleri halkı aldatmaktır"

DENİZLİ (ÖZEL) MSP Denizli İl Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Şen Rusya ile imzalanan "Siyasi belge'ye karşı çıkarak 'Türkiye'nin Rusya gibi saldırgan bir devletle belge imzalamaya hiç bir zaman ihtiyacı yoktur" dedi. Daha önce imzalanan anlaşmalardan Türkiye'ye hayır gelmediğini belirten Şen "Seydişehir, İskenderun demir-çelik tesisleri gibi Rusya'yla yapılan bütün ekonomik anlaşmalar bizim aleyhimize oldu. Her seferinde ekonomik ve siyasi yönden Rusya'ya bağımlı kaldık. Bize verilen krediler sözde yardımlar yüzde 2,5 gibi bir faizle verildi. Ancak altın esasına göre verildiğinden % 4, % 5 faiz demektir' dedi.

Muhabirimizin konuya ilişkin sorularını cevaplayan Mehmet Şen şöyle konuştu: "Biz, halimizden anlayan, bizimle aynı kaderi paylaşan devletlerle anlaşma yapmalıyız. Arap ülkeleri, Afrika ve az gelişmiş ülkelerle eşitlik ve dostluk temelinde ilişkiler kurabiliriz. İslam Ülkeleri Bankası ve Üçüncü Dünya Bankasından kredi alabiliriz. Ayrıca onlardan petrol de alabiliriz. Böylece Rusya'nın şantaj yapmasına da imkan vermemiş oluruz.

"Bugün Türkiye'ye Rusya'dan daha büyük tehdit olabilir mi? Boğazlardan geçen gemiler, liman kolaylığı istekleri, siyasi belge, bütün bunlar bizi uyandırmalıdır. Tabii en başta Ecevit'i. 1968'de Rusların Çekoslavakya'yı işgalini unutmadık".

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Anarşinin adresi

Doğan Yurdakul

Demirel, "hükümet anarşiyi yanlış adreste arıyor" demiş. Ama arkadan kendisinin çok iyi bildiği anarşinin açık adresini vereceği beklenirken bunu yapmamış. Bilinen sakızını çiğnemeye devam etmiş: "Anarşiyi komünistler yaratıyor. Sorunlara komünistlerin affı yol açtı".

Aslında Demirel anarşinin açık adresini iyi bilir. Hatırlarsanız, Demirel 5 Haziran seçimleri öncesinde CHP'nin İstanbul daki Taksim mitinginde Ecevit'e suikast yapılacağını "haber" almıştı. Sonra da bunu Ecevit'e bildirmişti: "gizli örgütler bir otelin tepesinden dürbünlü tüfekle seni vuracaklar". Demirel bunu haber almakla, anarşinin adresini de çok iyi bildiğini bir kez daha ispatlamıştı.

Demirel o zamanlar Başbakandı. Anarşi de her zamanki ikametgahında, devletin içindeki Kontrgerilla karargahında oturmaktaydı.

Anarşinin adresinin Kontrgerilla olduğunu en iyi bilenlerden biri de şüphesiz Demirel'dir. Ama hiç bir zaman anarşiyi bu adreste aramamıştır. Tam tersine sürekli yanlış adres vermiştir, bugün de böyle yapmaya devam etmektedir. Çünkü o adresteki Kontrgerilla ile müşterek bazı işleri vardır ve adres bulunursa bunların da ortaya çıkacağından çekinmektedir.

* * *

Ecevit hükümetinin anarsivi yanlış adreste aramasına gelince.

Bu söz de doğrudur. Devr-i Süleyman bitmiş, Devr-i Ecevit başlamış ama anarşinin yanlış adreste aranması komedisi değişmemiştir.

Şimdi ki hükümet, anarşinin adresini demokratik derneklerde arıyor. Öğrencilerin, polislerin, çeşitli halk kesimlerinin örgütlenme özgürlüğünde arıyor. İşçi ücretlerinde arıyor. Anarşinin açık adresinin Kontrgerilla olduğunu yazan, hatta bulunmasında kolaylık sağlansın diye krokisini çizen Aydınlık Gazetesinde arıyor.

Polis derneği kapaması yapıyor, işçi ücreti dondurması yapıyor, basın susturması yapıyor. Böylece anarşinin kaynağı olan Kontrgerillayı da kahkahalarla güldürmeye devam ediyor.

* * *

Anarşinin adresinde oturanlar Kontrgerilla yayınını susturabilmek hiç değilse etkisini kırabilmek için kargaları bile güldürecek tertipler peşindeler.

"TİKP Askeri Devrim Konseyi" imzalı bir bildiri yaymlamışlar. Terör estireceklerinden, herkesi öldüreceklerindn, her yeri kana boyayacaklarmdan, İtalya'daki arkadaşları gibi bir temizlik yapacaklarmdan dem vuruyorlar. Yani Kontrgerilla, önümüzdeki günlerde girişmeyi düşündüğü eylemleri sıralamış, bunları devrimcilerin üzerine atarak halkın gözünden düşürebileceği umuduna kapılmış.

Bildirinin Kontrgerillaya ait olduğu, altına koyduğu imzadan belli: "Askeri Devrim Konseyi!" Malum, Kontrgerillacılar bu "Konsey" sözcüğüne çok düşkündürler. Kurdukları her hayali örgütün adına bu sözcüğü eklemeden yapamazlar. 5 Haziran seçimlerinden önce Kontrgerilla eylemleri için öne sürülen TÜSDEK adlı hayali örgütün adı da böyleydi: "Türkiye Sosyalist Devrim Konseyi". Anlaşılan Kontrgerilla, konsey sözcüğünü alameti farika olarak kullanıyor. Ve her işlediği cinayete kendinden bir iz bırakmak manyaklığına kapılan katiller gibi, her yayınladığı bildirinin altına "Konsey" diye imza atmayı ihmal etmiyor.

Kontrgerillanın "bildiri yazıcıları", devrimci kılığına girebilmek için çok çaba harcamışlar ama cahillikleri de yazdıkları bildirinin her satırında sırıtmış. İşte bir örnek:

"...Rus sosyal-emperyalizminin ezgisinden kurtarmak için..." Ezgi sözü, Öztürkçede "şarkı" anlamına geliyor. Kontrgerillacılar da Türkiye'yi Rusya'nın şarkısından kurtarmaya çalışıyorlar.

Kontrgerilla, anarşinin adresini açıklayan devrimcileri ne yapsa halkın gözünden düşüremez. Çünkü halk onlardan hesap sorulmasını istiyor.

GAZETE BAYİLERİ ANLATIYOR

Hazırlayan: Şenol Konukçu 73

ADANA BAYİLERİ ANLATIYOR

Röportaj: Bayram Kutlu

İbrahim Ceylan:

Bütün bayilerdeki arkadaşlar sigortalanmalıdır

Babasının 18 yıldır gazete bayiliği ile uğraştığını, daha sonra ise kendilerinin devam ettiğini söyledi. Ağabeysi Seyfi Ceylan ile birlikte çalışıyorlar. İbrahim Ceylan hem okuyor, hem de çalışıyor. Gazeteyi Adana'nın en işlek caddelerinden olan Abidinpaşa'da Ziraat Bankasının önünde tezgahta satıyor.

"Yaz bizim sorunlarımızı" dedi ve anlatmaya başladı:

"Burası Ziraat Bankasına ait. Yer için para vermiyoruz. Görüyorsun gazeteyi açıkta satıyoruz. Yazın toz ve topraktan boğuluyoruz, kışın da yağmurda, soğukta perişan oluyoruz. Bu yüzden sıkça hastalanıyoruz. Doktora gitsek elimizde paramız kalmıyor. Gazeteciler gelip derdimizi hiç sormuyorlar, sadece gazetelerinin satılıp, satılmadığını öğrenip gidiyorlar. Dünya gazetesi gölgelik için bir çadır verdi, bir işe yaramıyor. Hem gazetelerin yırtılmaması, hem de bizim rahat çalışmamız için kulübe verilmeli.

Bizlerin ne bayramı var, ne de tatili. Sürekli çalışıyoruz, pazar günleri tatil yapmak isteriz, bunlardan başka sigortamız, sendikamız, hayat garantimiz yok. Çalışırsan çalışırsın, yoksa vazgeçersin. Bütün bayilerdeki arkadaşlar sigortalanmalıdır. Bunun da yolu sendikalaşmaktan geçer. Tek başımıza bir şey yapamayız. Arkadaşlarımız birlik olursa haklarımızı elde ederiz. Son olarak şunları söylemek isterim. Sabah saat 04.00'de kalkıyor, akşam saat 20.00'ye kadar talim ediyoruz. Evde 12 nüfusuz. Gazete başma %25 verilmeli ki geçinelim".

Fakir Baykurt'un "Keklik"i üzerine

Roman, 359 sayfa, Remzi Kitabevi Yayınları, 1975.

Yavuz Çağatay Çekirge

Geçtiğimiz günlerde Fakir Baykurt, "Orhan Kemal Ödülünü aldı. Fakir Baykurt gibi gerçekten üretken, özgün bir yazarımızın bu ödülü alması sevinç yarattı.

Fakir Baykurt, Türk Edebiyatında gerçek yerini bulmamış bir yazar. Genellikle "Köy romancısı", "Köy edebiyetı", "Köy gerçekleri" gibi kasıtlı terimlerle yapıtlarının önemi azaltılmak isteniyor. Bu terimleri ortaya sürenler, Türkiye'nin gerçeklerini yanlış çözümleyen, yarı-feodal bir ülkede olduğumuzu henüz Kavrayamamış olan eleştirmenlerimiz. Türk Edebiyatını dilledikleri gibi sınıflara ayırıyorlar. "Devrimci yazar", "Devrimci roman", kavramları da har vurup harman savruluyor. Bunlara göre, "Devrimci yazar", işçi, öğrenci gerçeklerine şöyle bir dokunup geçen, biraz 27 Mayıs biraz 12 Mart karıştırıp okuyucuyu havaya soktuktan sonra baş kişiyi intihar ettiren, ya da kurşanlatan yazarlar...

Bize göre, Fakir Baykurt, işçi-köylü yazarıdır. Anlattığı konular, yalnızca köy gerçeklerine değil, toplumun öbür katlarını da kapsayan geniş bir alanın içini yansıtmaktadır. Yapıtlarının üç önemli yapıtını dikkatlice incelediğimizde ortaya çıkan bir gerçektir bu. Söz konusu yapıtlar: "Keklik", "Tırpan" ve "Yılkıdaki göçüren". Bu yazıda yalnızca "Keklik" üzerinde duracak, yazarına geçen yaz Stockholm'de yaptığımız kısa görüşmede söyleyemeye fırsat bulamadığım sözleri de iletmeğe çalışacağım.

KONU

Ankara yakınları bir köye götürür yazar bizi. On iki yaşında olan Yaşar'la annesinin konuşmalarını okuyarak başlarız romana.

Yaşar, doğayla haşır neşir olan bir genç, Dünyasını keklikler, güvercinler, çiçekler ve kırlar bir de dedesi doldurduyor. Yavruyken tutup büyüttüğü keklik en yakın arkadaşı.

Amerikalıların domuz avına gelmeleriyle birbirini izleyen tatsız olaylar da sökün eder. Elvan Çavuş, Yaşar'ın dedesi; Kurtuluş Savaşında çarpışmış. Amerikalıların köye gelmesiyle ortaya çıkan değişiklikleri hoş karşılamayan tek kişi.

Yaşar'ın kekliği çevrede ün yapar. Yaşar'ın babası Seyit, ava meraklı bir Amerikalı'ya keklikten söz eder. Amerikalı kekliği çok beğenir, satın almak ister. Seyit, Amerikalının kendisine bir iş vereceği umuduyla Yaşar'ın canından çok sevdiği kekliğini gözden çıkarmağa niyetlidir. Yaşar ve dedesi ayak direrler. Sonunda Seyit, kekliği kaçırarak Amerikalıya hediye eder.

Yaşar'la dedesi kaymakama çıkarlar. kekliklerinin çalınışını anlatırlar; dava açmak isterler. İstekleri geri çevrilir. Ankara'ya giderek Nazmiye Demirel'le görüşür, dertlerini anlatırlar. Bir şey elde edemezler. Oradan oraya baş vurarak kekliği geri almaya çalışırlar. Başlarına gelmedik kalmaz. Sonunda kekliği kaçırmaya karar verirler. Kendilerine yardım edecek birkaç kişi bulurlar. Kekliği zar zor başka bir keklikle değiştirerek kaçırıp köylerine dönerler.

DİL

Fakir Baykurt, İç Anadolu ağızını en iyi bilen ve yapıtlarında kullanan bir yazar. Keklik romanında da bol bol bu olanaklarından yararlanıyor. Kimi okuyucularımız giderek eleştirmenlere gereksiz görünen bu 'bölgesel ağız özelliklerine yer verme tutumu' yazarın en güçlü yönü. Bir dilbilimciye malzeme olabilecek binlerce tümce, sözcük var romanda.

Kimi eleştirmenlerimiz, bölgesel ağızların kullanılmasından hiç de hoşnut görünmüyorlar. Onlara göre, 'Türk Dili' bozuluyor ve basit bir dil haline getiriliyor. Yine onlara göre Türkçe, İstanbul ağızıdır. Oysa Türkçe bir bütündür. Bütün bölgesel özellikleriyle, telaffuz ayrılıklarıyla tek bir dildir. yoksa birçok eleştirmenin ağızına sakız ettiği gibi 'şehir dili', 'köy dili' yoktur.

Fakir Baykurt, "Keklik" de kişilerin konuşmalarını aynen almıştır. Böylelikle okuyucu 'dil yetisini' geliştirme olanağına da kavuşmaktadır. Kentli bir okuyucu, kendi dil yetisinin dışında bir dünya olduğunu kavramaktadır. Kimileyin dilbilgisi kurallarına aykırı söyleyişlere de rastlanmaktadır. Bu da Tahir Nejat dilbilgisinde pek hoş karşılanmayan bir durumdur.

"Keklik" romanında kullanılan öyle sözcükler var ki, sıradan bir okuyucunun kelime haznesini arasak tarasak kırıntısına rastlayamayız. Okuyucuyu zorlayan bir roman "Keklik". Sayvan, cımcık, yuğmak, herhalım, hayat, harım, vb. gibi sözcüklerin;

Karga bokunu yemeden,
Cımcık ısınayım,
Heves güves yaparlar,

Delme takma oldular,
Bu dürzülere garez olmaz,

Benimle daklaşma; gibi deyimlerin kullanımı okuyucuya Türk dilinin yepyeni olanaklarının kapılarını açar.

Yazar, devrik tümce kullanımına da özel bir yer ayırmaktadır:

Keklik sekip geldi yanıma
Bakıyordum göğsünün çillerine.
Yumdum gözlerimi.
Şimdi Amerikanlar geliyor sık sık.

Anadolu insanının sık sık kullandığı devrik tümcelere dilbilgisi kitaplarında pek rastlanmaz nedense. Türkçe, dış ülkeler üniversiteleri dilbilim araştırmanlarında pek sık baş vurulan bir dil olmasına karşın, tüm alanları ve özellikleriyle araştırmalara konu olmaz. Batılı dilci, işine geldiği gibi kullanılır Türkçeyi. Eylemi tümcenin sonunda bulunan bir dildir Türkçe. Peki, devrik tümcelerin çatır çatır kullanıldığı Türkçe kimin Türkçesidir? Yukarda da belirttiğim gibi, halkın kullandığı Türkçeye göre yazmalıyız dilbilgisini. Fakir Baykurt, Yaşar Kemal, Ömer Polat gibi yazarlar, bu güne dek dilbilimcilerinin araştırmalarını kıskandıracak denli yüklü yapıtlar ortaya koymuşlardır. Bu yapıtların hakkını vermekle başlamalıyız

KURGU

Fakir Baykurt, "Keklik" de değişik bir yöntem kullanıyor. Bu yönteme 'Bilinç akımı', 'İç anlatı', Olay akımı' gibi adlar vermek olası. Yazar, olayları on bir ayrı kişiye anlattırıyor. Yaşar'ın anlattığı bölümler çoğunlukta. Yaşar, giderek okurun kulağı gözü oluyor. Olaylarda yapılan karşılıklı konuşmaları eksiksiz aktarıyor Yaşar. Yaşar'ın yorumunu katmadan olayları olduğu gibi, gördüğü duyduğu gibi aktarması okuyucunun paymın unutulmadığını belgeliyor. Romanın sonunda son sözü yine Yaşar söylüyor. Bu bölümde ilk kez yorumunu katıyor Yaşar. Sömürünün ne olduğunu, sömürü mekanizmasının nasıl çalıştığını bilincinde duymaya başlayan okuyucunun sesini duyarız Yaşar'ın ağzından.

Elvan Çavuş, anlattığı olaylara değer yargılarını da katıyor. Olayları, kişileri zaman içersinde deneylerine göre değerlendirerek anlatıyor.

"Karami'nin bir zilleri eksik! Utanmasa şangır şungur oynayacak. Hoş köyün yarısı böyle, günahlarını almayın! Bir de, benim Yaşar, iki üç çağlı arkadaş sorutup duruyoruz. Sankim bu köylü değiliz. Sankim kan var aramızda Amerikan avcılarıyla. (s. 38)"

"Herifler içimize girdiler, ne sırrımız var sa görüyorlar. Bu kadar olmaz!

Ne zaman bir hükümet çıkar hastir çeker Amerikanlara, o zaman atanım! (s.12)"

Elvan Çavuş'un anlattığı bölümlerde yazarın sesini duyarız sık sık. Yaşar'la Elvan Çavuş'un konuşmaları, yazarla okurun konuşması gibidir kimileyin.

Olaylar köyden kente doğru sıçradığında yeni kişiler alır sözü. Nejat Soytürk, Turgut, Harpır, Naci vb. birer birer anlatırlar olayları. Her biri kendi yorumunu katarak, kendini haklı göstermeğe çalışarak anlatır.

Fakir Baykurt, 'olay akımı' yöntemini kullanmakla, kendi başına bağımsız, fakat yapıtla bir bütünlük içersinde olan bölümler oluşturmayı başarmıştır. Her bölüm, tek başına bir öykü olarak okunabilir. Böylelikle değişik bir okuma yöntemi de uygulamak olası. Okuyucu, isterse dördüncü bölümden başlasın, yine de yapıtla olan bağını yitirmeyecektir.

Kurgusu bir mozayik gibi işlenmiştir "Keklik"in.

İNSANBİLİM AÇISINDAN

"Keklik" romanına insanbilimsel bir açıdan baktığımızda, yazarın kimi insanbilimsel kavramları başarıyla kullandığını görürüz. Romanın konusu olan 'KEKLİK' tüm insanbilimcilerin yakından tanıdığı 'NISH' kavramından başka bir şey değildir (1). Romanın konusu, bir NISH'in dışdan gelen bir etkiyle nasıl sömürüldüğü ve sömürülen NİSH'in (DOĞAL ÇEVRE) yapısının ne yönde değişikliğe uğradığıdır. Yapıtta domuzlar, keklikler doğal çevrenin, yani ülkemizin doğal kaynakları olarak simgeleniyor. Yazar, domuz avı bölümünde son derece ilginç bir bağıntı, simge yakalıyor.

Domuz, müslümanlıkta yenmesi yasak olan bir hayvan. Öte yandan, ülkemizin doğal kaynaklarını siyasi düzenin gerici özelliğinden ötürü işleyemiyoruz. Domuzları biz yemediğimiz için başkaları yiyorlar, doğal kaynaklarımızı da biz işleyemediğimiz için ya Amerikalılar ya da Ruslar işliyorlar. Domuzları kaptırdığımız yetmiyormuş gibi bir de ekmek, rakı ikram ediyoruz. Doğal kaynaklarımızı sömürttüğümüz yetmiyormuş gibi bir de üstüne borçlanıyoruz. Burada yapıtın ana konusu ortaya çıkıyor. Ülkemizin sömürülüşünde kimlerin görev aldığını ne güzel simgelemiş Fakir Baykurt, Domuz avına gelen Amerikalıların yanında ordumalı bir araba, botlar, kaymakamın sekreteri bile var.

Fakir Baykurt, Türk Edebiyatında ilk kez insanbilimsel artırma yapan, yapıtının eksenini de araştırmasının üstüne oturtan bir yazarımız.

SONUÇ

Fakir Baykurt, "Keklik" de ABD emperyalizminin ve onun işbirlikçilerinin yurdumuzu nasıl sömürdüğünü köy gerçeklerine dek indirgeyip, insanbilimin olanaklarından yararlanarak gerçekten kalıcı bir yapıt ortaya koymuş, Aradan üç yıl geçmesine, Türkiye'deki sömürücü-sömürülen-işbirlikçi ilişkilerinin bambaşka boyutlara ulaşmasına karşın, "Keklik" romanı güncelliğini koruyor.

Bu günlerde Türkiye'yi sömürenler el değiştiriyor. Siyasi belgeler imzalanıyor, ekonomik anlaşmalar üzerinde tartışılıyor. Ecevit diyar diyar geziyor. Kısacası Türkiye yeniden parselleniyor. ABD emperyalizminden sonra, şimdi de Sovyet emperyalistlerine ülkemiz satılıyor. ABD'nin yandaşları olduğu gibi, sosyal-emperyalistlerin de yandaşları var. Bu kişiler her yerde karşımıza çıkabiliyor. İşte Fakir Baykurt gibi yazarlarımızın görevi burada ortaya çıkıyor. Sosyal-emperyalistlerin yandaşları yeni kalıp içerisinde eski "KEKLİK" i çalmağa kalkarken susmamak, yalanlarını yüzlerine çarpmak gerekiyor. Bugün edebiyatçımızdan bekçimize kadar herkesin yapması gereken görev budur.

Romanda "Keklik" Amerikalılardan zor bela geriye alınıyor. "Amerikanlaşma" devresini yaşayan Türkiye, şimdi de "Rusya laşma" devresine giriyor. "Yaşasın Rusya" diye bağıranlar çoğalıyor. Ne diyelim? Fakir Baykurt'un "Keklik'ini bir kez daha okuyalım ve Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın dediği gibi:

"Abartılmasın tasalar yaslar haydi
Kurtulmak biraz öncesinden haydi
Haydi sevgide karanlıkta nerde olursan ol
Haydi bulunulan yerden başlamak"

(1) NİSH: Her tür yaşam olanaklarının sağlandığı yer, doğal çevre.

POLİS HALK TİYATROSU OYUNCULARINI COPLADI

11 Temmuz Salı günü oyunları mahkemece yasaklanan Halk Tiyatrosu oyuncuları "Sanata Zincir Vurulamaz" yazılı siyah çelengi Kültür Bakanlığının önüne koymak isterken polis tarafından engellenmişlerdir. "Biz validen ve Emniyetten emir aldık" diyen polisler Halk Tiyatrosu oyuncularını copladıkları ve tartakladıkları görülmüştür.

Halk Tiyatrosu yöneticisi Erkan Yücel, "Biz bu siyah protesto çelengini mutlaka koyacağız. Bu bizim yasal hakkımızdır" demiş, sanata zincir vurulamıyacağını sözlerine eklemiştir.

Halk Tiyatrosu Oyuncuları sanata ve kendilerine karşı yönelen bu kanunsuz baskıları protesto amacıyla bir imza kampanyası başlatmışlardır. Kampanya yurtsever sanatçılar ve yazarlar arasında sürdürülmektedir.

İstanbul hasret tutarsa

Abidin Zeynel

İstanbul hasret tutarsa
Atların aşınmış nalları
Arabanın eski dingili
Parke taşları yolların
Büzülür tarihine
Ya da
Arabacı Cürmü Dayı
Çukurovalı Dök Cabbar
Atlarla kamçı şaklatır
Yoksulluğun kefenine

İstanbul hasret tutarsa
Dumanı dik tüter fabrikaların
Horozlar dik bağırır
Tavuklar koska koska
Çifteli yumurtlanır
Bir de Ayşe Kız'ın çeyizi
Memed'e sandıklanır

Lelee
Bu nasıl İstanbul
Bir ayağı Van'dır
Biri Fizan'dır
Yani yüreği Anadolu
Gözleri dünya
Bırakıp da yakalasam
Kaçıp da tutsam
Lelee
Bu nasıl İstanbul
Yüreğimde sevdadır

İstanbul hasret tutarsa
Ateşler büyür yangın yangın
Sular sel sel kabarır
İstanbul hasret tutarsa
Memleketim ayaklanır

Sabah başlayan masa tenisi yarışlarından sonra

Yüksel Çakmur, Gymnasiade'nin açış konuşmasını yaptı

İZMİR (AA) Dünya Okul Sporları şampiyonasında sabah yapılan masa tenisi yarışmalarından sonra Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, tüm sporculara başarı diledi.

Gençlik Bakanı Çakmur, "Kemal Atatürk'ün yurtta barış dünyada barış özdeyişini yüreklerimizde yadsınmaz inanç olarak taşıyoruz. Atatürk'ün bu soylu barış görüşünün köklerine sporcuların katkısı bugüne değin sınırsız olmuştur" dedi.

İlk kez 1974 yılında İtalya'da, 1976'da Fransa'da ve üçüncü olarak Türkiye'de yapılmakta olan Gymnasiade 78 Oyunlarının açılış töreninde Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Nuri Kılcı ve İSF Başkanı Prof. Cladue Pineau'da birer konuşma yaptı.

Öğleden sonra yapılan masa tenisi müsabakalarının ikinci bölümünde Türkiye erkek masa tenisi takımı Polonya'yı 5-0 yendi.

İnönü Lisesi salonunda yapılan diğer karşılaşmalarda Çin Halk Cumhuriyeti Cezayir'i hükmen, İngiltere Kuveyt'i, Fransa Libya'yı aynı sonuçlarla 5-0 yendi.

Masa tenisi yarışmalarına katılan kız takımlarımız da (A) takımı Endonezya'ya, (B) takımımızda İngiltere'ye 5-0 yenildi.

Günün son maçında İtalya, Fransa'ya 3-0 yenildi.

Moskova Olimpiyatlarına tepkiler çoğalıyor

Avustralya boykot önerisini dikkate alacak

MELBOURNE (AVUSTRALYA) (AA) Avustralya Dışişleri Bakanı Andrew Peacock, 1980 Olimpiyatlarının Moskova'da yapılmasını boykot ya da oyunların başka bir ülkede yapılması kampanyasına katılma önerilerini Avustralya'nın gözönüne alacağını açıkladı.

Avustralyalı yedi hahamın önerileri daha önce Sovyetler Birliği'nde bazı muhalif aydınların yargılanmalarını ve ağır cezaya çarptırılmalarını işlemişti.

Avustralya Dışişleri Bakanı, hükümetinin Sovyetler Birliği'nde bazı kişilere karşı girişilen kavuşturmalardan kaygı duyduğunu ve hahamların genel girişiminin hükümetçe desteklendiğini belirtti.

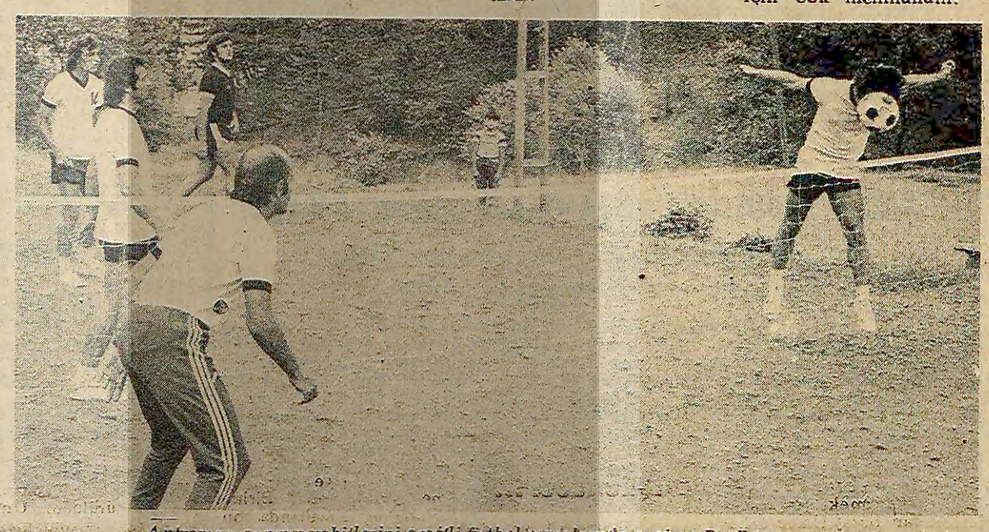

Antreman sonrası vakitlerini çeşitli futbol oyunlarıyla geçiren Beşiktaş.

Kızılcahamam'da kamp yapan Beşiktaş sezona hızlı hazırlanıyor

KIZILCAHAMAM (THA) Beşiktaşlı futbolcular Kızılcahamam'daki kamp çalışmalarını Teknik Direktör Doğan Andaç yönetiminde sürdürüyorlar.

Şampiyon olabilmek için tüm hırslarıyla antrenman yapan oyuncular boş vakitlerini futbol oynayarak geçiriyorlar.

Yardımcı Antrenör Sanlı Sarıalioğlu'nun katıldığı maçlarda yeni transferlerin daha ağır bastığı görülmektedir.

Los Angeles, Yaz Oyunlarını düzenlemekten vazgeçti

LOS ANGELES (AA) 1984 Yaz Olimpiyat Oyunlarının tek adayı Los Angeles kenti masrafların çok yüklü olacağı ve girtlağına kadar borca gömüleceği endişesi ile oyunlara talip olmaktan vazgeçti.

Los Angeles Belediye Başkanı Tom Bradley, Belediye Meclisine bir mektup göndererek, oyunlara talip olmaktan vazgeçilmesini önermiştir.

Los Angeles oyunlara talip olurken mali sorumluluktan kaçmak için bütün masrafların özel bir komitece yapılmasını ve bu komitenin Uluslararası Olimpiyat Komitesine sorumlu olmasını istemişti. Ancak Uluslararası Olimpiyat Komitesi buna olanak bulunmadığını bildirmiş ve Los Angeles'i sözleşmeyi imzalamaya davet etmiştir.

Los Angeles'in oyunları düzenlemekten vazgeçmesi üzerine yeni aday aranmaya başlanmıştır. Bunun üzerine 1976 Olimpiyatlarını düzenlenyen Montreal Uluslararası Olimpiyat Komitesinin alacağı kararı bekleyeceğini belirtirken, 1968 Olimpiyatlarını düzenleyen Mexico City düşünmesi gerektiğini belirtmiştir.

Bu arada New York kentinin yaz oyunları için talip olabileceği belirtilmiştir.

1. Devre Türkiye Sutopu Şampiyonasında 2. olan Galatasaray genç takımı

İstanbul Yüzme Yarışları yarın başlıyor

İSTANBUL(ÖZEL) İstanbul Sutopu Şampiyonası 22 Temmuz Cumartesi günü Burgazada'da başlıyor.

İki gün sürecek şampiyonaya katılacak takımların maç saatleri şöyledir:

22 Temmuz Cumartesi
10.00 Adalar Susporları-Büyükdere Yüzme İhtisas (genç)
10.45 Adalar Susporları-Galatasaray (büyük)
11.30 İstanbul Yüzme İhtisas - Galatasaray (genç)
12.15 İstanbul Yüzme İhtisas - Kınalıada Susporları (büyük)
14.30 İstanbul Yüzme İhtisas - Büyükdere Yüzme İhtisas (genç)
15.15 İstanbul Yüzme İhtisas - Adalar Susporları (büyük)
16.00 Galatasaray - Adalar Susporları (genç)
Galatasaray - Kınalıada
16.45 Susporları (büyük)

23 Temmuz Pazar
14.00 İstanbul Yüzme İhtisas - Adalar Susporları (genç)
15.15 Adalar Susporları - Kınalıada Susporları (büyük)
16.00 Galatasaray - Büyükdere Yüzme İhtisas (genç)
16.45 Galatasaray - İstanbul Yüzme İhtisas (büyük)

Antalyasporlu Suat Almanya'da bir Türk takımının antrenörlüğünü yapıyor

Bir zamanlar Antalyaspor'da, Elazığspor'da Adana D. Spor'da top koşturan Suat Bircan Almanya'nın Paderborn şehrinde Paderborn Türk Gücü takımını antrenör olarak çalıştırıyor.

Gazetemizi ziyaret eden Suat, futbol hayatını kısaca şöyle özetledi.

"Türkiye'deki futbol yaşamımda bir çok takımda oynadım. En son Antalyaspor'dayken dizimden bir sakatlık geçirdim. Daha sonra minüsküs ameliyatı oldum. Doktor en az iki yıl futbol oynamamı yasakladı. Bu durumda geçimimi sağlamak için bir çare bulmak gerekiyordu. Almanya'ya gitmek geldi aklıma ve gittim.

Almanya'nın B.V.L 1910 takımında dört yıl oynadım. Bu takımda tek yabancı bendim.

Daha sonra Paderborn şehrindeki Paderborn Türk Gücü takımına antrenör oldum. Paderborn takımı geçen yıl 3. kümede birinciliği 2 puan farkla kaçırdı. Ve ikinci oldu. Amacım Türk futbolunu Almanya'da en iyi şekilde temsil etmek. Elime böyle bir fırsat geçtiği için çok memnunum. Ekibim oldukça kuvvetli sayılır. Özellikle Caner, Ufuk, Sarıyerli Mehmet gibi futbolcular Türkiye liglerinde çok rahat oynayacak oyuculardır. Takımın bütün elemanları Türk. Kulüp Başkanlığını Dr. Ruhi Aytuğrul yapıyor.

Takımın oyuncuları fabrikada çalıştığı için haftada iki gün antreman yapabiliyoruz. Sezon açılınca üç gün antreman yapacağız. Geceleri stadyumda ışıklar yandığı için çalışma olanağımız var.

Tek derdimiz Alman hakemleri. Taraf tutuyorlar. Bunun dışında 1 Mayıs'ta çeşitli milletten takımların katıldığı dostluk turnuvası yapılıyor. Bu turnuvalar çok iyi geçiyor. Almanya'da bu turnuvalar artık kanunlaşmış gibi bir şey."

Bir futbol maçında tüm seyirciler marijuana içmekten tutuklandı

RİO DE JANEİRO(AA) Rio De Janeiro'da bir banliyöde yapılan semt maçında seyircilerin hepsi Marijuana içmekten sanık olarak tutuklandı.

Polisçe yapılan açıklamaya göre, ufak bir arsada her akşam sürekli olarak futbol karşılaşmaları yapılmakta ve bu karşılaşmalar kalabalık bir seyirci kitlesince izlenmekteydi. Futbolcuların ve maçları izleyen seyircilerin bu sürekli ilgisi polislerin dikkatini çekmiş. Polis bu şüpheli durum üzerine bir baskın yapmış ve seyircilerin hepsinin Marijuana kullandığını tespit etmiştir.

Silkmede yeni rekor 179 kilo

ATİNA(AA) Bulgar haltercisi Janko Rusev silkmede 179 kilo kaldırarak yeni bir dünya rekoru kırdı.

Bundan önceki silkme rekoru 178,5 kilo ile Rus haltercisi Ivan Pevsnet'e aitti.

Bulgar haltercisi Ruşev yeni Dünya rekorunu Atina'da yapılan 35 ülkeden 179 sporcunun katıldığı Dünya gençler halter şampiyonasında kırdı.

Ruşev bu derecesiyle hem kendi kategorisinde gençler hem de büyükler rekorunu kırmış oluyor.

Nasıl yüzme öğrenebiliriz?

Spor Servisi

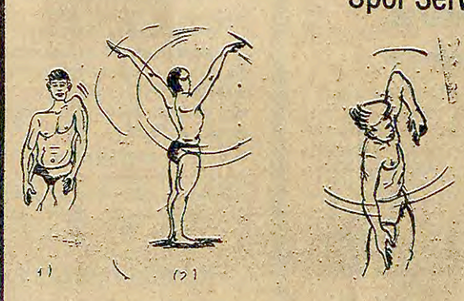

Avakta çırpma hareketi

Serbest stilde (kraul) suda kayış pozisyonunu bozmamak için yüzücü aşırı dönme ve sallanma hareketlerinden kaçınmalıdır.

Bunun içinde kolların ve omuzların çok rahat çalışması gerekir. Bu, yüzerken kol hareketleri sırasında vücudun ileri kayış hızının kesilmemesini sağlar.

Omuzlarda istenen hareketliliğin kazanılması şu özel alıştırmalar, iki dakikalık sürelerle uygulanarak sağlanabilir.

Bu alıştırmalar mümkünse her gün yüzmeden önce uygulanmalıdır.

1—Elleri serbest ve vücudu dik tutarak, omuzlar yukarıya doğru çekilmeli (şekil 1), omuz yukarı yerde kalabileceği en yüksek noktadan birdenbire gevşek bir şekilde aşağıya bırakılmalı. (Bu hareket bir kaç defa üst üste tekrarlanmalıdır.)

2—Her iki omuzun birden aynı şekilde çekilip bırakılması. Önce arkadan öne doğru bir hareketle sonra ters yönde tekrarlanmalıdır.

3—Omuzlardan öne ve geriye doğru daire çizilmesi

4—Ayakta serbest ve gevşek tutulan ellerle pervane hareketi yapılmalı.

Bu hareketle bir el kalça hizasındayken diğer kol omuzdan kuvvetli bir şekilde çekilmelidir. Bu serbest stildeki yüzme hareketine benzeyen çekiş omuzun direncini artıracaktır.

5—Öne eğilmiş bir pozisyonda, vücut hafif belden yan çevrilerek dirsekler yukarı çekilmelidir.

Her hareketle, aşağıda olan el gayet serbest bırakılmalı, yukarı çekilirken kolu ve dirseği gergin ve dik tutulmalıdır. Bu hareket suda serbest kayış için bir ön hazırlıktır. (şekil 2-3)

Her harekette, aşağıda olan el gayet serbest bırakılmalı yukarı çekilirken kolu ve dirseği gergin ve dik tutulmalıdır. Bu hareket suda serbest kayış için bir ön hazırlıktır (şekil 2-3)

İstanbul'da komandolar polise ateş açtı

● Duvarlara, MHPve ÜGD imzalı yazılar yazan 8 komando yakalandı

HABER MERKEZİ

İstanbul'da Gaziosmanpaşa semtinde, dün gece duvarlara Ülkücü Gençlik Derneği (ÜGD) imzalı yazılar yazan beş kişi, üzerlerine gelen polise ateş açtılar. Duvarlara ülkücü sloganların yazıldığını haber alarak olay yerine gelen Asayiş ve kaza ekiplerine ateş açıldı. Olay sırasında Kadir Çelik adlı kişi yere attığı tabancası ile birlikte yakalandı. Yazı yazan gruptan Salih Yılmaz, Servet Elma, Kamil Altan ve Recep Kaya adlı kişilerse kaçarken yakalandılar.

Polisler ateş açarak kaçan kişilerin kimliklerinin Yavuz Kansız ve Dursun Yalçın olduğu belirlendi.

Mecidiyeköy'de ise yine duvarlara MHP imzalı sloganlar yazan bir gruptan üç kişi polisler tarafından yakalandı. Gruptaki diğer kişiler ise havaya ateş ederek kaçmışlardır.

3 KOMANDO, 1 AVUKATA SALDIRARAK 9 BİN LİRASINI GASPETTİ

Önceki gece Kadıköy'de 3 silahlı komando, İstanbul Barosu avukatlarından Ercüment Tahiroğlu'na saldırarak 9 bin lirasını gaspettiler.

Geçe saat 22.10 sıralarında, Fenerbahçe Stadının karşısındaki Bağdat Yolu durağında, otobüs beklemekte olan Tahiroğlu'nun yanına yaklaşan silahlı 3 kişi kimlik istedi. Silahlı tehdit karşısında kimliğini göstermek üzere cüzdanını çıkaran avukatın elinden cüzdanı kapan saldırganlar, içinde bulunan 9 bin liradan fazla parayı alarak kaçtılar.

Saldırganların uzun zamandan beri Yoğurtçu'daki Ülkü Ocaklarını üs olarak kullanan komandolar olduğu sanılıyor.

ISPARTA'DA

Bu sabah İl Özel İdaresi binası yanındaki bir çöp bidanunda tahrip gücü yüksek patlayıcı madde bulundu.

Öte yandan Genel-İş Sendikasına üye temizlik işçilerinin şehirde uzunca bir süredir uyguladıkları grevi kırmaya çalışan ve bu nedenle gözaltına alınan 28 komandodan 13'ü bugün yapılan mahkemeleri sonucu tutuklandı. Bu arada serbest bırakılan diğer 15 kişi ile bunları karşılamaya gelen bir grup komando yoldan geçmekte olan bir grup gence saldırdı. Taş ve sopaların kullanıldığı çatışmada Isparta Eğitim Enstitüsü öğrencilerinden Ali Arıcı başından ağır şekilde yaralanmıştır.

Devrimci olduğu bildirilen Ali Arıcı Ankara'ya tedavi için götürülürken öldü.

ERZURUM'DA BİR ÖĞRETMEN BIÇAKLANDI

Erzurum Kazım Kara Bekir Eğitim Enstitüsünde derslere giren Atatürk Lisesi Müdür Yardımcısı Saffet Kaya dün bıçaklandı.

THA muhabirinin bildirdiğine göre Atatürk Lisesi Müdür Muavini "Bu okula gelme" diye tehdit edilmişti. Öğretmen dün akşam üzeri dersten çıkıp evine gitmek üzereyken 3 kişinin saldırısına uğradı. Kafa ve kalçasından bıçaklanan Kaya Numune Hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Yetkililer Atatürk Lisesi Müdür Yardımcısı Kaya'nın Kazım Kara Bekir Eğitim Enstitüsü öğrencileri tarafından bıçaklandığını saldırganların yakalanmadıklarını söylemiştir.

ADANA'DA

Adana'da pazartesi günü akşamı Eğitim Enstitüsü önünde çıkan çatışma sırasında tabancayla vurularak öldürülen genç cin, basına kasıtlı olarak kimsesiz diye sessizce gömüldüğü bildirildi.

Pazartesi akşamı Cemalpaşa semtinde bir genç kimliği saptanamayan kişiler tarafından tabanca kurşunuyla göğsünden ağır yaralanmış ve kaldırıldığı Tıp Fakültesi Numune Hastanesinde ölmüştü. Polis cesedin kimliğinin saptanamadığını ileri sürerek kimsesizler mezarlığına gömülmüştü.

Bu konuda bir açıklama yapan Adana Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği Başkanı Mahmut Çelik, öldürülen gencin adının Ali Ata olduğunu ve maksatlı olarak polis tarafından kimliğinin saklandığını açıkladı.

Öte yandan Ali Ata'yı öldürmek suçundan aranan Baraj Hasan lakabıyla tanınan Hasan Çoban polis tarafından yakalanmıştır.

KONYA'DA

Konya'da Selçuk Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinin arabalarına karşı girişilen bombalı saldırılar sürüyor. Enstitü öğretmenlerinden Nail Ersoy'un özel arabasına patlayıcı madde konulmasından sonra bu kez de aynı okulda coğrafya öğretmeni Safa Özen'in arabasına sabaha karşı saat 02.05'te tahrip gücü yüksek dinamit atıldı.

İZMİR'DE

Önceki gün Gürçeşme'de iki arkadaşları yaralanan komandoların olayı protesto etmek amacıyla Gürçeşme'den Çankaya'ya kadar izinsiz gösteri yürüyüşü düzenlediler.

İzmir Savcılığı izinsiz gösteri yürüyüşü yaptıkları nedeniyle komandolar ve gösteriye müdahale etmedikleri gerekçesiyle de polis hakkında soruşturma açtırdı.

DİVRİĞİ DEMİR-ÇELİK İŞLETMELERİNDE BİR MÜDÜRÜN DÖVÜLMESİ KINANDI

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Başkanı Medet Özbek, bugün bir açıklama yaparak, Divriği Demir-Çelik İşletmeleri Konsantrasyon ve Palet Fabrikası Müdürü ile arkadaşlarının "faşist zorbaların" saldırısına uğradığını bildirmiş, olayı kınamıştır.

Divriği Demir-Çelik İşletmeleri Konsantrasyon ve Paletleme Tesislerine, bekçi ya da işçi adı altında dışardan getirilen kişilerin mezhep ayrılıklarını körükleyerek, sürekli olay çıkarmaya çalıştıklarını bildiren Medet Özbek şöyle demiştir:

"Demir-Çelik Tesislerinde müdür olarak çalışan üyemiz Mehmet Ali Ezik ve iş arkadaşlarının saldırıya uğrayıp yaralanmaları da bu gelişimin bir göstergesidir."

URFA'DA

Dün gece saat 21.30 sıralarında Süleyman Yıldız ve Hüseyin Kabataş adlı Urfa Yüksek Meslek Lisesi öğrencilerinin Atatürk semtindeki evlerine patlayıcı madde atıldı ve tabanca ile 5 el ateş edildi. Aynı gece iki eve daha patlayıcı madde atıldı.

İşkenceci ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve ülkemizdeki anti-demokratik uygulamalar karşısındaki hassasiyetini dikkate alarak,, bir işkencecinin avukatlık gibi bir mesleği ifa edemeyeceği düşüncesiyle gerekli işlemlerin yapılmasını" istedi.

Öte yandan İstanbul Barosu Başkanı Avukat Orhan Apaydın, İstanbul Barosunun konuya derhal eğildiğini ve Baro Yönetim Kurulunun Avukat Nejdet Küçüktaşkıner'in durumunu görüşeceğini açıkladı. Apaydın, "Şüphesiz ki bir işkenceci avukat Baromuzda barınamaz" dedi.

Mustafa Kemal Derneği Başkanı Baran:

23 Temmuz, yurdu işgal edilmiş bir milletin ilk şahlanışı

İSTANBUL (THA)

Mustafa Kemal Derneği Genel Başkanı Kamran Baran, Erzurum Kongresinin 59. yılı dolayısıyle yayınladığı bildiride günün önemini belirterek şunları söyledi:

"23 Temmuz, elinden silahı alınmış, tersaneleri basılmış, ordusu dağıtılmış ve yurdu işgal edilmiş bir milletin ilk şahlanışı, ilk teşkilatlanışı ve gerek iç, gerek dış düşmanlara karşı koyma kararını ilk haykırdığı gündür" dedi.

İstanbul'un yeni Emniyet Müdürü Kazakçıoğlu göreve başladı

İSTANBUL (AA)

İstanbul Emniyet Müdürlüğü görevine getirilen Hayri Kazakçıoğlu bugün görevine başlamıştır. Nazmi İyibil'in görevden alınarak İstanbul Merkez Valiliğine atanması üzerine İstanbul Emniyet Müdürlüğüne getirilen Erzurum eski Valisi Hayri Kazakçıoğlu, Nazmi İyibil'den görevi devralırken herhangi bir açıklamada bulunmamıştır. Nazmi İyibil ise görevi devrederken, "içten başarı dileklerimi sunuyorum" demiştir.

İşte MİT...

(Baştarafı 1. Sayfada)

patlak gözlü, ablak suratlı, kemer burunlu tahminen 1.80 boyunda koyu renk gözlü bir işkencecidir.

"KIVIRCIK" AZGIN İŞKENCECİ "CAMGÖZ" İSE SÖZDE "KURTARICI"

"Camgöz" ve "Kıvırcık" 1972 yılı içinde Şafak Davasından yakalanan birçok devrimciye Faik Türün'ün Erenköy'deki işkencehanesinde ve Birinci Şube'nin Sirkeci ve Gayrettepe'deki binalarında işkence yaptılar. Avukat Nejdet Küçüktaşkıner'in baş rolü oynadığı işkencelerde, "Kıvırcık"a işkenceyi bizzat uygulamak görevi verilmişti. Bu MİT ajanı azgın işkenceci, devrimcilere bizzat elektrik vererek, falakaya yatırarak, döverek, vücudun çeşitli yerlerinde sigara söndürerek bu görevi yerine getirdi. "Camgöz" ise 'kurtarıcı" pozlarında bazen de işkenceci olarak boy gösteriyordu. "Camgöz" "Kıvırcık"ın yaptığı işkenceler sırasında araya girerek, sanıkları güya işkenceden "kurtarıyor" daha sonra ise onları konuşturmak için manevi baskı uyguluyordu. Bu tutukluları, konuşmadıkları takdirde tekrar işkencecilere teslim etmekle tehdit ediyordu. "Camgöz" ve "Kıvırcık", MİT'te sorgulama timlerine öğretilen bu anlaşmalı yöntemi çok sayıda sanık üzerinde uyguladılar. "Camgöz" işkencehanelerde K.Taşkıner'in esas yardımcılığını yapıyordu. Bu tim dün yayınladığımız Kontrgerillanın sorgulama ve işkence metodları konusunda uzmandı.

"Camgöz" ve "Kıvırcık"ın işkence yaptığı şahıslardan bazıları şunlardır: Çiğdem Kömürcüoğlu, Cenap Nuhrat, Nuri Türkeş, Lale Akalın, Cahit Düzel, Nergiz Ovacık, Hüseyin Karanlık, Gülay Kurnaz, Ayşe Semra Eker, Aydoğan Büyüközden, Ferit İlsever vs. Bu işkenceciler hakkında soruşturma açıldığı takdirde, daha çok sayıda kişinin gördükleri işkenceleri delilleriyle ortaya koyabilecekleri bildirilmektedir.

"Camgöz" 1974 Temmuzundaki aftan sonra da sanıklar üzerindeki baskı ve tehditlerine devam etti. Birinci Şube'de gözaltında bulundukları sürece yapılan işkencelere tanık olan Celal Üster ve Nur Deriş'in kitapçı dükkanına giderek onları tehdit etti.

MİT MENSUBU SEZAİ PAMİR

Avukat Nejdet Küçüktaşkıner'in sorgulama timine yardımcı olan diğer bir MİT mensubu ise Sezai Pamir'dir. İstanbul Teknik Üniversitesinde öğrenci iken MİT'e giren Pamir, daha sonra MİT'te çeşitli görevlerde bulundu. Bir ara Dolmabahçe Sarayındaki MİT merkezinde çalıştığı bilinmektedir. Sezai Pamir Beşiktaş Nispetiye Caddesinde oturmaktaydı. Aile dostları kendisinin MİT'e yaptığı hizmetlerin karşılığını görememekten yakındığını belirtiyorlar. Bunlara göre "Pamir, kendisinden sonra MİT'e girenlerin terfi ettiklerini, kendisine kadro verilmediğini" söylemekteydi. İnce yapılı, kumral, açık renk gözlü, takma dişlerinden dolayı "tıslıyarak" ve hızlı hızlı konuşan bu MİT mensubu 40-45 yaşlarındadır. Karısı İnci Pamir Türkiye Öğretmenler Bankasının Kurtuluş Şubesinde memur olarak çalışmaktadır. "Şafak" davasındaki sorgu ve işkencelere karışan Pamir'in, 12 Mart döneminde Ulaş Bardakçı'nın, Ünye'de Mahir Çayan ve 9 arkadaşının katledilmesi olaylarında da görev aldığı bildiriliyor.

Resimlerini yayınladığımız iki işkenceci, Kontrgerilla sorgulama timinin başkanı olan ve açık adresini yayınladığımız Nejdet Küçüktaşkıner sorguya çekildiği takdirde gerçek kimlikleri ile ortaya çıkacaktır. Ayrıca sorgulama timinin dördüncü sıradaki adamı Sezai Pamir adlı MİT mensubu da kolaylıkla bulunabilir.. Sezai Pamir yapılan işkenceleri görmüştür, işkencelere yardım etmiştir. Sezai Pamir'in de bulunması ve sorguya çekilmesi halinde bu işkence timinin arkasında bulunan "üst"leri ortaya çıkacaktır. Bu şahıslar Erenköy'de, işkence yuvasındaki subayları, Emniyet Birinci Şubeye gelerek sorgulama hakkında bilgi alan generalleri de tanımaktadır.

Kontrgerillacılara öğretilen sorgulama ...

(Baştarafı 1. Sayfada)

lanan şiddet üzerinde durmuşlardır. Yine de sorgulama sırasında değişik yöntemlerin birarada nasıl uygulandığı kolayca anlaşılmaktadır. Dünkü AYDINLIK'ta yayınladığımız, bir MİT yetkilisinin sorgulama yöntemleriyle ilgili sözlerinin nasıl uygulandığını göstermesi bakımından, birkaç dilekçeden alıntılar veriyoruz:

NECLA ÜLKÜ:

"Sabahleyin hücremden alındım. İki büyük parça pamuk ve bir çuval parçasıyla gözlerim bağlandı... Sert sesli, anladırğım kadarıyla benim boyumda (1.70 m.) biri 'ayağa kalk' dedi. Kalkınca üst üste 15-20 tokat attı. 'Şimdi otur' dedi. Bu arada odanın çeşitli yerlerinden şu sözler edildi: 'Biz sana neyi nasıl anlatacağını öğretiriz. Zaten burada olduğundan ailenin de haberi yok. Leşini bile bulamazlar.' .. Arada bir elektriği kesip, 'Arkadaşların her şeyi söyledi, kabul et' diyorlardı."

ASUMAN ARAY:

"Bu zaman zarfında gözlerim bağlı olduğundan kimliklerini bilmediğim şahıslar sorular soruyor ve sürekli beni yumruklayıp dövüyorlardı... Burada bana, eğer istedikleri şeyi kabul etmezsem beni gerilla örgütüne teslim edeceklerini, daha çok genç olduğumu, bir tarafımın sakatlanabileceğini söylediler; Bundan sonraki zaman zarfında bir ay süreyle tehdit ve baskılar altında ifade vermeye zorlandım."

FATMAGÜL (BALTALI)BERKTAY

"Beni sorgulamaya gelen ve kendisine 'binbaşı' olarak hitap edilen orta boylu, mavi gözlü, bıyıklı şahsın ilk sözü 'olağanüstü şartlar içinde olduğumuzu biliyorsun. Mücadele ettik, biz kazandık. Burada kanunların her türlü himayesinden uzaksın' oldu."

ÇİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU:

"İki üç gün sonra Sıkıyönetimden geldiği söylenen bir albayın karşısına götürüldüm. Üniformalıydı. Konuşmazsam öldürüp denize atacaklarını, altı milyonu göz kırpmadan feda edeceklerini söyledi. Birkaç gün sonra sürekli olarak bir iğne yapacakları ve o zaman bülbül gibi konuşacağım tehditleri altında tutuldum. Bu arada serbest bırakma teklifleri ve ölüm tehditleri arasında sürekli olarak türlü manevi baskı yapıldı."

SİPER GÜVENÇ:

"Bu ara dikkat ettiğim şey hiçbir soru sormamaları, boyuna küfür etmeleriydi... Birkaç saat sonra elektriği vücudumdan başıma kaydırdılar."

MUHİTTİN BİLGEN:

"Bilmediğim bir nedenle görevli bulunduğum Hava Radar Mevzi Komutanlığından 25.2. 1972 tarihinde Merzifon'dan İstanbul'a getirildim. Harbiye Merkez Komutanlığı nezarethanesinde 29 gün hiç kimseyle görüştürülmeksizin bir hücrede tutuldum. 24.3. 1972 sabahı, adını sorgum esnasında öğrendiğim Kontrgerilla örgütünde maddi ve manevi baskı altında sorgum yapıldı."

ARSLAN KILIÇ:

"Bu MİT subayı... 'Sizinle iki düşman kuvvetiz. Siz şehir gerillası, senin şu anda bulunduğun yer de, size karşı 12 Marttan sonra Yüksek Komuta Heyetinin özel emriyle kurulmuş ve direkt ona bağlı Kontrgerilla üssüdür. Şu anda elimizde esirsin ve üstelik bu esaret hiçbir uluslararası esir anlaşmasına da dahil değildir.' diyerek yaptığı konuşmasının sonunda, götürülmemi ve konuşuncaya kadar değişik işkence metodlarını denemelerini emretti."

YÜCEL TOP:

"14 gün daracık bir hücrede uzun zaman kullanılmaktan tam tersi bir renge dönüşmüş eskiden beyaz olan bir yatakta bekledim. 14 günün bitiminde Merkez Komutanlığına gelmiş MİT sorgu ekibi tarafından sorgulanmak üzere ilk defa hücreden çıkarıldım... 14 gün ellerim ayaklarım zincirli bir yatakta bekledim. Her gün gecenin umulmayan saatlerinde paldır küldür odaya girip beni tehdit ediyorlardı.

Hükümete...

(Baştarafı 1. Sayfada)

Yıllar önce bir tanıdığımız ölmüştü. Evine gittik. Annesi oğlunun başında ağlarken şunları söylüyordu.

"Oy,.. oy... vereekemı katibe döyleti, lacemi''.. "Oy..., oy,... yavrum, devlet katibi, oğlum"

O ana bugün oğlu yaşasaydı memur olduğu için ağlardı mutlak.

Kadıköy Vergi Dairesi memurları şöyle sürdüyorlar konuşmalarını:

"Aldığımız maaş bekar bir arkadaşı bile geçindiremeyecek kadar az. Lokantada yemek yemeye kalksak bir maası olduğu gibi vermemiz lazım. Diğer giderleri nereden sağlayabiliriz? Bilhassa son zamlar, günden güne artan hayat pahalılığı işin tuzu biberi oldu.

'Asgari geçim indirimi ha bugün uygulanacak, ha yarın diye oyalıyorlar bizi. Mart 1978 tarihinde yürürlüğe gireceğini söylüyorlardı. Şimdi ise 1979'un Mayısına kaldığını söylüyorlar. 1978'in Martında bize yüzde 50 zam yapılacağı konusunda bakanlıktan tamim geldi, imzaladık. Bugüne kadar hiç bir ses çıkmadı. Yani memurun maaşında değişen bir şey yok. Ama zamlar başını almış gidiyor. CHP bizim yararımıza hiç bir şey yapmadı. Bol vaadle yürümüyor işler. Hükümete verdiğimiz not işte bu yediğimiz simit gibi kocaman bir halka."

Nejdet Küçüktaşkıner...

(Baştarafı 1. Sayfada)

"19 Temmuz 1978 tarihli Aydınlık'ta yayınlanan işkenceci avukat Nejdet Küçüktaşkıner'i; 1972 Eylülünde İstanbul Gayrettepe'de Birinci Şube'de gözaltına alındığımda, uğradığım işkence ve sorgulamalardan tanıyorum. O zaman ismini bilmediğimizden kendisine "tel gözlük" adını vermiştik. Gözaltına alındığım günün akşamı birinci şubede 7-8 işkenceci polis tarafından kapatıldığım bir odada işkenceye uğratıldığımda Nejdet Küçüktaşkıner, aynı odanın bir köşesinde sandalyesinde oturmuş işkenceyi seyrediyordu. 1 ay süreyle kaldığım Birinci Şubede sorgumu bu adam yaptı. Sorgulamaya kendisiyle birlikte birkaç defa işkenceci Mete Altan'da katılmıştı.

Türkiye İşçi Köylü Partisi Merkez Komitesi Üyesi

Hasan Yalçın: "Partimizin program, siyaset ve tutumu açıktır hiçbir tertibe alet edilemez"

ANKARA (ÖZEL)

Bir ajansa "Türkiye İşçi Köylü Partisi Askeri Devrim Konseyi" imzalı bir provokasyon bildirisinin dağıtıldığını öğrendiklerini söyleyen TİKP Merkez Komitesi üyesi Hasan Yalçın, basının bu tür açıklamalara itibar etmediğini belirtti. Yalçın şunları söyledi:

"Bu sabah bir ajansa gönderilen Türkiye İşçi Köylü Partisi Askeri Devrim Konseyi imzalı bildiri ile partimizin hiçbir ilgisi yoktur. Partimizin Askeri Devrim Konseyi adında bir örgüt veya organı yoktur. Bildirinin dili bile tertipçilerin düştüğü durumun gülünçlüğünü ortaya koymaktadır. Bu tür provokasyon bildirileri zaman zaman dağıtılmaktadır. Özellikle Kontrgerillanın teşhir edildiği bu günlerde, Partimizin hedef seçilmesi tertipçilerin kimliği hakkında fikir veriyor. Partimizin program, siyaset ve tutumu açıktır. Ve hiçbir tertibe alet edilemez. Ne baskı, ne tertip Partimizin bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinde halka önderlik etmesini önleyemez. Hükümeti tertipler peşinde koşan karanlık güçlere karşı gerekli tedbirleri alması konusunda bir kere daha uyarıyoruz."

45 yaşlarında ..

(Baştarafı 1. Sayfada)

müşteriler ve misafirler bulunuyordu. Onlar dükkandayken içeri girmedi ve köşede durmaya devam etti. Dükkan boşaldıktan sonra içeri girdi. Yanında yine o günlerde Emniyette gördüğüm ve o sırada sürdürülen TKP Davası soruşturmasında sorgulama yapan bir adam vardı. "Camgöz" denilen adam 45 yaşlarında, kumral, mavi gözlü ikiliydi

"Merhaba, beni hatırladınız mı?" dedi. Alttan alan, ama tehditkâr bir sesle. "Tabii hatırladım" dediğimde, "Peki nasıl hatırladınız?" diye sordu. "İşkenceci olarak hatırladım" dedim. Bunun üzerine sakin tavrı bir anda değişti ve üzerime yürür gibi, "Nasıl böyle dersin, böyle nankörlük olur mu? Ben sana işkence yaptım mı?" diye bağırmaya başladı.

"Benim şahsıma yapmamanız önemli değil. O sırada Emniyette bulunan başka arkadaşlarımayaptığınızı biliyorum" dedim. "Kime işkence yapmışım, söyle kime?" dedi. Çiğdem Kömürcüoğlu'na ve Aydoğan Büyüközden'e işkence yaparken gördüğümü söyleyince, onların kılına bile dokunmadığını, onlara ne kadar iyi davrandığımı gidip bizzat bu arkadaşlardan sorabileceğimi söyledi.

Bu arada yanındaki arkadaşı onu yatıştırmaya çalışıyordu. Eski defterleri açmanın artık bir anlamı olmadığını, bunların unutulması gerektiğini söyledi. Böyle şeylerin unutulamayacağını söylediğimde; "Camgöz" denilen adam gene üzerime gelmeye kalktı, öteki onu durdurdu ve söze karıştı; "Bakın bütün bunlar geçmiş bir kere. Şimdi siz serbest kalmışsınız. Kendinize bir hayat kurmuşsunuz. İnşallah dükkanınız havırlı olur, bir daha böyle işlere karışmazsınız."

O bunları söylerken, "Camgöz"ün gözü, duvarda asılı duran ve Aydınlık dergisinin yeniden çıkacağını belirten afişe takıldı. "Eskiden olsa böyle afişleri duvara asabilir miydiniz? Böyle kızıl yıldızları koyabilir miydiniz?" diye yine sesini yükselterek konuşmaya başladı. Bu şekilde konuşamayacağını, bizi tehdit edemeyeceğini söyledim ve dükkandan çıkmasını istedim. O, her vatandaş gibi bu dükkana girmeye hakkı olduğunu iddia etti. Onun herhangi bir vatandaş olmadığını söyledim.

"Zaten bir daha elime geçerseniz, elimden kurtulamazsınız" diyerek, bizi tekrar işkenceyle tehdit etti. Biz de "İşte kendiniz itiraf ettiniz, işkenceci olduğunuzu" dedik. Bu arada yanındaki onu sürekli yatıştırmaya ve dükkandan çıkarmaya çalışıyordu. Onu kolundan çekerek dükkanın basamaklarından yukarı çıkarken, "Camgöz" diye tanınan adam geri dönüp, "Bir gün elbet yine görüşeceğiz" diyerek son bir tehdit savurdu.

Aynı kişiye daha sonra Kurtuluş'tan Feriköy'e giden çarşı caddesi üzerinde de rastladım.

Yedeksubaylar 2 ay erken terhis ediliyor

ANKARA(ÖZEL)

146. ve 147. dönem yedek subayları 31 Temmuz'da, görev sürelerinin sona ermesinden iki ay erken terhis edilecek.

Orduda ihtiyaç fazlası yedek subay bulunduğu ve Ağustos ayı başında 153. dönem yedek subaylarının da silah altına alınmasıyla bu fazlalığın daha da artacağı için erken terhis yoluna gidildiği bildirildi.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren'in imzaladığı kararın bugün Bakanlar Kurulu toplantısına sunulması bekleniyor.

TIR'ların geçiş ücretlerine zam yapıldı

ANKARA(ÖZEL)

Türkiye üzerinden geçen ve TIR olarak adlandırılan büyük kamyonların taşıma ücretlerine yüzde 50 oranında zam yapıldı. Resmi Gazete'de yayınlanan Maliye ve Ulaştırma Bakanlığı tebliğlerinde bu kamyonlardan alınan akaryakıt fark bedellerinin de yüzde 70 oranında artırıldığı belirtiliyor. Karar 15 gün sonra yürürlüğe girecek.

Bayındırlık Bakanı Elçi: "MHP mutlaka kapatılmalıdır"

TATVAN

Raif Türk Bildiriyor

Bayındırlık Bakanı Şerafettin Elçi, "MHP mutlaka kapatılmalıdır" dedi. Tatvan'da sabah kahvaltısında gazetecilerle sohbetinde bulunan Şerafettin Elçi, AP'nin zayıflaması halinde demokratik olmayan yoldan iktidar olmak isteyen bir partinin güçleneceğini belirterek, "MHP terörist eylemlerle olan bağından dolayı mutlaka kapatılmalıdır" dedi.

Bayındırlık Bakanı Elçi, "AP ile hiç bir ilgim olmadığı halde AP'nin zayıflamasını istemem.

AP'nin zayıflaması MHP'nin güçlenmesi demektir ki, o zaman benim kanımca halka yararlı olmayan bir iktidar başa gelecektir." Doğrudan bağları olmasa bile varlığı ile terörist hareketlere büyük bir moral kaynağı olan ve bazı yan kuruluşlarının kamuoyunca da bilindiğini" söyleyen Elçi, MHP'nin kuzu postuna bürünen bir kurt gibi olduğunu belirtti.

"DOĞU HALKI KENSİNİ ARKADAN HANÇERLEMEK İSTEYENLERE ARKA OLMAMALIDIR"

Doğu ve Güneydoğu gezilerinin beşinci gününü de Van'ın bazı ilçelerinde halktan ve yetkililerden yörenin sorunlarını dinleyip konuşmalar yapan Elçi, Doğu'nun bataklık haline getirildiğini belirtti. 14 Temmuz günü Van'a bağlı Özalp, Muradiye, Çaldıran, Bitlis'e bağlı Acıgil, Ahlat ve Tatvan'da halka hitap eden Elçi özetle şöyle dedi:

"Sevgili Dogulular, beş günden beri Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde sorunlarınızı dinliyorum. Yerinde incelemeler yapıyorum. Her yerde gördüğüm durum aynıdır. Doğu hiç bir gönlün razı olamayacağı bir perişanlık içindedir. Doğu büyük bir bataklık haline getirilmiş durumdadır. Bu bataklık ekonomik olduğu kadar siyasidir de. Bu büyük bataklıktan beslenen, saltanatlarını halkın sefaleti üzerine kuran ve Doğu'yu arkadan hançerlemek isteyenler vardır. İşte bu nedenle Doğu halkı bilinçlenmek, dostunu düşmanını iyi tanımak zorundadır. Bilinçlenip bu bataklığı kurutmak zorundadır. Gereken tedbirleri alıyoruz. Halka zulüm demek olan faşizmin kökünü mutlaka kurutma azmindeyiz. Bu konuda da desteğimiz sizler olacaksınız. Sizlerin sesleri yükseldikçe faşizmin sesi sizlerin gür sesleri arasında boğulacaktır.

MACERACILIĞA DİKKAT

Bayındırlık Bakanı Elçi, Tatvan'da binlerce kişiye yaptığı konuşmada "sizler yeter ki hakkınızı savunma ve isteme bilincinde olunuz. Bilinçli olunuz, maceracılığa kapılmayınız. O zaman Sizleri bekleyen mutlu gunlere mutlaka varacağınıza inanıyoruz. Aranızdaki bazı sürtüşmeleri, küçük düşünce ayrılıklarını bir kenara atmalı birlik olmalıyız. O zaman birkaç gün önce bir siyasi partiliderinin konuşmasından anlaşılan ve tezgahlanmak istenen faşizmin sırtından dişleri teker teker söküfecektir.

"Aşırı olan veya olmayan değil, doğru veya yanlış fikirler vardır.

FAŞİST YUVALAR DAĞITILSIN

"Faşist yuvalar dağıtılsın" "Yaşasın Halkımız" sloganlarının da atıldığı karşılama gösterisinde Elçi şöyle dedi:

"Aşırı olan veya olmayan, tehlikeli olan ve tehlikeli olmayan düşünceler olmaz. Doğru ve yanlış olan düşünceler vardır. Bunu ise halk belirler."

Belediye başkanları belediye işçileri için ücret belirleme çalışması yapıyor

ANKARA(ÖZEL)

Pazar günü Ankara'da yapılan Belediye Başkanları toplantısından sonra Belediye işçilerine ödenecek ücretin belirlenmesi ve bu konudaki farklı uygulamaların önlenmesi için Belediye Başkanlarından oluşan bir komisyon Ankara'da çalışmalarını sürdürüyor.

Yerel Yönetim Bakanı Mahmut Özdemir'in çağrısı üzerine Ankara'da yapılan il belediye başkanlarının toplantısında konuşan Başbakan Bülent Ecevit, bu konuda Belediye işçilerinin aşırı istekle ortaya çıktığını ileri sürmüştü. Bu istekleri kabul etme eğilimi gösteren Belediye Başkanlarını da eleştirmişti. Ecevit, dengeli bir siyaset izlenmesini ve işçi ücretlerinde olağanüstü artırımlara gidilmesinin önlenmesini talep etmişti.

Ecevit'in bu konuşması üzerine aralarında Kayseri, Konya, Gaziantep Belediye Başkanlarının bulunduğu bir komisyon seçildi. Bu komisyon Belediyelerde yapılacak toplu sözleşmelerin politikasını belirleme çalışmalarına başladı. Bu toplantıda Gaziantep Belediye Başkanının bütün belediyelerin bir Belediye İşverenleri Sendikasında toplanmasını önerdiği, ancak kurulun diğer üyelerinin buna karşı çıktığı öğrenildi.

Belediye Başkanlarından oluşan kurul, belediyelerde uygulanacak ücret politikasını belirledikten sonra, alınan kar bir bütün belediyelere bildirilecek ve yapılacak toplusözleşmelerde bunlara uyulması istenecek. Böylece Belediye işçilerinin ücretleri de belli ölçüde sabitleştirilmiş olacak.

Irak Devrimi törenlerine katılan Kışlalı döndü

ANKARA(ÖZEL)

Irak Devrim Komuta Konseyi'nin resmi çağrısı olarak Irak Baas Devriminin 10. yıl törenlerine katılan Ahmet Taner Kışlalı Çarşamba akşamı yurda döndü. Dönüşünde bir açıklama yapan Kışlalı, bu ziyaretten yararlanarak Irak Kültür ve Enformasyon Bakanlarıyla iki ülkeyi ilgilendiren konularda görüşmeler yaptığını anlattı.

Son yıllarda Irak'ın büyük gelişmeler gösterdiğini belirten Kültür Bakanı Ahmet Taner Kışlalı, Irak yetkililerinin Türkiye ile ilişkilerini daha da geliştirmek istediklerini söyledi.

Irak ile Türkiye arasında çeşitli alanlarda ortak çıkarlar bulunduğunu belirten Kışlalı, iki ülke arasındaki ilişkilerin daha da gelişebileceğine inandığını sözlerine ekledi.

Öztrak, derneklerin kapatılmasını istedi

ANKARA (AA)

CGP Genel Sekreteri Orhan Öztrak, dün verdiği bir demeçte, polisin ve öğretmenlerin örgütlenmesine karşı çıkarak, "aşırı uç derneklerin faaliyetten alıkonulması şarttır" dedi. Hükümetin dernekleri kapatma gerekçesinin, dernekleri kapatmaya yeterli olmayacağını öne sürerek, "Karar, doğru gerekçe ile yeniden alınmalıdır. Milli güvenliğin ve kamu düzeninin daha fazla ihmale tahammülü yoktur" dedi. Öztrak, ayrıca Danıştay'ın, derneklerin kapatılmasına ilişkin kararı durdurma gerekçesinin açık olmasına rağmen, idarenin gerekeni yapmadığını ileri sürdü.

Ülkü Ocakları İstanbul Şubesi eski başkanı Verkaya tutuklandı

İSTANBUL(ÖZEL)

Fatih'te bir kuyumcunun soyulması olayına karıştığı gerekçesi ile gözaltına alınan Ülkü Ocakları İstanbul Şubesi eski başkanı Mustafa Verkaya ve İsmet Koçak önceki gün nöbetçi mahkemece tutuklandılar.

13 Temmuz günü Fatih'te bir kuyumcu silahlı dört kişi tarafından soyulmuş, soygunla ilgili olarak, İstanbul DMMA öğrencilerine silahlı saldırı suçundan aranan İsmet Koçak adında bir komando yakalanmıştı. İsmet Koçak'ın verdiği bilgi üzerine yapılan baskında ise Ülkü Ocakları İstanbul Şubesi eski başkanı ve uzun süredir komandolarca düzenlenen bir çok saldırı olayının ele başısı durumundaki Mustafa Verkaya dürbünlü, uzun menzilli tabancası ile birlikte yakalanmıştı.

Her iki sanık da yapılan sorgularından sonra önceki gün nöbetçi mahkeme tarafından tutuklandılar.

Soygun olayı ile ilgili olarak Fahri Kopar adında bir komandonun daha arandığı bildirildi.

İstanbul Radyosu Spikerlerinden Kaya Saçlıoğlu öldü

İstanbul Radyosu spiker ve programcılarından Kaya Saçlıoğlu tedavi edilmekte olduğu İstanbul Tıp Fakültesi hastanesinde öldü.

1933 yılında Bursa'da doğan Kaya Saçlıoğlu, evli ve iki çocuk babasıydı. Kaya Saçlıoğlu için yarın İstanbul Radyosunda bir tören düzenlenecek.

Diyarbakır'da 10 kuruluş jandarma baskısını protesto etti

DİYARBAKIR(THA)

Diyarbakır'da on kuruluş basına ortak bir açıklama yaparak, Diyarbakır'a bağlı ilçe ve köylerde uygulanan jandarma baskılarını protesto ettiler.

Baskıların gün geçtikçe katmerleştiğini belirten kuruluşlar şunları belirttiler:

"Ülkemizde, provokatörce hareketler tezgahlanmaktadır. Son günlerde yoğunluk kazanan bu hareketlerin somut örnekleri, iki ay önce Sason ve Silvan'da, son olarak da Kulp'un Tuzluca köyünde görüldü."

Kuruluşlar ayrıca, Kulp ilçesinin Hasanaka, Baluka ve Fırka köylerinde komandoların halka zulüm ve baskı yaptıklarını, ailelerin dağıtıldığını, hayvanların öldürüldüğünü ve ürünlerinin tahrip edildiğini, Tuzluca köyü muhtarı Nuri Baran'a jandarmalar tarafından işkence edildiğini belirttiler.

RCD'nin 14. Kuruluş Yıldönümü kutlanıyor

ANKARA (AA)

Türkiye, Pakistan ve İran'ın üyesi bulundukları kısaca "RCD" diye anılan, kalkınma İçin Bölgesel İşbirliği Teşkilatı'nın 14. kuruluş yıldönümü bugün kutlanacak.

"RCD" Türkiye, Pakistan ve İran arasında daha yakın ekonomik teknik ve kültürel işbirliği yapılmasını sağlamak üzere kurulmuştur. Teşkilat

Amerika ve Rusya'ya bağımlılık doğuracak 1

Nükleer santrallere Akdeniz halkı hayır diyor

İçkobirlik Genel Başkanı ve KÖY-KOOP Genel Başkan yardımcısı Aslan Eyce:

"Atom Santralı dışa bağımlılığı simgeliyor"

Aslan Eyce: "Beni en çok düşündüren, bu santralın yapılmasının, ülkemizin dışa bağımlılığını artıracağıdır. Nükleer santralın kurulduğunu düşünelim, bunun yakıtı olan geliştirilmiş uranyumu nasıl ve nereden temin edeceğiz, kimden alacağız? Bugün geliştirilmiş uranyumun Rusya ve Amerika'nın tekelinde olduğunu bilmeyen mi kaldı?

- "Akdeniz'de kurulmasına karar verilen dışa bağımlı nükleer santralin: Turizmi durdurması, tarımı yok etmesi, balıkçılığı öldürmesi ve dışa bağımlı olması açısından İçkobirlik ve KÖY-KOOP olarak mücadele edeceğiz"
- "Ülkemizde, su ve linyit yataklarının bugün ancak yüzde 9'u kullanılıyor. Geri kalan yüzde 91'ini neden enerjiye dönüştürmüyoruz?"
- Akdeniz Bölgesi Belediye Başkanları ve bölge halkı Akdeniz'de nükleersantral kurulmasına karşı mücadele ediyorlar ve bu mücadeleyi iki süper devlete karşı mücadeleyle birleştiriyorlar

KEMAL DEMİREL
-KAMİL CÖMERT

Mersin'den başlayan, turizm broşürlerinde, yetkili kişilerin ağzında, cennet diye tanımlanan, uzayıp giden, Akdeniz Kıyı Şeridi. Yemyeşil portakal, limon bahçeleri, muz bahçeleri, Turfanda sebze bahçeleri, yani seralar, deniz, güneş, aklınıza ne gelirse, en iyisini bulursunuz buralarda.

Turfanda sebzecilik, balıkçılık, tarım oldukça gelişmiş. En çok turistin geldiği yerlerden birisi de yine Akdeniz Kıyı Şeridi.

Fakat. Evet,fakat, bütün bu güzellikleri, bu zenginlikleri bir anda yok edecek olan Atom Santralı yapılıyorbu Akdeniz Kıyı Şeridinin içine, Gülnar'a yakın Akkuyu mevkiine. Türkiye Elektrik Kurumu santralın yapılacağı yere yol ve şantiye yapmaya başlamış, hemde turistik sosyal tesislerin yerine, İçkobirlik tarafından yapılan sosyal hizmet binasının yerine.

Atom Enerjisi Santralının denizden soğuk su alması ve sıcak su vermesi, radyoaktif ışınlarını yayması sonucu, bu bölgedeki balıkçılık ölecektir.

İçel Belediyeler Birliği, Türkiye'nin dışa bağımlılığını sürdüreceği, ABD ve Rusya'ya sürekli bağımlı kalmamıza yolaçacağı, Akdaniz'i ölü bir deniz haline getireceği, tarıma ve sağlığa zarar vereceği için Atom Enerjisi Santralına karşı çıkıyorlar.

İçkobirlik Genel Başkanı Aslan Eyce: "Atom santralına bin kere hayır"

İçel Köy Kooperatifleri Birliği (İçkobirlik) Genel Başkanı Aslan Eyce ile konuşuyoruz. İçkobirlik olarak Atom santralına karşı çıkıyorlar. Afişler bastırmışlar, kitaplar yayınlamışlar, gittikleri her yerde Atom Santralına karşı propaganda yapıyorlar, halkın karşı çıkması için çalışıyorlar, yetkililerin uyanmasını, atom santralından vaz geçmesini istiyorlar.

Aydınlık Gazetesi adına, bu konuda görüşlerini, önerilerini almak için gittiğimizi belirtiyoruz, başlıyor Aslan Eyce anlatmaya:

"Atom Santralı dışa bağımlılığı simgeliyor."

"Teknolojiye karşı değilim. Ancak bu teknoloji, ulusumuzun ekonomik ve sosyal gelişmesinde dışa bağımlılığı simgeliyor, ulusumuzun ekonomik ve sosyal gelişmesini firenlemek için geldiğini kabul ediyorum. Nitekim, her konuda olduğu gibi, enerji politikamızda da kendi öz kaynaklarımıza dayalı bir politika izlenmemiştir. İzlenen politika enerji sorunumuzu çözememiştir. Oysa, su ve linyit yataklarımız, amaca yönelik değerlendirilmiş olsaydı, bu gün dışardan enerji almak zorunda kalmazdık. Sanayileşme sürecimiz de , bu günkü şartlarda çok daha iyi olabilirdi. Bu gün, bu şartlar içinde teknolojiyi geliştirsek bile, çalışacak olan teknik eleman bakımından yine dışa bağımlılık söz konusu olacaktır."

"Rusya, Kara kaşımıza, Karagözümüze Hevesli Değil"

"Emperyalist ekonominin şimdiye kadar Türkiye üzerindeki baskı ve sömürüsüne, şimdi Rusya da katılıyor. Rusya bizim kara kaşımıza, kara gözümüze heveslenerek, bu yardımları vermiyor. Ürettiği dayanıksız teknolojiyi Türkiye'ye vermek, böylece tüketimini bize yaptırmak istiyor.

"Rusya bize, sizin satamadığınız ne varsa alacağım diyor. Bu teklif, ilk bakışta, samimi gibi gözüküyor ama, üç beş yıl sonra Rusya'nın da Türkiye'ye niçin girdiği anlaşılacak, buna Türkiye'de hiç bir projenin tam zamanında tamamlanamadığını, mutlaka üç beş yıl geciktiğini de eklersek, bu rakam 20 yılı bulur. Yirmi yıl sonra bugünkü teknoloji demode olacaktır. Bugünkünden çok daha gelişmiş ve insanlığa zararı olmayan bir teknoloji geliştirilebilir. O zaman diğer ülkeler, bu son derece gelişmiş sistemden faydalanırken, biz 20 yıl öncesinin demode tekniğini kullanmaya zorunlu kalacağız"

"Emperyalizmin temsilcileri, hükümetleri'de yanlarına alarak kendi ülkelerinde kurmadıkları zararlı teknolojiyi bizim ülkemizde kurmayı başarıyorlar"

"Nükleer Santral ve benzeri teknolojiyi bize satan ülkeler, kendi ülkelerinde, nükleer santral yapımını ya durdurmuşlar ya da azaltma yoluna gitmişlerdir. Bu teknolojiyi , ancak geri kalmış ülkelere satmak gerektiğini düşünenler, geri kalmış ülkelerdeki temsilcileriyle, hükümetleri bile yanlarına alarak, nükleer santralın kurulmasının gerekli olduğunu kabullendirmektedirler. Örneğin, MC hükümetinin yapımını benimseyip, karar verdiği nükleer santrala Ecevit hükümeti de ses çıkarmıyor.

"Beni en çok düşündüren, bu santralın yapılmasının, ülkemizin dışa bağımlılığını artıracağıdır. Nükleer santralın kurulduğunu düşünelim, bunun yakıtı olan geliştirilmiş uranyumu, nasıl ve nereden temin edeceğiz, kimden alacağız? Bu gün, geliştirilmiş uranyumun Rusya ve Amerika'nın tekelinde olduğunu bilmeyen mi kaldı.

"Bu günkü akaryakıttaki sıkıntımızı, ordumuza uygulanan ambargoyu düşündüğümüz zaman, nükleer santralı çalıştıracak uranyuma da ambargo uygulandığında, kurduğumuz nükleer santralı ne ile çalıştıracağız. Türkiye'de uranyum olduğu söylenmektedir. Fakat bunun gerçek olup olmadığı açıklığa kavuşmamıştır. Ancak, üzüntü ile belirtmek gerekir ki, emperyalist ülkelerin ajanları, Türkiye'de dünyanın en zengin uranyumu bulunduğunu gazetelerde manşet haber olarak yayınlatmıştır.Ama, hiç bir yetkili çıkıpta, bu haberler doğrudur veya yanlıştır dememiştir. Bu sansasyon haberler üzerinde düşünmekte fayda olduğu kanısındayım. Uranyumun ülkemizde bulunması doğru bile olsa, bunu geliştirmek, teknolojide kullanmak için de yine bir teknoloji gerekmektedir. Bu teknolojiyide kurmamız mümkün olmadığı gibi, Avrupa ülkeleri bile bu seviyeye ulaşmış değillerdir. Nitekim, bazı Avrupa ülkeleri çaresiz kalıp Nükleer Santralı kurdukları zaman, ABD ile anlaşma yapmak ve uranyum istemek zorunda kalmışlardır. Ancak, ABD Senatosunun ambargosu karşısında, zenginleştirmiş uranyumu bulamaz olmuşlardır."

"Nükleer santral kurmak için Akdeniz'in seçilmesi büyük bir şanssızlıktır"

"Nükleer santralın kurulmasında Akdeniz'in seçilmesi de büyük bir şanssızlıktır. Ülkemizin turizm cenneti dediğimiz bu bölgeye bir nükleer santral kurulmasını öneren kişilerin tutumlarından şüphe etmek gerekir, turizm cennetinin ortasına bu atom santralının kurulmasında bu kadar ısrar etmelerinde, çok uluslu şirketlerin hesabına verilmiş bir karar kokusu gelmektedir. Böyle düşünmek, ister istemez oluyor.

"Sonuç olarak, Mersin—Antalya ortasına bir nükleer santral kurulduğu zaman, atom uzmanlarına ve atom beyinlerine sormak gerek: Bir Avrupalı turisti Akdeniz'de suya sokabilir misiniz? Bu cennet, turizme kapatılmış olmuyor mu? Bu nükleer santral, Akdeniz'i bir ölü göl haline getirmiyor mu? Nükleer santral kurulursa,bu bölgenin tarım ürünleri ne olacak, bunları nasıl dış ülkelere satacağız ? Ülkemizin en önemli narenciye üretimi ve yine en önemli bir kısmının bölgemizde yetiştirildiği yer fıstığı ne olacak ? Yine, ülkemizin sebze anbarı olan bu bölgede turfanda (sera) sebzecilik ne olacak ?

"Nükleer santralın denizden soğuk su alması ve sıcak su vermesi, radyoaktif ışınlarını yayması sonucu, bu bölgedeki balıkçılık ne olacaktır? Nobel ödülü almış bilim adamlarının bu konudaki açıklamaları ne olacaktır, bunlar hiç mi dikkate alınmayacaktır ? Ölmekten kurtulan balıkların, daha da uzaklara gitmesi sonucu, bunları yakalayan insanların yemesi sonucunda, insanların sağlığı tehlikeye girmeyecekmidir ?

"Ülkemizde, su ve linyit yataklarının bu gün ancak yüzde 9 u kullanılmaktadır. Geri kalan yüzde 91'ini neden enerjiye dönüştürmüyoruz ?

"Akdeniz'de kurulmasına karar verilen dışa bağımlı nükleer santrala, turizmi durdurması, tarımı yok etmesi, balıkçılığı öldürmesi, dışa bağımlılığı artırması açısından İçkobirlik ve Köy-Koop olarak sonuna kadar mücadele edeceğiz. Mücadelemizin süreceğini herkesin bilmesini istiyoruz."

Portakal bahçelerinin, göz alıcı tabiat güzelliğinin arasında Taşucu'na doğru yol alıyoruz. Yolların iki yanı ağaçlarla kaplı. Yol üzerinde, yeşillikler ortasında yükselmiş bir demir ve beton yığını çarpıyor gözümüze. Seka kağıt fabrikası, henüz işletmeye açılmamış, inşaat halinde.

Seka'yı görünce, Silifke'de anlatılanlar aklımıza geliyor.

Atom santralının kurulduğu çevredeki köylülerden birisi, nükleer santralın kurulmasına karşı çıkıyormuş. Yetkililer, hemen çaresiz bulmuşlar, dolgun bir maaşla işe almışlar, ertesi günü karşı çıkmaktan vazgeçmiş. Şimdi, köylerine gidenlere, nükleer santrala karşı çıkanlara saldırıyormuş.

Bir de, Silifke'de bir konferans düzenlenmiş, profesörler gelmiş konuşmalar yapmışlar. Parlak vaadlerde bulunmuşlar. "Atom santralı kurulursa, sizin seralardaki domatesler daha çok değerlenir" demişler. İnsan ister istemez düşünüyor, acaba, bu atom ışınları domateslere faydalı mı değil mi diye. Veya acaba, atom ışınlı domatesler insanlara daha çok faydalı oluyorda, bizlermi cahilliğimizden bilmiyoruz diye.

Aynı profesörler, atom santralının yapılacağı çevre köylerine de gitmişler, konferans vermek, atom santaralının faziletlerinden bahsetmek istemişler, ancak konferansı dinlemeleri için beklenen köylüler, profesörlerin karşısına siyah bir çelenkle çıkmışlar. Acaba, sayın profesörler, köylerimizin bu ince mizahını anladılar mı? Siyah çelengin, sadece, kendilerini protesto etmek anlamına gelmediğini, atom santralı kurulduktan sonra bu bölgenin durumunu simgelediğini anladılar mı?

AKDENİZ HALKI ATOM SANTRALLARINA ŞU NOKTALARDAN KARŞI ÇIKIYOR

- Bu santral Türkiye'nin enerji üretimi alanında dışa bağımlılığını artıracaktır. Çünkü atom enerjisi üretiminde kullanılan zenginleştirilmiş uranyumun Sovyetler Birliği veya ABD'den alınması söz konusudur
- Kurulacak Atom Enerjisi Santralının çevreye yayacağı radyoaktif sızıntılar, yurdumuzun en önemli narenciye ve sebze üreten bölgesinde tarıma büyük zarar verecek ve üreticileri güç duruma düşürecektir
- Radyoaktif sızıntılar denizdeki ve kıyıdaki doğaya zarar verecek bölge halkının ve diğer canlıların sağlığını tehlikeye sokacaktır
- Doğaya ve sağlığa zarar vermesi yüzünden Atom Enerjisi Santralı bölge turizmini ciddi bir şekilde baltalayacaktır

Ereb Semo'nun romanı

KÜRT ÇOBAN

Türkçesi: GANİ BOZARSLAN

Resimleyen: Sevinç Altan

Hem kapıcı hem öğrenci oldum

5-ilk dersler-doğum tarihim

Aradan iki gün geçti. Öğretmen hanım, kızıyla birlikte gezinirken bizim kulübeye doğru geldi. Çıkıp karşıladım. Gülümsedi ve babamı sordu. Hemen çağırdım. Babam geldi. Takkesini çıkarıp saygıyla selam verdi. Öğretmen hanım üç ruble aylıkla okulun kapıcısı olmamı teklif etti. Babam sevinerek kabul etti. Öğretmenle okula gittim. Önce odunluğu, sonra da dershaneyi gösterdiler. Ve ne iş yapacağımı anlattılar: Her gün dershaneyi temizlemek, masanın tozunu almak, pencere ve kapıları silmek, sobaları yakmak, bidona su doldurmak ve günde iki kez sabah akşam, öğretmenin semaverini hazırlamak; işleri için de ara sıra şehre gitmek.

Dershaneye ilk girdiğimde dikkatimi duvarlardaki tablolar çekti ve hayran hayran baktım. Neler yoktu neler, Kuşlar, hayvanlar, haşereler, haritalar... Neye yaradıklarını bir türlü anlayamadım. Ama çok hoşuma gittiler. Ne olduğunu bir türlü çözemediğim bir şey daha vardı, rengarenk kuşların yanında... Acayip ve korku dolu bir tablo: Kafatası çıplak bir adam. Kafatasında dişleri, gözleri, burun delikleri kocaman kocamandı. Bu adam sadece kemiklerden ibaretti. Bizi evde korkuttukları cinlerden olmalı diye düşündüm. Öyle korktum ki, yanımdan geçerken gözlerimi kapatıyor, akşamları orada tek başıma bulunmamaya çalışıyordum. Utangaçlığımdan, ne olduğunu da öğretmene soramadım. Sonra benden başkasının ilgilenmediğine dikkat edince korkum geçti. Artık orada durup güzel kuşların tablolarını seyredebiliyordum.

İlk gün, akşam iş bitip de eve döndüğümde, ev halkı hemen başıma toplandı. Onlara ne gördüğümü, ne yaptığımı bir bir anlattım. Babam ayda üç ruble vereceklerine inanmıyordu. "Bir ruble verseler iyi" diyordu.

Oysa, aradan bir ay geçince, öğretmen çağırıp üç rubleyi verdi. Adımı yazmayı bilmiyordum. İmzamı öğrencilerden biri attı. Öğretmen parayı avcuma koydu ve kendime bir ceketle bir kasket almamı istedi. "O zaman seni derse alır, okuma yazma öğretirim" dedi.

Baba uygun bir ceketin satın alınmasına razı olduysa da, okumaya izin vermedi. Öbür öğrenciler gibi okuma yazma öğrenseydim, hiç kira alamayacağımdan korkuyordu.

Bana eski bir pantolon, şapka ve vücuduma büyük gelen bir ceket aldılar. Bu giysilerle daha az dikkati çekiyordum.

Babamdan habersiz derslere girmeye başladım. Hem büyük bir şevkle derslerime çalışıyor, hem de kapıcılık görevimi eksiksiz yerine getiriyordum. Öğretmen hanım bu yüzden benden hoşnuttu. Molokan çocuklarıysa yeni giysilerine rağmen, çok kirli olduğumu söylüyor ve yanıma oturmak istemiyorlardı. Öğretmen hanım bu yüzden beni yalnız oturtmak zorunda kaldı.

Okulda "Yeni başlayanlar şubesi"nde okuyordum. Öğrenmeye çok istekli olduğum için hem çabuk, hem de kolay öğreniyordum. Öğretmen hanım sık sık masama gelir, günbegün nasıl geliştiğimi izlerdi.

O, bize, kartona yapıştırılmış harflerle alfabe öğretiyordu. Bunlardan cümleler kuruyorduk. Ben o cümleleri hep ezberlerdim.

Öğretmen hanımın kızı Marusiya'yla arkadaş olmuştum. Çok iyi bir kızdı. İkinci sınıfta okuyor, okuma yazmayı çok iyi biliyordu. Harfleri tanımada, sözcük ve cümleler kurmada çok yardımı dokundu. Bu iki öğretmenim de hızlı gelişmeme hayret ediyorlardı.

Marusiya'yı çok severdim. Sabah erkenden dershanedeki ve öğretmenin odasındaki sobayı yakmaya geldiğimde, ayak ucuna basa basa yürürdüm ki, Marusiya'yı uyandırmayayım.

Bir sabah, ders öncesinde semaveri getirip masanın üstüne koydum. Geri dönerken öğretmen hanım beni durdurdu. Marusiya ciddi ve güleryüzlü bir tavırla, bana bir alfabe armağan etti. El yazısıyla bir de yazı yazmıştı üstüne. Bense henüz onu okuyamıyordum. Bu armağana o kadar sevindim ki, karşılığını nasıl ödeyeceğimi bilemiyordum.

Öğrenciler geldiğinde, beni önümde kitap alnı açık ve gururlu bir edayla buldular masamda.

Akşam ders ve iş bittiğinde kitabımı koltuğumun altına koydum ve soluğu evde aldım. Bir an önce, kardeşlerimi de sevincime ortak etmek istiyordum. Ama beni kitapla görünce kıyamet koptu. Hemen çevremi aldılar ve büyük bir ilgiyle baktılar kitaba. Sonra da bana nasıl verildiğinin hikayesini dinlediler. Ama bacılarım bunca değerli olan böyle bir şeyi bana armağan etiklerine inanmıyorlardı. Babama ve anama, bu kitabı herhalde ikinci ayın ücreti yerine verdiklerini söylüyorlardı. Yemin ettim armağan olduğuna. Ama inanmadılar.

Ertesi gün anam ve büyük ablam öğretmen hanıma gittiler. Sordular: Acaba bu kitabı parayla mı satın almışım, yoksa gerçekten armağan mı etmişler, diye. Öğretmen hanım armağan olduğunu söyledi. Sonra, ablamın sormaya cesaret edemeyeceği bir sözü olduğunu anladı; çalışkan ve zeki bir çocuk olduğumu bunun için bana bedava ders verdiğini, yılbaşında da şehre gittiğinde oğlunun giysilerinden getireceğini söyledi. Bunun üzerine daha çok çalışmaya başladım. Marusiya'nın armağan ettiği kitabı bir an önce okuyabileyim diye. (Devamı var)

DEVAMI YARIN